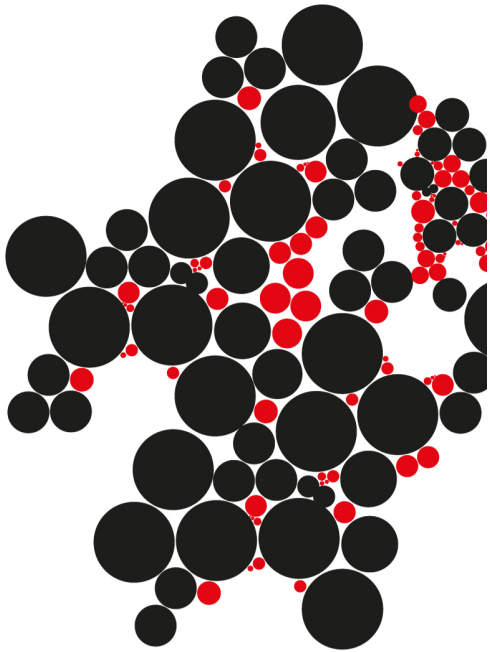

@Gemeenteraadslid

*Een analyse van de acceptatie en het gebruik van
social media onder Nederlandse gemeenteraadsliden
op basis van een aangepast UTAUT model*

Bachelorthesis

European Public Administration

M.J. Beens

s0139262

27 augustus 2015

Prof.dr. S.A.H. Denters (1^e begeleider)

Dr. H.G. van der Kaap (2^e begeleider)

Samenvatting

Het doel van dit onderzoek is om vast te stellen welke factoren van invloed zijn op de acceptatie en het gebruik van Social Media onder Nederlandse gemeenteraadsleden om met burgers in contact te komen. Er is een online vragenlijst opgesteld waarvoor alle gemeenteraadsleden in Nederland zijn uitgenodigd. 2.125 van de 9.077 raadsleden heeft uiteindelijk meegewerkt aan het onderzoek.

Er is gebruik gemaakt van het UTAUT-model (Venkatesh, Morris, Davis, & Davis, 2003) welke is aangepast voor toepassing binnen dit onderzoek. In het aangepaste UTAUT-model vormen de indicatoren Performance Expectancy, Effort Expectancy, Social Influence en Facilitating Conditions de onafhankelijke variabelen die de variantie binnen de afhankelijke variabele, gevormd door de indicator Use Behavior zo goed mogelijk trachten te verklaren. Geslacht en leeftijd vormen moderatoren op de hoofdeffecten van PE, EE, SI en FC ten opzichte van UB.

Na analyse van afzonderlijke regressiemodellen voor mannelijke, vrouwelijke, jonge en oude respondenten is een volledig regressiemodel inclusief interactie-effecten tussen de indicatoren PE, EE, SI en FC en hun moderatoren opgesteld.

De resultaten van dit regressiemodel laat zien dat de indicatoren PE, EE en SI inderdaad significant van invloed zijn op het gebruik van social media door raadsleden.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	2
Inhoudsopgave	3
Voorwoord	4
1. Introductie.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Onderzoeksvraag.....	7
1.3 Leeswijzer	7
2. Theoretisch Kader	8
2.1 Wetenschappelijke ontwikkelingen op dit gebied	8
2.2 UTAUT (Unified Theory of Acceptance and Use of Technology).....	9
2.3 Een aangepast UTAUT-model.....	11
2.5 Hypothesen	13
3 Methoden.....	15
3.1 Respondenten	15
3.2 Dataverzameling.....	15
3.3 Vragenlijstconstructie.....	16
4 Resultaten	20
4.1 Respons	20
4.2 Representativiteit van de responsgroep	21
4.3 Huidig gebruik van social media onder respondenten.....	26
4.4 Constructie van Use Behavior	28
4.5 Constructie van Performance Expectancy, Effort Expectancy en Social Influence	31
4.6 Data-analyse	33
4.7 Toetsing van de hypothesen	44
5 Conclusies.....	48
Overzicht van Figuren.....	49
Overzicht van Tabellen	50
Literatuurlijst	51

Appendix A. Vragenlijst

Appendix B. Representativiteit

Appendix C. Constructie Use Behavior

Appendix D. Betrouwbaarheidsanalyses

Appendix E. Transformaties Schalen

Appendix F. Trivariate Analyses

Appendix G. Regressie Inclusief Interacties

Voorwoord

Op 1 september 2014 ben ik als stagiair c.q. afstudeerder aan de slag gegaan bij Daadkracht, een bestuurskundig onderzoeks- en adviesbureau uit Nijmegen. Mijn stagewerkzaamheden voor Daadkracht bestonden uit het uitvoeren van de driemeting van het Nationaal Raadsledenonderzoek, een trendonderzoek naar de tijdsbesteding en werkzaamheden van gemeenteraadsleden in Nederland. De dataverzameling voor het Nationaal Raadsledenonderzoek vindt idealiter elke twee jaar plaats in de vorm van een uitgebreide online enquête waarvoor alle raadsleden in Nederland worden uitgenodigd.

Ik kreeg van Daadkracht de mogelijkheid om een aantal vragen over een actueel onderwerp aan de online enquête van het Nationaal Raadsledenonderzoek 2014 toe te voegen, zodat ik op basis daarvan een bacheloropdracht voor de opleiding European Public Administration aan Universiteit Twente uit te voeren. Het eindresultaat van deze bacheloropdracht ligt op dit moment voor u.

Mijn dank gaat uit naar Ageeth de Jager, die mij binnen Daadkracht op zeer prettige wijze heeft begeleidt, en mij bovendien vanaf dag 1 als een volwaardige collega-onderzoeker heeft behandeld.

Daarnaast wil ik graag dank betuigen aan Bas Denters en Harry van der Kaap, die mij gedurende mijn stagewerkzaamheden en bacheloronderzoek vanuit Universiteit Twente hebben begeleidt. Onze bijeenkomsten in de Ravelijn brachten mij telkens een heldere nieuwe doelstelling om mijn focus op te richten en een flinke oppepper van mijn zelfvertrouwen om het geheel tot een goed einde te brengen.

1. Introductie

Is een goed gemeenteraadslid iemand die alle stukken leest, en zijn dossiers tot op de komma kent? Is het iemand die heel goed kan debatteren, die het politieke spel in zijn vingers heeft? Of iemand die via sociale media met veel burgers in contact staat?

(H. Sahin in Trouw, 4-9-2014)

1.1 Aanleiding

Gemeenteraadsliden hebben het anno 2014 niet gemakkelijk: de invoer van het dualistische stelsel op gemeentelijk niveau in 2002 had moeten leiden tot meer tijd en aandacht voor de volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraadsliden, maar dat blijkt in de praktijk niet zo uit te pakken.

Uit trendonderzoek dat bestuurskundig onderzoeksbureau Daadkracht op periodieke wijze uitvoert onder gemeenteraadsliden in Nederland komen keer op keer zorgwekkende resultaten naar voren. Raadsleden worden structureel overbelast door werkzaamheden die zij uitvoeren vanuit hun bestuurlijke en kaderstellende rol; beleidsstukken lezen, vergaderingen voorbereiden en bijwonen en ander stadhuiswerk. Hierdoor komt de volksvertegenwoordigende rol van de raadsleden ernstig in het gedrang, wat de raadsleden zelf over het algemeen als zeer onwenselijk beschouwen (Beens, de Jager-de Lange, & Flos, 2015; de Jager-de Lange & Post, 2008; Flos, de Jager-de Lange, & Snijder, 2010; Flos, de Jager-de Lange, & Theuns, 2012).

Er lijkt een onoverbrugbare afstand te bestaan tussen burger en bestuur: Raadsleden hebben simpelweg te weinig tijd om in veel in contact te komen met de mensen die zij in de raadszaal vertegenwoordigen, en voelen zich vaker de accountant van het College van B&W dan volksvertegenwoordiger.

Tegelijkertijd toont de burger weinig interesse in de lokale democratie: de gemeenteraadsverkiezingen hebben al jaren te maken met een lage opkomst, en in 2014 is de belangstelling voor de lokale politiek zelfs gezakt naar het laagste niveau sinds de metingen ervan in 1982 zijn begonnen (Boogers & Salome, 2014). Uit een onderzoek van Ipsos blijkt dat de helft van de Nederlanders geen enkel raadslid in zijn of haar gemeente kent (Kester, 2014).

In de publicatie 'Vertrouwen op Democratie' uit 2010 wordt gesteld dat er een kloof bestaat tussen "enerzijds de gehorizontaliseerde publieke ruimte waarin mensen, maatschappelijke organisaties, bedrijven maar ook politiek bestuur in netwerken op voet van gelijkwaardigheid met elkaar omgaan. En anderzijds de verticaal georganiseerde instituties van politiek en bestuur, die – hoewel onderdeel van de horizontaliteit – in werkwijze nog uitgaan van een verticale fictie en daarom nog geen effectieve verbinding hebben gevonden met de nieuwe werkelijkheid." (Raad voor het openbaar bestuur, 2010). Dit kan worden geïnterpreteerd als het steeds verder uit elkaar groeien van burger en bestuur, omdat de burger steeds meer opschuift in de richting van de netwerkmaatschappij, terwijl de overheid zowel op landelijk, regionaal als lokaal niveau in de ouderwetse, hiërarchische structuren blijft hangen.

Echter, er bestaat een uitgelezen mogelijkheid voor de gemeenteraadsleden om zich te mengen in de netwerksamenleving op lokaal niveau: social media.

De Raad voor het openbaar bestuur heeft in 2012 onderzoek gedaan naar de kansen en risico's van sociale media in de representatieve democratie, en constateert in het bijbehorende rapport dat er *“voor politici, politieke partijen en ministeries in sociale media grote kansen liggen besloten”* (Raad voor het openbaar bestuur, 2012)

Volgens de auteurs van het rapport *“Verkenning van de lokale democratie in Nederland”* lijken politici en politieke partijen *“nog onvoldoende doordrongen van de interactieve en mobiliserende potentie van sociale media”* (Peters, Stipdonk, & Castenmiller, 2014).

Volgens Kaplan en Haenlein is social media is voor bedrijven, clubs en organisaties een snelle en directe manier om met hun klanten, leden en andere betrokkenen in contact te komen, en dat zelfs tegen lagere kosten en op efficiëntere wijze dan ze met traditionele communicatiemiddelen zouden kunnen bereiken. Hierdoor is social media niet alleen voor grote bedrijven interessant, maar juist ook voor kleinere bedrijven, non-profitorganisaties en overheidsinstellingen (Kaplan & Haenlein, 2010).

Een select aantal social media platforms heeft zich de afgelopen jaren op een explosieve manier ontwikkeld tot onmisbare communicatieplatforms waar wereldwijd miljoenen mensen gebruik van maken. Ook in Nederland zijn deze relatief nieuwe technologieën niet onopgemerkt gebleven: volgens de schrijvers achter het Nationale Social Media Onderzoek 2014 maakten bijna 9 op de 10 Nederlanders in dat jaar op enige wijze gebruik van social media (Boekee, Engels, & van der Veer, 2014). Hetzelfde onderzoek stelde vast dat in 2014 ongeveer 3,5 miljoen Nederlanders op meerdere social media platforms actief was, en dat deze groep ‘overtuigden’ social media inmiddels als volledig onderdeel van zijn of haar bestaan beschouwen (Boekee et al., 2014).

De komst van grote social media platforms zoals Facebook, Twitter en LinkedIn heeft ook invloed op de lokale politiek. Social media bieden raadsleden en burgers laagdrempelige mogelijkheden om met elkaar in contact te komen en in gesprek te gaan over bijvoorbeeld agendapunten van de raadsvergadering, het functioneren van stadsbestuur, de aankomende decentralisaties binnen het sociaal domein of andere zaken die binnen hun gemeente spelen.

Gemeenteraadsleden zouden de kloof tussen de lokale democratie en het electoraat misschien kunnen verkleinen door als raadslid actief aanwezig te zijn op een of meerdere social media platforms, maar dat doen ze lang niet allemaal: De meeste raadsleden kennen Twitter, Facebook, LinkedIn en andere social media al goed, en iets meer dan de helft van hen maakte in 2014 gebruik van Twitter, Facebook, LinkedIn of een combinatie van deze platforms om met de burger in contact te komen (Beens et al., 2015).

De constatering dat maar iets meer dan de helft van de gemeenteraadsleden zich actief bezighoudt met social media om als raadslid in contact te komen met de inwoners van zijn of haar gemeente, en zo zijn volksvertegenwoordigende rol extra kracht bij te zetten wekte bij mij de vraag: Waarom maken raadsleden niet *en masse* gebruik van de technologische mogelijkheden die ze tegenwoordig in de vorm van social media tot hun beschikking hebben? Welke factoren beïnvloeden deze keuze van raadsleden om wel of niet actief te zijn op een of meerdere digitale platforms? Deze vragen hebben vervolgens geleid tot de formulering van een concrete onderzoeksvraag voor dit onderzoek.

1.2 Onderzoeksvraag

Dit onderzoek heeft als doel om de verschillen qua acceptatie en gebruik van social media onder gemeenteraadsleden in Nederland te verklaren. De centrale vraagstelling welke ten grondslag ligt aan de rest van dit onderzoek luidt daarom als volgt:

“Welke factoren beïnvloeden de acceptatie en het gebruik van social media onder Nederlandse gemeenteraadsleden om met de burger in contact te komen?”

1.3 Leeswijzer

Het vervolg van deze bachelor thesis bestaat uit vier delen. Hoofdstuk 2 behandelt de theoretische basis van het onderzoek; eerst komt de wetenschappelijke ontwikkeling binnen het onderzoeksgebied aan bod, waarna het UTAUT-model wordt besproken. Vervolgens wordt toegelicht welke aanpassingen er ten opzichte van het oorspronkelijke UTAUT-model gedaan worden, en tot slot worden er op basis van een aangepast UTAUT-model een aantal hypothesen opgesteld.

Hoofdstuk 3 biedt daarna een uitgebreide toelichting op de gehanteerde onderzoeksmethoden. Achtereenvolgens worden de inventarisatie van respondenten, de dataverzameling en de constructie van een online vragenlijst besproken.

In hoofdstuk 4 worden de onderzoeksresultaten uitvoerig besproken. Als eerste wordt de representativiteit van de responsgroep beoordeeld, waarna een beknopt overzicht van het huidige social mediagebruik onder raadsleden wordt gegeven. en de betrouwbaarheid van de meetinstrumenten beoordeeld. Vervolgens wordt de constructie en betrouwbaarheid van diverse meetinstrumenten besproken. Hierna passeert een aantal correlatie- en regressieanalyses de revue. Op basis van de resultaten van deze analyses worden ten slotte de eerder opgestelde hypothesen beoordeeld.

Hoofdstuk 5 bevat tot slot de conclusies van dit onderzoek; de centrale onderzoeksvraag wordt beantwoord, de beperkingen van het onderzoek worden kort besproken en er worden enkele suggesties gedaan voor toekomstig onderzoek binnen dit onderzoeksgebied.

In de hoofdtekst van dit document wordt meerdere keren naar een appendix verwezen. Deze appendices zijn helemaal achteraan dit document terug te vinden, evenals een overzicht van gebruikte figuren, een overzicht van gebruikte tabellen en een bibliografie.

2. Theoretisch Kader

Het hoofddoel van dit onderzoek bestaat uit het verklaren van menselijk gedrag ten opzichte van een technologisch fenomeen: welke factoren spelen een rol in het gebruik van social media door gemeenteraadsleden?

Om te beginnen komen in paragraaf 2.1 de belangrijkste wetenschappelijke ontwikkelingen op gebied van onderzoek naar adoptie, acceptatie en gebruik van technologie aan bod. In paragraaf 2.2 volgt een korte introductie van het model dat de basis vormt voor de rest van dit onderzoek; the Unified Theory of Acceptance and Use of Technology (UTAUT) en worden de variabelen van het oorspronkelijke UTAUT-model verder toegelicht. In paragraaf 2.3 worden enkele aanpassingen aan het oorspronkelijke model besproken, welke resulteren in een aangepast UTAUT-model. Tot slot wordt er naar aanleiding van het aangepaste UTAUT-model een aantal hypothesen geformuleerd in paragraaf 2.4.

2.1 Wetenschappelijke ontwikkelingen op dit gebied

Dit onderzoek valt binnen een breed onderzoeksgebied gericht op de adoptie, acceptatie en het gebruik van informatie- en communicatietechnologie (ICT). In de loop der jaren is er binnen dit onderzoeksgebied een aantal concurrerende theorieën ontstaan vanuit verschillende invalshoeken: sociologie, psychologie, communicatiewetenschappen en technische wetenschappen.

Het gros van de gangbare theorieën is echter gebaseerd op een ogenschijnlijk simpel principe: menselijk gedrag wordt bepaald door intentie en mogelijkheden. Kort gezegd: als iemand iets *wil*, dan gaat hij of zij dat ook *doen*, als dat *kan*. Aan de hand van intentie is dus ook het gebruik van technologische middelen te voorspellen: naarmate de intentie van iemand om een bepaalde technologie te gebruiken toeneemt, is de kans groter dat deze persoon de technologie daadwerkelijk gebruikt of gaat gebruiken. Hieruit volgt logischerwijs de vraag: hoe kan men gebruiksententie op een wetenschappelijke wijze meten? Het blijkt niet eenvoudig deze vraag te beantwoorden.

Op dit punt begonnen de binnen dit onderzoeksgebied meest gangbare theorieën dan ook behoorlijk van elkaar af te wijken. In 2003 verscheen er een uitgebreide publicatie van de hand van Venkatesh, Morris, Davis en Davis waarin zij een verenigd model voor de acceptatie en het gebruik van technologie presenteren: “the Unified Theory of Acceptance and Use of Technology”, afgekort als “UTAUT”(Venkatesh et al., 2003). In het artikel uit 2003 combineren de auteurs maar liefst acht theorieën (waaronder enkele van hun eigen hand) die tot dan toe enkel met elkaar concurreerden om aandacht binnen dit onderzoeksgebied. De 8 modellen die na een empirische vergelijking zijn gecombineerd tot het UTAUT-model van Venkatesh et al. (2003):

▪ Theory of Reasoned Action	(I. Ajzen & Fishbein, 1980)
▪ Theory of Planned Behaviour	(Icek Ajzen, 1991)
▪ Technology Acceptance Model	(F.D. Davis, 1989)
▪ Extension of TAM	(Venkatesh & Davis, 2000)
▪ Motivational Model	(Fred D Davis, Bagozzi, & Warshaw, 1992)
▪ “Model of PC Utilization	(Thompson, Higgins, & Howell, 1991)
▪ Innovation Diffusion Theory	(Rogers, 1995), (Moore & Benbasat, 1991)
▪ Social Cognitive Theory	(Bandura, 1986), (Compeau & Higgins, 1995)

Venkatesh et al. hebben eerst een grondige empirische vergelijking van de acht modellen en hun verklarende concepten uitgevoerd, waarna zij concludeerden dat de afzonderlijke modellen slechts tussen de 17% en 44% van de variantie binnen de acceptatie en het gebruik van technologie konden verklaren.

2.2 UTAUT (Unified Theory of Acceptance and Use of Technology)

Om tot een krachtiger model te komen hebben Venkatesh et al. op basis van de bestaande modellen een verenigd model samengesteld: “the Unified Theory of Acceptance and Use of Technology”, afgekort als “UTAUT”.

Naar aanleiding van de conceptuele verschillen en overeenkomsten van de bestaande modellen hebben ze een nieuw model geformuleerd en empirisch getest. Het UTAUT-model blijkt een sterke vooruitgang ten opzichte van haar voorgangers te zijn: Venkatesh et al. zijn met het UTAUT-model in staat om ongeveer 40% van de variantie in het gebruik van een technologie te verklaren als ze het model baseren op gegevens die allemaal op hetzelfde moment verzameld zijn, maar door dezelfde metingen op twee latere meetmomenten nogmaals uit te voeren met dezelfde responsgroep en deze groepen vervolgens te poolen, kan een R^2 -waarde van meer dan .70 behaald worden. Dit betekent dat 70% van de variantie in het gebruik van een bepaalde technologie met het nieuwe model verklaard kan worden.

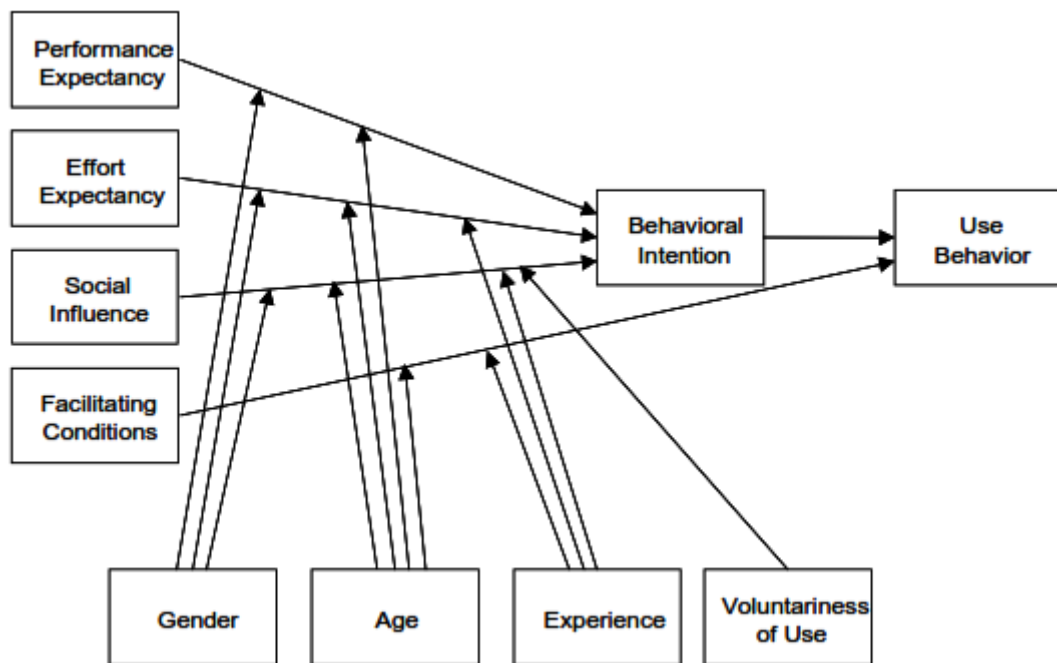
Het model, al dan niet in aangepaste of afgeslankte vorm, is sindsdien veelvuldig toegepast en leidt over het algemeen tot sterke resultaten (Williams, Rana, Dwivedi, & Lal, 2011). Het wordt tevens in zeer uiteenlopende contexten toegepast, zoals; het onderzoeken van de effecten van het gebruik van mobiele telefoons om kiezers in afgelegen gebieden in Zuid-Afrika te bereiken (Belle & Cupido, 2013), het analyseren van het gebruik van social media in Egypte door protesterende studenten gedurende de Arabische lente (Salim, 2012), het analyseren van de acceptatie en het gebruik van e-Overheid diensten door inwoners van Saudi-Arabie (Alshehri, Drew, & Alghamdi, 2012) en het analyseren van de factoren die het gebruik van digitaal onderwijs in Taiwan beïnvloeden (Tan, 2013).

Vanwege de solide theoretische basis en bewezen veelzijdigheid van het model en de mogelijkheden om het oorspronkelijke UTAUT-model aan de specifieke omstandigheden van dit onderzoek aan te passen is besloten dat het UTAUT-model het uitgangspunt zal vormen voor het verdere verloop van dit onderzoek.

Het originele UTAUT-model bestaat uit vier samengestelde variabelen:

1. Performance Expectancy (PE): “Performance expectancy is the degree to which an individual believes that using the system will help him or her to attain gains in job performance.”
2. Effort Expectancy (EE): “Effort expectancy is the degree of ease associated with use of the system.”
3. Social Influence (SI): “Social influence is the degree to which an individual perceives that important others believe he or she should use the new system.”
4. Facilitating Conditions (FC): “Facilitating conditions is the degree to which an individual believes that an organizational and technical infrastructure exists to support use of the system”

Deze vier variabelen worden in het originele UTAUT-model beïnvloed door vier moderatoren: geslacht, leeftijd, ervaring en autonomie. Zoals in Figuur 1 te zien is, wordt niet elke variabele door elke moderator beïnvloedt.

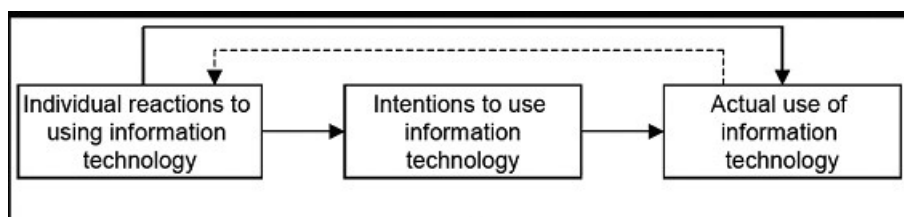

FIGUUR 1. HET OORSPRONKELIJKE UTAUT-MODEL

2.3 Een aangepast UTAUT-model

Het is in het kader van dit onderzoek niet mogelijk om het originele UTAUT-model exact te repliceren; een bacheloropdracht biedt simpelweg niet voldoende tijd om net zoals Venkatesh et al. drie metingen uit te voeren. Daarom is besloten om het aantal metingen ten behoeve van dit onderzoek tot één te beperken. Deze meting heeft tegelijkertijd met de meting voor het Nationaal Raadsledenonderzoek 2014 plaatsgevonden. De beslissing om één meetmoment te gebruiken voor het verzamelen van data brengt echter wel een consequentie met zich mee; het originele UTAUT-model dient versimpeld te worden.

Om tot een versimpeld model te komen zonder de verklarende kracht van het originele UTAUT-model te verliezen is er gekeken naar het basisconcept van de acht verschillende acceptatie- en gebruiksmodellen waar het UTAUT-model op is gebaseerd. In Figuur 2 wordt dit basisconcept weergegeven.

FIGUUR 2. BASISCONCEPT VAN DE 8 ACCEPTATIE- EN GEBRUIKSMODELLEN DIE DE BASIS VOOR UTAUT VORMEN

Uit Figuur 2 is te zien dat het daadwerkelijk gebruik van een technologie wordt bepaald door de gebruiksintentie en de individuele opvattingen tegenover het gebruik van de betreffende technologie. Het oorspronkelijke UTAUT-model volgt deze redenering, en maakt gebruik van drie meetmomenten om de causale verbanden binnen het model te toetsen.

De gebruiksintentie en individuele opvattingen (Performance Expectancy, Effort Expectancy en Social Influence) worden vanaf de eerste meting uitgevraagd, nog voordat gebruikers de betreffende technologie überhaupt gebruikt hebben. Tijdens de metingen die daarop volgen worden de gebruiksintentie en individuele opvattingen telkens op dezelfde wijze uitgevraagd, met als verschil dat de respondenten nu wel gebruik (kunnen) maken van de betreffende technologie. Het daadwerkelijke gebruik werd door Venkatesh et al. gemeten door logbestanden afkomstig van de computersystemen van de respondenten te analyseren.

Indicatoren

Voor het aangepaste model is besloten om de indicator “Behavioral Intention” uit het originele UTAUT-model te schrappen. In het nieuwe, aangepaste model hebben de indicatoren Performance Expectancy, Effort Expectancy en Social Influence een directe, positieve invloed op Use Behavior. De indicator Facilitating Conditions blijft in de oorspronkelijke vorm behouden, omdat deze in het oorspronkelijke UTAUT-model al een directe, positieve invloed heeft op Use Behavior.

Moderatoren

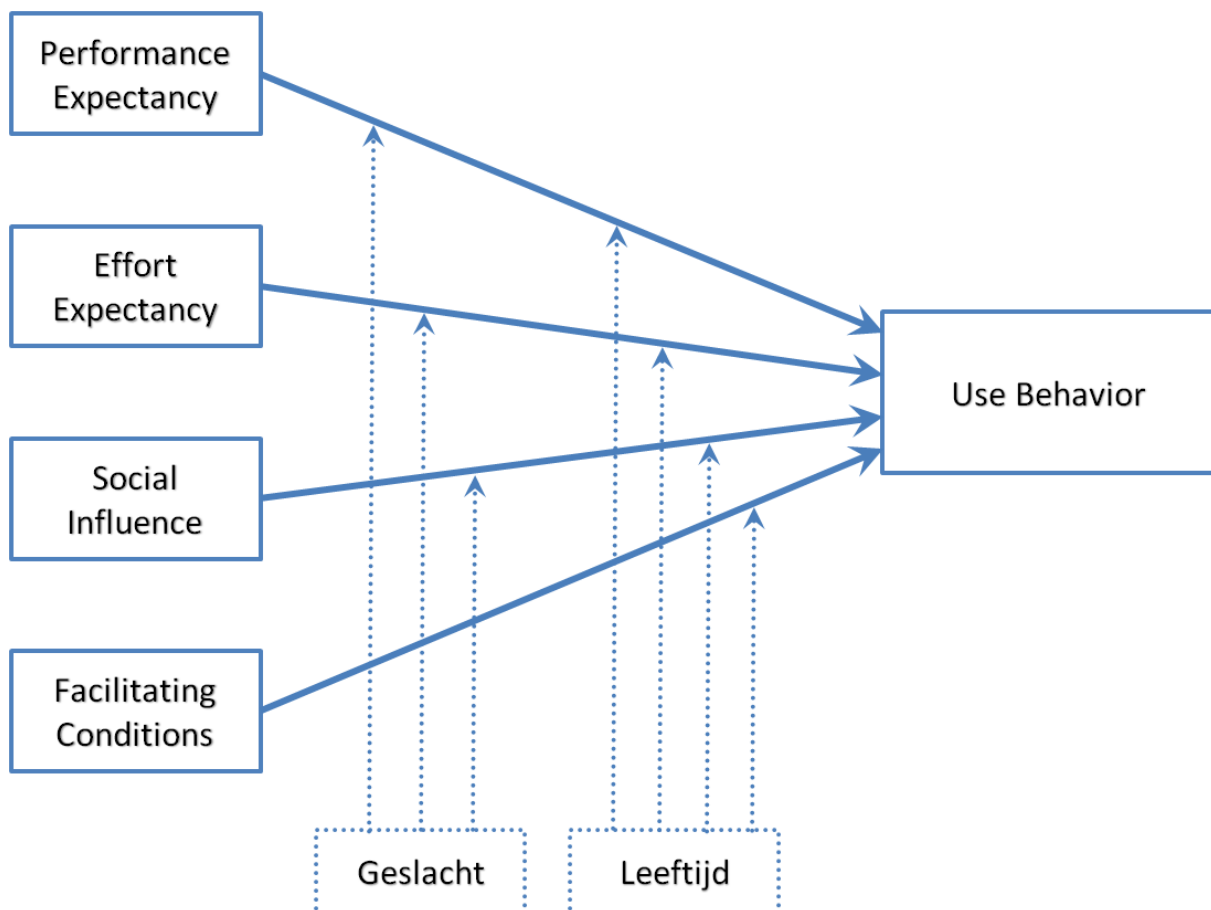
Met het oog op een versimpeling van het model is tevens besloten het aantal moderatoren terug te brengen van vier naar twee. De moderatoren geslacht en leeftijd blijven in het aangepaste UTAUT-model in hun oorspronkelijke vorm aanwezig, omdat deze moderatoren in het oorspronkelijke UTAUT-model van groter belang zijn dan ervaring en autonomie.

Geslacht en leeftijd vormen in het oorspronkelijke UTAUT-model beide een moderator voor de indicatoren Performance Expectancy, Effort Expectancy en Social Influence. Leeftijd vormt naast een moderator voor de indicatoren Performance Expectancy, Effort Expectancy en Social Influence ook nog een moderator voor de indicator Facilitating Conditions.

Beide moderatoren zijn eenvoudig te construeren, wat hun betrouwbaarheid ten goede komt. Daarnaast vormden de variabelen geslacht en leeftijd al een vast onderdeel van het Nationaal Raadsledenonderzoek 2014, waardoor de bijbehorende items sowieso al deel uitmaakten van de vragenlijst.

De moderatoren ervaring en autonomie spelen een minder grote rol in het oorspronkelijke UTAUT-model, en zijn daarnaast een stuk lastiger om betrouwbaar te construeren. Om zowel de omvang van de vragenlijst als de complexiteit van het aangepaste model enigszins te beperken zijn de moderatoren ervaring en autonomie geschrapt.

Figuur 3 brengt het aangepaste UTAUT-model in beeld.

FIGUUR 3. AANGEPAST UTAUT-MODEL

2.5 Hypothesen

Het aangepaste UTAUT-model leidt tot het formuleren van een aantal hoofd- en subhypothesen.

H1: Performance Expectancy (PE) van gemeenteraadsleden heeft een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.

H1_a: De invloed van PE op UB is sterker voor mannelijke gemeenteraadsleden dan voor vrouwelijke gemeenteraadsleden.

H1_b: De invloed van PE op UB is sterker voor jongere gemeenteraadsleden dan voor oudere gemeenteraadsleden.

H2: Effort Expectancy (EE) van gemeenteraadsleden heeft een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.

H2_a: De invloed van EE op UB is sterker voor vrouwelijke gemeenteraadsleden dan voor mannelijke gemeenteraadsleden.

H2_b: De invloed van EE op UB is sterker voor oudere gemeenteraadsleden dan voor jongere gemeenteraadsleden.

H3: Social Influence (SI) heeft een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.

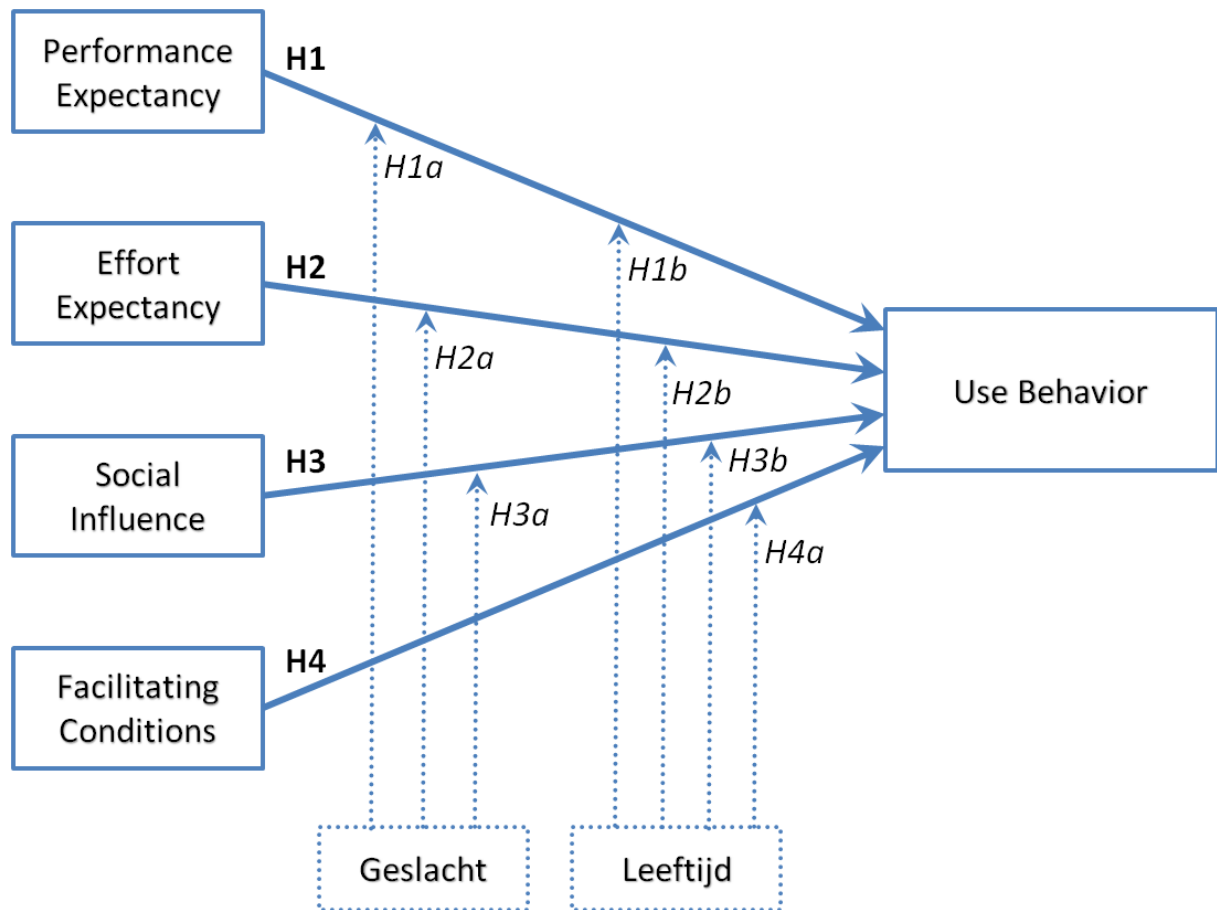
H3_a: De invloed van SI op UB is sterker voor vrouwelijke gemeenteraadsleden dan voor mannelijke gemeenteraadsleden.

H3_b: De invloed van SI op UB is sterker voor oudere gemeenteraadsleden dan voor jongere gemeenteraadsleden.

H4: Facilitating Conditions (FC) hebben een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.

H4_a: De invloed van FC op UB is sterker voor oudere gemeenteraadsleden dan voor jongere gemeenteraadsleden.

Figuur 4 biedt een grafische weergave van het aangepaste UTAUT-model en haar hypothesen.

FIGUUR 4. AANGEPAST UTAUT-MODEL INCLUSIEF HYPOTHESEN

3 Methoden

Dit hoofdstuk biedt toelichting op de gebruikte onderzoeksmethoden. In paragraaf 3.1 wordt uitgelegd op welke wijze de respondenten zijn benaderd, en in paragraaf 3.2 wordt aandacht besteedt aan de manier waarop vervolgens de onderzoeksdata verzameld is. Tot slot wordt in paragraaf 3.3 de constructie van de vragenlijst en de bijbehorende items beschreven.

3.1 Respondenten

Dit onderzoek richt zich op alle Nederlandse gemeenteraadsleden, met uitzondering van raadsleden van deelgemeenten (deze bestuurslaag bestaat niet meer sinds 19 maart 2014) en ‘bijzondere’ gemeenten (de BES-eilanden: Bonaire, Sint Eustatius en Saba).

Om de vragenlijst digitaal te kunnen verspreiden is een poging gedaan om van elk gemeenteraadslid een e-mailadres te vinden. Voor deze inventarisatie is gebruik gemaakt van een gegevensdatabase die de basis vormt voor de website *almanak.overheid.nl*¹. Deze database bevat naast algemene gegevens van elke Nederlandse gemeente (o.a. gemeentenaam, postadres, website, oppervlakte, inwonertal) ook de namen van de raadsleden van deze gemeenten en de politieke partij waartoe zij behoren. De gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de volledigheid, juistheid en actualiteit van de gegevens. Van deze gegevens wordt dagelijks een exportbestand samengesteld². Voor dit onderzoek is het exportbestand van 10 september 2014 als uitgangspunt gebruikt³.

Voor elk gemeenteraadslid zijn de gegevens uit het exportbestand vergeleken, gecorrigeerd (in het geval van verouderde gegevens) en aangevuld met informatie die gemeenten zelf over haar raadsleden op de gemeentelijke website publiceren. Van bijna alle raadsleden is op deze wijze hun e-mailadres verkregen en zijn het geslacht, de politieke partij, de functie (‘regulier’ raadslid of fractievoorzitter) en de raadspositie (coalitie of oppositie) gecontroleerd.

Als deze gegevens niet beschikbaar waren via de gemeentelijke website, zijn de websites van de betreffende politieke partijen geraadpleegd. In een aantal gevallen is contact opgenomen met de griffier, omdat zowel de gemeentelijke website als de partijwebsite niet de benodigde informatie bevatte. Enkele griffiers weigerden de e-mailadressen van de raadsleden vrij te geven, voornamelijk om privacyredenen.

Uiteindelijk is van 8.811 van de 9.077 raadsleden een e-mailadres verkregen, 97,1% van de totale onderzoekspopulatie.

3.2 Dataverzameling

Software

Voor het ontwerpen en verspreiden van de online vragenlijst is gebruik gemaakt van Easion Survey, een professioneel digitaal onderzoeks- en panelplatform dat voldoet aan de hoogste beveiligingsnormen. Respondenten ontvingen per e-mail elk een unieke link naar de vragenlijst. Ze vulden deze vragenlijst in op hun computer, tablet of smartphone. Het was tevens mogelijk om de vragenlijst tussentijds af te sluiten en op een later moment weer te openen, zonder dat de voortgang binnen de vragenlijst verloren ging. De vergaarde data is na sluiting van de vragenlijst geanalyseerd met behulp van IBM SPSS Statistics 22.

¹ https://almanak.overheid.nl/categorie/2/Gemeenten_A-Z/

² Deze exportbestanden zijn beschikbaar via <ftp://oorg.asp4all.nl> en <http://oorg.asp4all.nl>. De bestanden worden in XML-formaat aangeboden en mogen vrij worden hergebruikt.

³ <http://oorg.asp4all.nl/20140910220000.xml>

Moment van meting

De looptijd van de online vragenlijst bedroeg een maand; van 12 december 2014 tot en met 12 januari 2015. Alle raadsleden zijn op 12 december 2014 per e-mail uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek (met uitzondering van de raadsleden waarvan geen e-mailadres gevonden werd tijdens de eerder genoemde gegevensinventarisatie). In de uitnodiging is uitgelegd wie het onderzoek uitvoert, wat het belang van het onderzoek is, wie de opdrachtgever is en waarom het voor de respondent zinvol is om mee te werken. Gedurende de looptijd van de enquête is twee maal een herinneringsmail verzonden naar raadsleden die de vragenlijst op dat moment nog niet (volledig) hadden ingevuld.

Pre-test van de vragenlijst

Het gebruik van een online vragenlijst kent ook nadelen, in het bijzonder omdat de onderzoeker geen invloed heeft op de ‘technische omgeving’ van het raadslid. Om uitval en non-respons als gevolg van technische problemen tot een minimum te beperken en deelname aan het onderzoek zo toegankelijk mogelijk te maken, is de enquête onder verschillende omstandigheden getest en in orde bevonden:

- Verschillende apparaten: Desktop PC, laptop, tablet en smartphone.
- Verschillende besturingssystemen: Windows, OSX, iOS en Android;
- Verschillende internetbrowsers en browsersversies: Internet Explorer, Mozilla Firefox, Google Chrome en Safari;

Alvorens de uitnodigingen voor deelname aan het onderzoek te versturen is de vragenlijst voorgelegd aan een aantal personen (waaronder drie raadsleden) om eventuele onduidelijkheden in de vraagstellingen te identificeren en te verduidelijken. Tijdens deze laatste testronde kwamen er (op een enkele formuleringskwestie na) geen problemen meer aan het licht.

3.3 Vragenlijstconstructie

In deze paragraaf wordt uitgelegd welke items er specifiek voor deze bacheloropdracht in de vragenlijst van het Nationaal Raadsledenonderzoek 2014 zijn opgenomen, en op welke wijze ze tot stand zijn gekomen. In Appendix A is de volledige vragenlijst afgebeeld zoals deze is weergegeven aan de respondenten.

Use Behavior (afhankelijke variabele)

De opbouw van de afhankelijke variabele in het aangepaste model, de indicator Use Behavior, wijkt in sterke mate af van het oorspronkelijke model. Venkatesh et al. maakten gebruik van logbestanden die rechtstreeks afkomstig waren van de computers van hun respondenten. In deze logbestanden werd automatisch (en als gevolg zeer nauwkeurig) bijgehouden hoe vaak en hoe lang de respondenten daadwerkelijk gebruik maakten van de te onderzoeken technologie (in dit geval nieuwe bedrijfssoftware).

Dit onderzoek vereist een andere aanpak. Het is in praktisch opzicht niet haalbaar om de activiteiten van alle raadsleden op social media met logbestanden of op vergelijkbare wijze te monitoren. Afgezien van de technische uitdaging is het ook nog maar de vraag of raadsleden vrijwillig toegang zouden geven tot hun digitale privacy. Daarom is besloten de indicator Use Behavior op dezelfde manier te vormen als de andere indicatoren; op basis zelfrapportage door de raadsleden.

Respondenten hebben in de vragenlijst in een lijst van zes social media platforms kunnen aanvinken welke platforms zij op dit moment actief als raadslid gebruiken. Ze konden kiezen uit Twitter,

Facebook, LinkedIn, YouTube, Instagram en Pinterest. Het was ook mogelijk om zelf een of meerdere platforms te noemen die niet in de lijst vermeld waren.

De voorselectie van deze zes social media platforms is gebaseerd op de resultaten van het Nationale Social Media Onderzoek 2014 (Boekee et al., 2014). Twitter, Facebook, LinkedIn en YouTube komen daarin naar voren als meest gebruikte social media platforms onder de Nederlandse bevolking in 2014⁴.

Uit het zelfde onderzoek blijkt tevens dat Instagram en Pinterest, twee relatief jonge platforms, een explosieve groei op de Nederlandse markt hebben doorgemaakt ten opzichte van 2013. In 1 jaar tijd is het aantal Nederlandse gebruikers op Pinterest ruim verdubbeld, en op Instagram zelfs meer dan verdrievoudigd. Daarom is besloten om deze twee veelbelovende platforms toe te voegen aan de 'big four'; Facebook, Twitter, LinkedIn en YouTube.

Vervolgens is de respondenten gevraagd om voor ieder platform aan te geven hoe vaak zij (specifiek vanuit hun rol als raadslid) via dat platform in contact komen met de inwoners van hun gemeente. De antwoordmogelijkheden zijn voor elk platform als volgt geformuleerd:

"een paar keer per dag"	"1 keer per dag"	"een paar keer per week"	"1 keer per week"	"een paar keer per maand"	"1 keer per maand"	"minder dan 1 keer per maand / nooit"
-------------------------	------------------	--------------------------	-------------------	---------------------------	--------------------	---------------------------------------

In paragraaf 4.3 worden de resultaten van de afzonderlijke items kort besproken. Aan de hand van de data die met bovenstaande items wordt verzameld is het mogelijk om twee indices samen te stellen:

- het totaal aantal social media platforms dat een respondent gebruikt om in contact te komen met burgers
- de gemiddelde frequentie van het contact tussen respondenten en burgers via social media

Het gemiddelde van deze indices vormt uiteindelijk een derde index; de afhankelijke variabele Use Behavior. In paragraaf 4.4 wordt uitgelegd welke transformaties er exact zijn uitgevoerd.

Performance Expectancy, Effort Expectancy en Social Influence (onafhankelijke variabelen)

De items die in dit onderzoek zijn gebruikt om de indicatoren Performance Expectancy, Effort Expectancy en Social Influence voor het aangepaste UTAUT-model te vormen volgen in grote lijnen de opzet van de betreffende indicatoren in het oorspronkelijke UTAUT-model. Net als in het oorspronkelijke model bestaan de indicatoren PE, EE en SI elk uit een schaal die uit vier items is samengesteld.

Voor dit onderzoek is elk item in het Nederlands vertaald en zo veel mogelijk geconcretiseerd naar het onderwerp van dit onderzoek; het gebruik van social media door raadsleden om met de burger in contact te komen. De items zijn daarom volledig vanuit het perspectief van het raadslid geformuleerd. Tabel 1, Tabel 3 en Tabel 5 bevatten de items van het oorspronkelijke UTAUT-model. Tabel 2, Tabel 4 en Tabel 6 bevatten de items die voor het aangepaste UTAUT-model zijn geformuleerd.

⁴ Facebook was in 2014 het grootste social media platform van Nederland; 8,9 miljoen Nederlandse gebruikers, waarvan 6,1 miljoen dagelijks actief zijn. YouTube (7,1 miljoen NL gebruikers, 1,1 miljoen dagelijks), LinkedIn (4,1 miljoen NL gebruikers, 0,3 miljoen dagelijks) en Twitter (3,5 miljoen NL gebruikers, 1 miljoen dagelijks) completeren de top vier. (Boekee et al., 2014)

TABEL 1. PERFORMANCE EXPECTANCY ITEMS IN HET OORSPRONKELIJKE UTAUT-MODEL

Performance Expectancy (originele UTAUT-items)	Afkorting
I would find the system useful in my job	U6
Using the system enables me to accomplish tasks more quickly	RA1
Using the system increases my productivity	RA5
If I use the system, I will increase my chances of getting a raise	OE7

TABEL 2. PERFORMANCE EXPECTANCY ITEMS IN HET AANGEPASTE UTAUT-MODEL

Performance Expectancy (aangepaste UTAUT-items)	Afkorting
Het gebruik van social media is nuttig voor het onderhouden van contacten met burgers.	PE1
Via social media kan ik sneller in contact komen met burgers dan via andere kanalen.	PE2
Door via social media met burgers te communiceren krijg ik een beter beeld van wat er speelt in mijn gemeente.	PE3
Via social media kan ik mijzelf en mijn partij profileren naar de kiezers.	PE4

TABEL 3. EFFORT EXPECTANCY ITEMS IN HET OORSPRONKELIJKE UTAUT-MODEL

Effort Expectancy (originele UTAUT-items)	Afkorting
My interaction with the system would be clear and understandable	EOU3
It would be easy for me to become skillful at using the system	EOU5
I would find the system easy to use	EOU6
Learning to operate the system is easy for me	EU4

TABEL 4. EFFORT EXPECTANCY ITEMS IN HET AANGEPASTE UTAUT-MODEL

Effort Expectancy (aangepaste UTAUT-items)	Afkorting
Ik begrijp goed hoe verschillende social media werken.	EE1
Ik vind het gemakkelijk om via social media in contact te komen met burgers.	EE2
Het gebruik van social media kost veel tijd.	EE3
Ik vind social media te veel gedoe.	EE4

TABEL 5. SOCIAL INFLUENCE ITEMS IN HET OORSPRONKELIJKE UTAUT-MODEL

Social Influence (originele UTAUT-items)	Afkorting
People who influence my behavior think that I should use the system	SN1
People who are important to me think that I should use the system	SN2
The senior management of this business has been helpful in the use of the system	SF2
In general, the organization has supported the use of the system	SF4

TABEL 6. SOCIAL INFLUENCE ITEMS IN HET AANGEPASTE UTAUT-MODEL

Social Influence (aangepaste UTAUT-items)	Afkorting
Burgers verwachten van mij dat ik via social media bereikbaar ben en contacten met hen onderhoud.	SI1
Collega-raadsleden vinden het normaal dat een raadslid voor burgers bereikbaar is via social media.	SI2
Binnen mijn gemeente zijn er veel raadsleden (politiek) actief op social media.	SI3
Binnen mijn gemeenteraad staat men over het algemeen positief tegenover het gebruik van social media (om met burgers te communiceren).	SI4

De twaalf items van PE (4x), EE (4x) en SI (4x) zijn in een gerandomiseerde volgorde onder elkaar op één pagina van de online vragenlijst weergegeven. Daarnaast gebruiken ze allen de zelfde vijf puntige Likert-schaal voor het aanbieden van de antwoordmogelijkheden:

“zeer mee eens”	“zeer mee eens”	“neutraal”	“mee oneens”	“zeer mee oneens”
-----------------	-----------------	------------	--------------	-------------------

Items EE3 en EE4 zijn op een negatieve wijze geformuleerd, maar maken ook gebruik van de bovenstaande antwoordmogelijkheden. De antwoorden voor EE3 en EE4 zijn andersom gecodeerd voordat deze zijn gebruikt voor het samenstellen van de schaal die de Effort Expectancy indicator vormt.

Facilitating Conditions

Met het oog op een beperking van de complexiteit en omvang van de vragenlijst wijkt het aangepaste model voor de indicator FC af van het oorspronkelijke model; in dit onderzoek bestaat FC niet uit 3 items, maar uit 1 dichotome variabele. De oorspronkelijke FC-items en het aangepaste FC-item zijn weergegeven in Tabel 7 en Tabel 8.

TABEL 7. FACILITATING CONDITIONS ITEMS IN HET OORSPRONKELIJKE UTAUT-MODEL

Facilitating Conditions (originele UTAUT-items)	Afkorting
I have the resources necessary to use the system	PBC2
I have the knowledge necessary to use the system	PBC3
The system is not compatible with other systems I use	PBC5
A specific person (or group) is available for assistance with system difficulties	FC3

TABEL 8. FACILITATING CONDITIONS ITEM IN HET AANGEPASTE UTAUT-MODEL

Facilitating Conditions (aangepast UTAUT-item)	Afkorting
Verstrekt uw gemeente apparatuur aan haar raadsleden?	FC1

4 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek gepresenteerd. Allereerst worden de responscijfers vermeld in paragraaf 4.1. Daarna wordt de representativiteit van de responsgroep ten opzichte van de hele populatie beoordeeld in paragraaf 4.2. In paragraaf 4.3 wordt het huidige gebruik van verschillende social media platforms door raadsleden in kaart gebracht. In paragraaf 4.4 wordt uitgelegd op welke wijze de afhankelijke variabele in het aangepaste UTAUT-model, Use Behavior, is geconstrueerd. In 4.5 wordt aandacht geschonken aan de constructie van de onafhankelijke variabelen: Performance Expectancy, Effort Expectancy en Social Influence. In paragraaf 4.6 wordt uitgebreid verslag gedaan van een aantal regressieanalyses, om tot slot in paragraaf 4.7 de eerder opgestelde hypothesen te toetsen.

4.1 Respons

De complete onderzoekspopulatie bestaat uit 9.077 gemeenteraadsleden. Van 8.811 raadsleden is een e-mailadres achterhaald. Na het versturen van de uitnodigingen bleken 162 raadsleden niet op dat adres te bereiken, wegens uiteenlopende redenen. Als gevolg hiervan zijn uiteindelijk 8.649 raadsleden uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek.

In totaal hebben 2.495 raadsleden deelgenomen aan het onderzoek, wat neerkomt op 27,5% van de gehele populatie. 2.125 raadsleden (23,4%) vulden de vragenlijst volledig in, 370 raadsleden (4,1%) deden dat gedeeltelijk. Dit onderzoek gebruikt enkel data van respondenten die de vragenlijst *volledig* hebben ingevuld. Daardoor geldt voor het gehele onderzoek $N = 2125$.

TABEL 9. RESPONS

Status	N	%
Vragenlijst compleet	2125	23,4%
Vragenlijst incompleet	370	4,1%
Non-respons	6154	67,8%
Uitnodiging bounce	162	1,8%
E-mailadres niet bekend	266	2,9%
Totaal	9077	100%

4.2 Representativiteit van de responsgroep

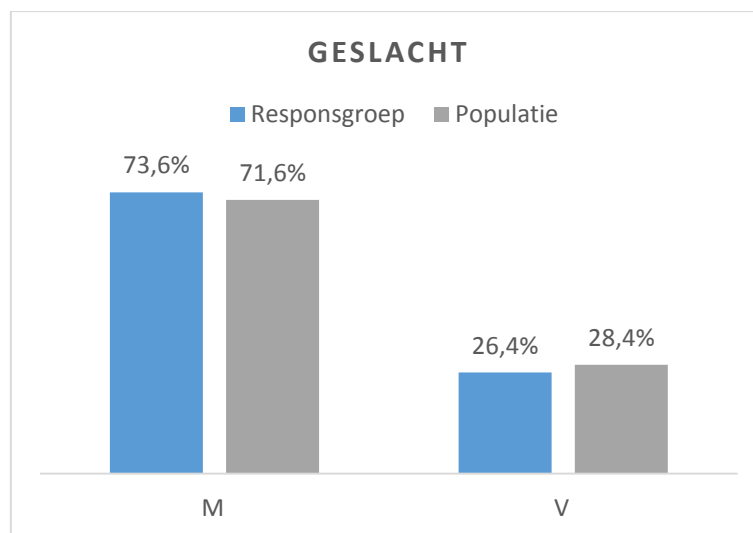
In deze paragraaf wordt de representativiteit van de respondenten van dit onderzoek beoordeeld. Het is wenselijk dat de resultaten van dit onderzoek generaliseerbaar zijn voor de gehele populatie, welke in dit geval bestaat uit alle Nederlandse gemeenteraadsleden. Dat is alleen mogelijk als de responsgroep geen grote afwijkingen ten opzichte van de populatie vertoont. Daarom is de responsgroep op acht demografische kenmerken met de populatie vergeleken: geslacht, leeftijd, politieke partij, functie, raadspositie, fractiegrootte, gemeentegrootte en provincie.

Met uitzondering van de leeftijdsgegevens zijn deze kenmerken voor beide groepen (respondenten en populatie) uit de zelfde bron afkomstig (de database van *almanak.overheid.nl*) en zijn daardoor zowel compleet als betrouwbaar. De inventarisatie van deze gegevens is uitgebreid beschreven in paragraaf 3.1.

Voor elk kenmerk is met een binomiale toets, een Chi²-toets of een t-toets onderzocht of de verdeling binnen de responsgroep significant afwijkt ten opzichte van de populatie. De toetsuitkomsten en bijbehorende conclusie ten opzichte van de representativiteit van de responsgroep zijn telkens tekstueel vermeld. Daarnaast zijn alle kenmerken (leeftijd uitgezonderd) voorzien van een staafgrafiek, zodat het in een oogopslag duidelijk is hoe de responsgroep zich tot de populatie verhoudt. Appendix B bevat de complete frequentietabellen en toetsresultaten in de vorm van SPSS-output voor alle kenmerken.

Geslacht

Een binomiale toets laat zien dat de responsgroep op dit vlak significant van de populatie afwijkt ($p < .05$). Deze afwijking vormt echter geen bedreiging voor de representativiteit; de verhouding tussen mannelijke en vrouwelijke raadsleden binnen de responsgroep vertoont een sterke gelijkens met de gehele populatie om te spreken van een acceptabele afwijking. In Figuur 5 is de verdeling van respondenten en de gehele populatie naar geslacht weergegeven.

FIGUUR 5. VERDELING OVER GESLACHT

Leeftijd

De gemiddelde leeftijd van de respondenten lag in december 2014 op 52,4 jaar. De leeftijdsverdeling onder de respondenten spreidt zich uit van een minimum van 19 jaar tot een maximum van 80 jaar. De leeftijdsopbouw binnen de populatie is niet exact bekend, omdat de leeftijd van raadsleden niet openbaar vermeld wordt in de database van *almanak.overheid.nl*. De gemiddelde leeftijd van de

responsgroep is daarom vergeleken met gegevens afkomstig uit een onderzoek dat op periodieke basis in opdracht van de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) wordt uitgevoerd. De gegevens van VNG zijn steekproefsgewijs verzameld en bevatten dus geen gemiddelde leeftijd van de gehele populatie. Bij gebrek aan een beter alternatief is er toch een vergelijking gemaakt met de gemiddelde leeftijd van de responsgroep van dit onderzoek, om enig houvast te bieden.

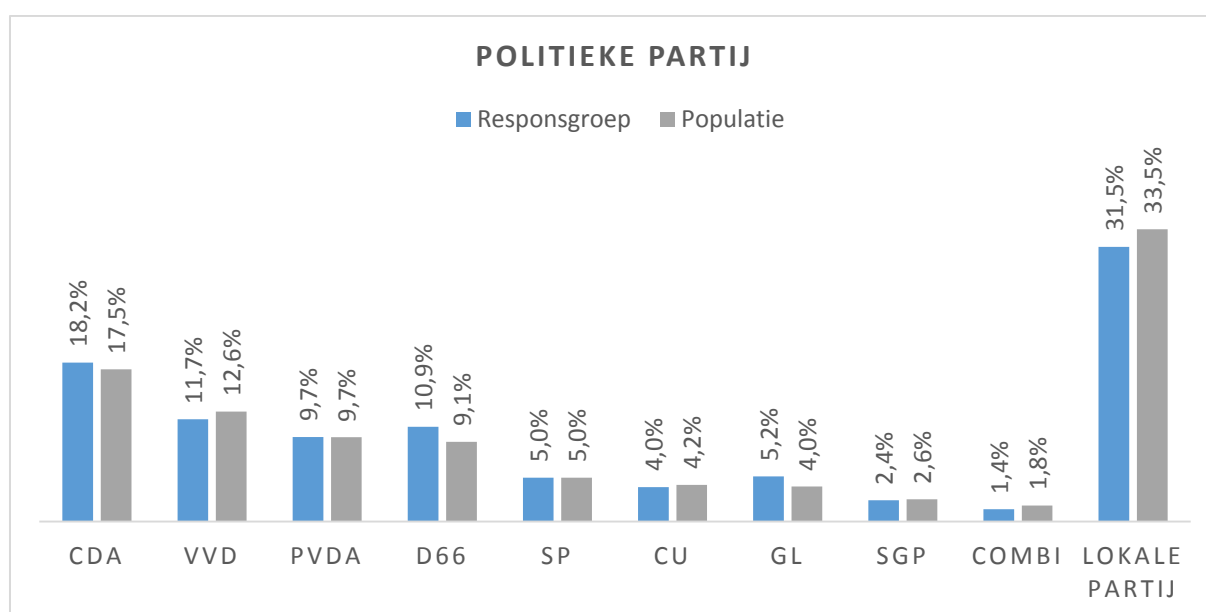
In Tabel 10 zijn zowel de gegevens van het VNG onderzoek als van dit onderzoek weergegeven. Vanwege de verschillende meetmomenten is tussen haakjes een leeftijd te zien waarin vooruit of achteruit is gerekend om een vergelijking mogelijk te maken. Een t-toets toont aan dat de gemiddelde leeftijd van de responsgroep van dit onderzoek significant verschilt van de gemiddelde leeftijd zoals deze is vermeld in het VNG onderzoek ($p < .05$). Deze afwijking is echter niet groot; het verschil bedraagt ongeveer 0,8 jaar. De responsgroep wordt qua leeftijd daarom voldoende representatief geacht voor de gehele populatie.

TABEL 10. GEMIDDELDE LEEFTIJD VAN RAADSLEDEN

	Gemiddelde leeftijd van raadsleden (VNG, 2014)	Gemiddelde leeftijd van raadsleden (huidig onderzoek)
1998	49,2 jaar	
2002	50,9 jaar	
2006	51,9 jaar	
2010	51,5 jaar	
2014 (juli)	51,2 jaar	(51,9 jaar)
2014 (december)	(51,6 jaar)	52,4 jaar

Politieke partij

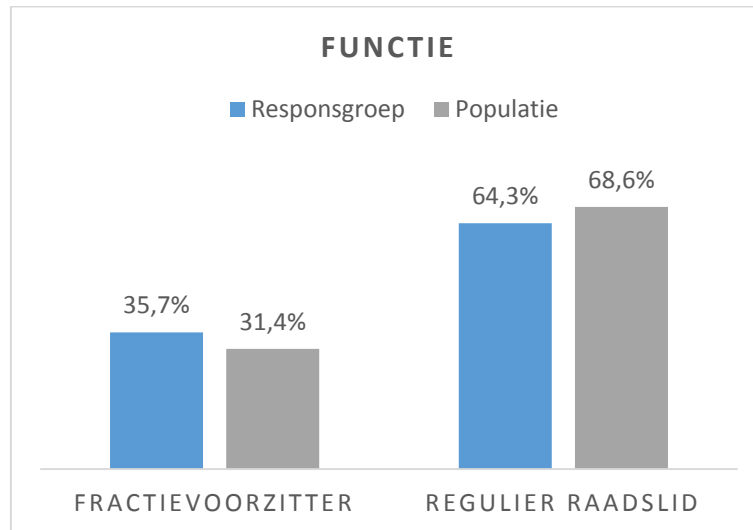
In Figuur 6 is de verdeling van raadsleden over de landelijke politieke partijen voor de populatie en de responsgroep weergegeven. Een Chi²-toets laat zien dat de responsgroep op dit vlak significant van de populatie afwijkt ($p < .05$). Desondanks lijkt de verdeling binnen de responsgroep voldoende op de verdeling binnen de populatie om te kunnen stellen dat deze representatief is.

FIGUUR 6. VERDELING OVER POLITIEKE PARTIJEN

Functie

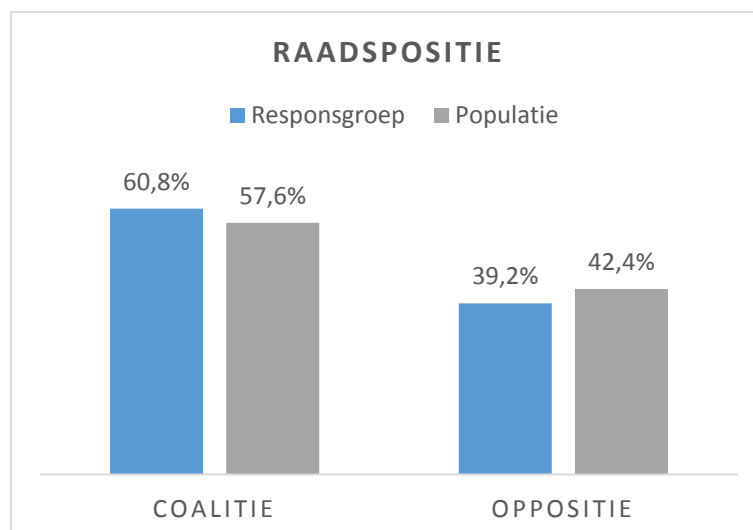
In Figuur 7 is de verdeling van raadsleden binnen de gehele populatie en de responsgroep naar functie weergegeven. Met een binomiale toets is aangetoond dat de responsgroep op dit vlak significant van de populatie afwijkt ($p < .05$). Deze afwijking vormt echter geen bedreiging voor de representativiteit; de verhouding tussen fractievoorzitters en reguliere raadsleden binnen de responsgroep vertoont genoeg gelijkenis met de gehele populatie om te spreken van een acceptabele afwijking.

FIGUUR 7. VERDELING OVER FUNCTIES

Raadspositie

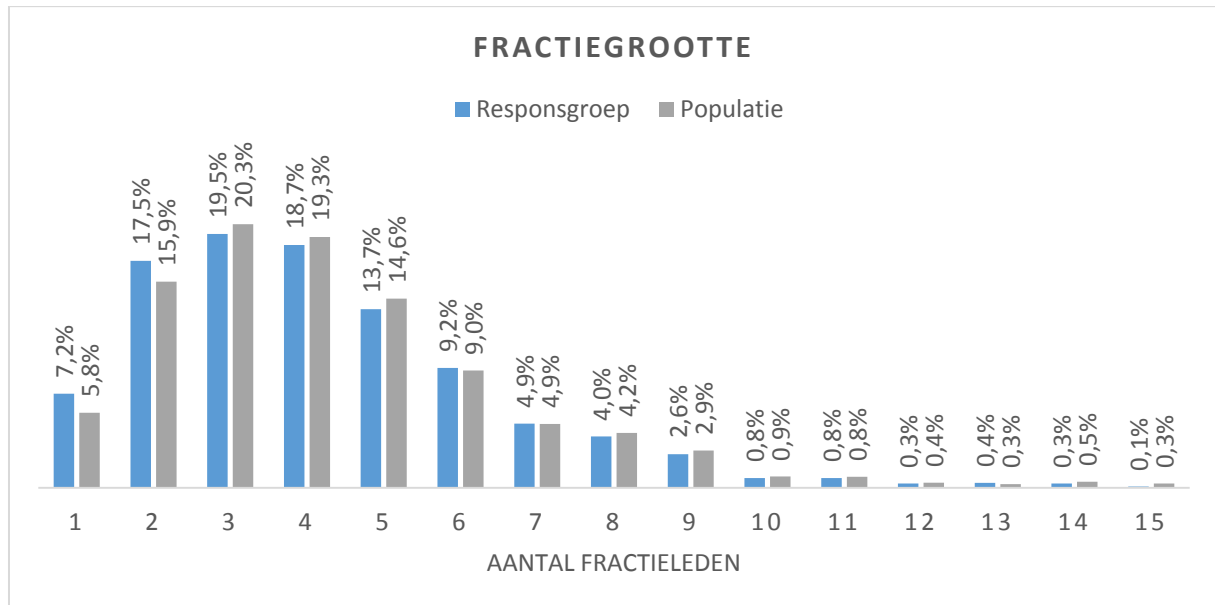
In Figuur 8 is de verdeling van raadsleden binnen de gehele populatie en de responsgroep naar raadspositie weergegeven. Met een binomiale toets is aangetoond dat de responsgroep op dit vlak significant van de populatie afwijkt ($p < .05$). Deze afwijking vormt echter geen bedreiging voor de representativiteit; de verhouding tussen coalitie en oppositie binnen de responsgroep vertoont genoeg gelijkenis met de gehele populatie om te spreken van een acceptabele afwijking.

FIGUUR 8. VERDELING OVER RAADSPPOSITIES

Fractiegrootte

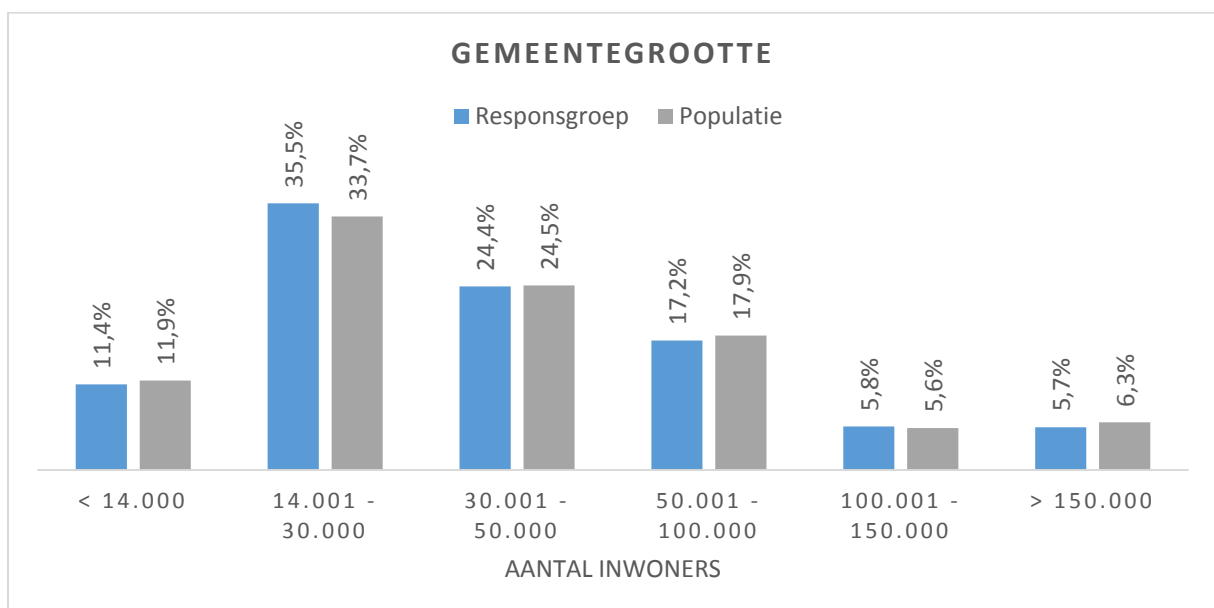
In Figuur 9 is de verdeling van raadsleden binnen de gehele populatie en de responsgroep naar fractiegrootte weergegeven. Een Chi²-toets laat zien dat de responsgroep op dit vlak niet significant afwijkt van de populatie ($p > .05$). De responsgroep is qua fractiegrootte daarom representatief voor de hele populatie.

FIGUUR 9. VERDELING OVER FRACTIEGROOTTES

Gemeentegrootte

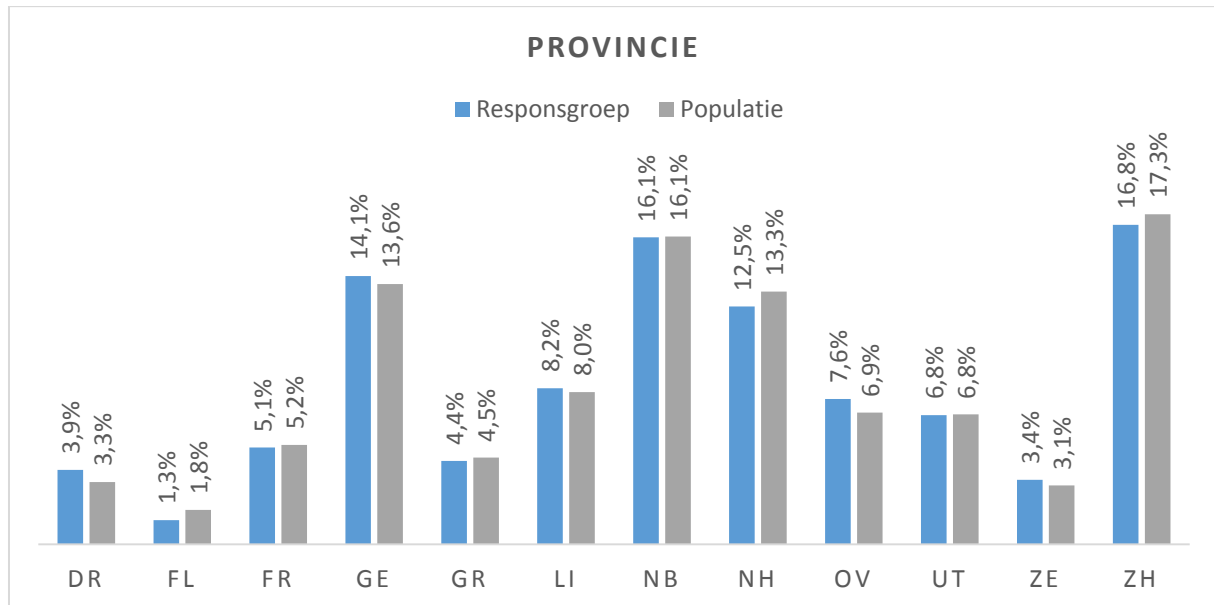
In Figuur 10 is de verdeling van raadsleden binnen de gehele populatie en de responsgroep naar gemeentegrootte weergegeven. Een Chi²-toets laat zien dat de responsgroep op dit vlak niet significant afwijkt van de populatie ($p > .05$). De responsgroep is qua gemeentegrootte daarom representatief voor de hele populatie.

FIGUUR 10. VERDELING OVER GEMEENTEGROOTTES

Provincie

In Figuur 11 is de verdeling van raadsleden binnen de gehele populatie en de responsgroep naar provincie weergegeven. Een Chi²-toets laat zien dat de responsgroep op dit vlak niet significant afwijkt van de populatie ($p > .05$). De responsgroep is qua provincie daarom representatief voor de hele populatie.

FIGUUR 11. VERDELING OVER PROVINCIES

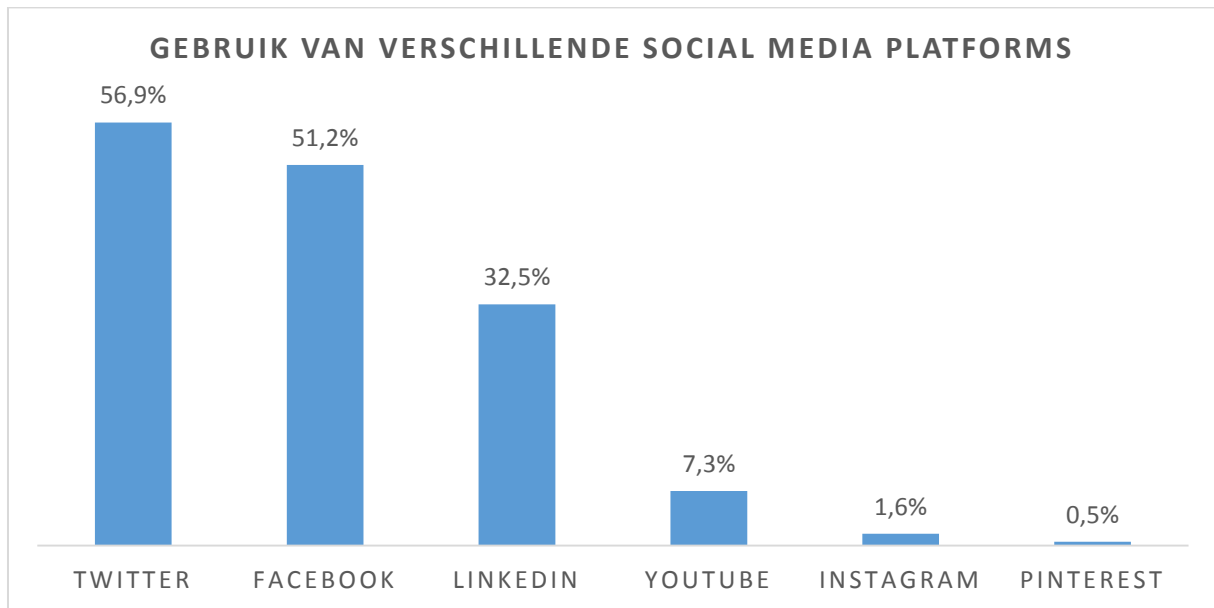
Conclusie representativiteit

De resultaten die in deze paragraaf besproken worden bieden geen aanleiding om aan de representativiteit van de respondenten van dit onderzoek te twijfelen. De responsgroep vertoont voor enkele demografische kenmerken wel een statistisch significante afwijking ten opzichte van de populatie, maar in al deze gevallen is de verdeling binnen de responsgroep in grote lijnen vergelijkbaar met de verdeling binnen de populatie. De responsgroep vormt een representatieve afspiegeling van de hele populatie van Nederlandse gemeenteraadsleden. De conclusies die op basis van dit onderzoek worden geformuleerd kunnen daardoor in een breder perspectief worden gezet; ze zijn generaliseerbaar voor de hele populatie.

4.3 Huidig gebruik van social media onder respondenten

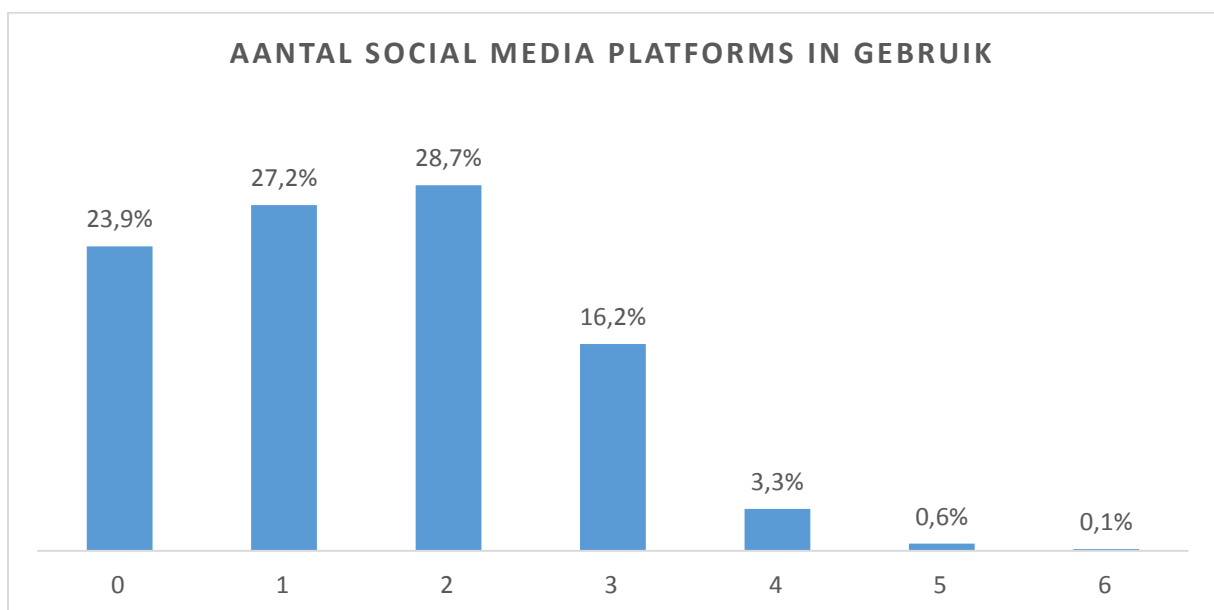
Voordat het aangepaste UTAUT-model wordt getoetst aan de hand van de verzamelde data, is het interessant om kort stil te staan bij de resultaten van de afzonderlijke items.

In Figuur 12 is te zien welk gedeelte van de respondenten er op de verschillende social media platforms actief is vanuit hun rol als raadslid. Meer dan de helft van de respondenten geeft aan als volksvertegenwoordiger actief te zijn op Twitter, op de voet gevolgd door Facebook. Ongeveer een derde van de respondenten gebruikt LinkedIn om met burgers in contact te komen. Slechts een klein gedeelte van de raadsleden is actief op YouTube, Instagram of Pinterest.

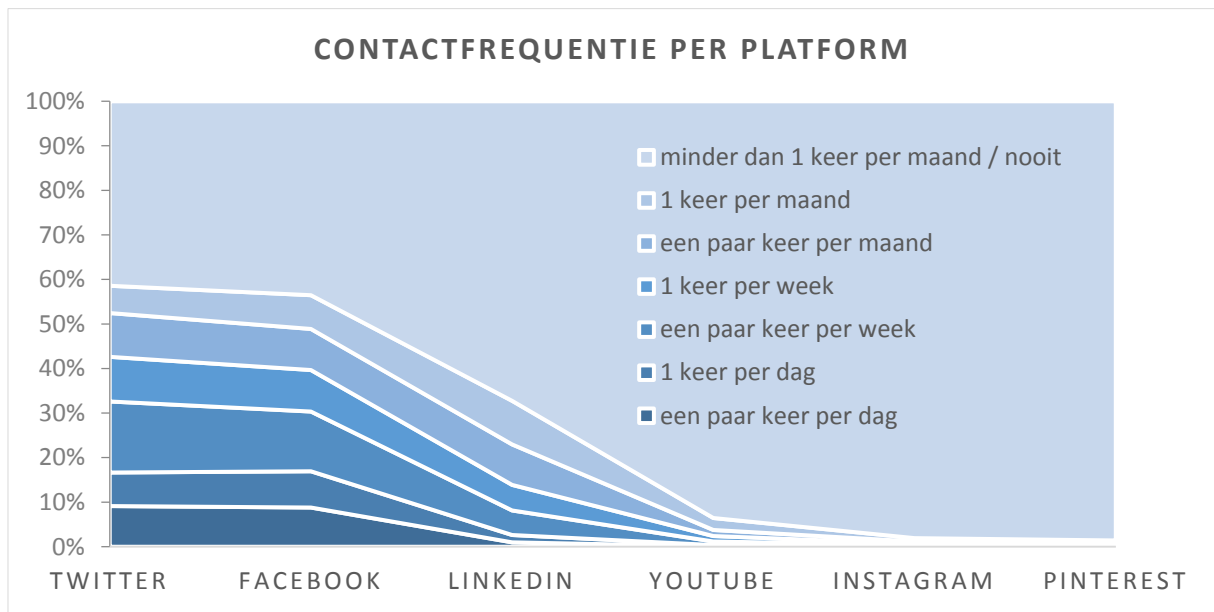
FIGUUR 12. GEBRUIK VAN VERSCHILLENDE SOCIAL MEDIA PLATFORMS DOOR RESPONDENTEN

In Figuur 13 is te zien op hoe veel social media platforms de respondenten in totaal actief zijn als raadslid. Bijna een kwart van hen geeft aan op geen enkel platform actief te zijn. Het gros van de respondenten is op een, twee of drie platforms actief, een klein gedeelte zelfs op vier of meer.

FIGUUR 13. AANTAL SOCIAL MEDIA PLATFORMS IN GEBRUIK DOOR RESPONDENTEN

In Figuur 14 is de frequentie van contact tussen respondenten en burgers via verschillende social media platforms te zien. Uit Figuur 12 bleek al dat Twitter en Facebook de platforms zijn waarop de meeste respondenten actief zijn, maar uit Figuur 14 wordt nu ook duidelijk dat de respondenten veel intensiever gebruik maken van deze platforms. Meer dan dertig procent van de respondenten geeft aan gemiddeld een paar keer per week via Twitter in contact te komen met de burger. Datzelfde geldt voor Facebook. De overige platforms volgen op grote afstand. LinkedIn kent een kleine groep intensieve gebruikers. Het contact met de burger komt maar zeer zelden tot stand via YouTube, Instagram en Pinterest.

FIGUUR 14. FREQUENTIE VAN CONTACT TUSSEN RESPONDENTEN EN BURGERS PER PLATFORM

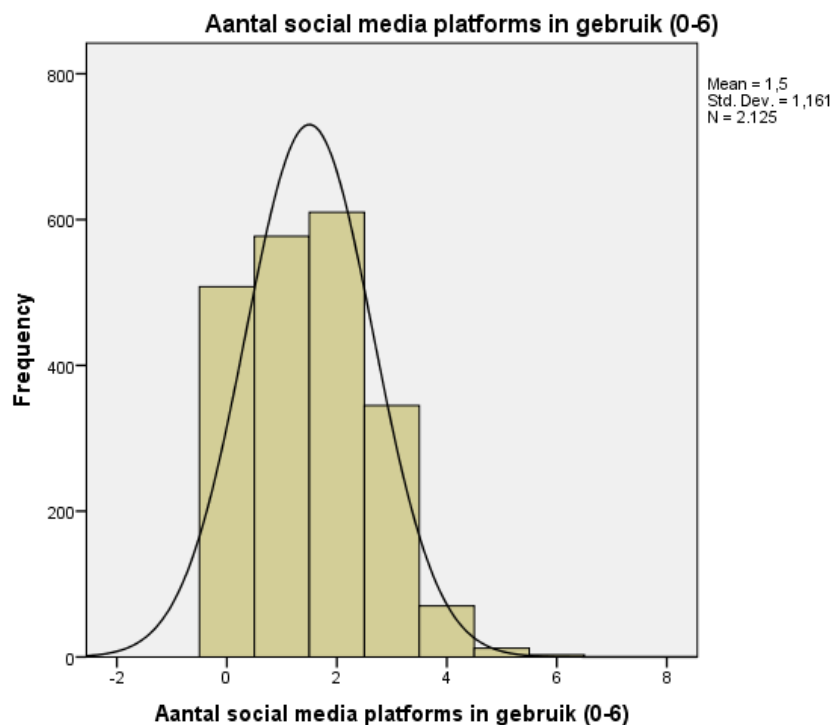
4.4 Constructie van Use Behavior

De indicator Use Behavior speelt de hoofdrol in dit onderzoek; het gebruik van social media door raadsleden om met burgers te communiceren vormt de afhankelijke variabele binnen het aangepaste UTAUT-model. In deze paragraaf wordt de constructie van de indicator Use Behavior beknopt besproken. Appendix C bevat een overzicht van de uitgevoerde handelingen, de bijbehorende frequentietabellen en SPSS syntax die gebruikt is om onderstaande transformaties uit te voeren.

De index die uiteindelijk als de indicator Use Behavior in het model gebruikt wordt, is gebaseerd op twee aparte indices; een index voor het aantal social media platforms waarop een respondent als raadslid actief is en een index voor de frequentie van contact op zes verschillende social media platforms.

Index 1: aantal platforms in gebruik

De index voor het aantal platforms is geconstrueerd door simpelweg het aantal platforms te tellen waarvoor de respondent in de vragenlijst heeft aangegeven als raadslid actief op te zijn. Figuur 15 laat de verdeling van respondenten over deze index zien. De verdeling is unimodaal maar loopt enigszins scheef naar rechts vanwege de grote groep respondenten die heeft aangegeven op geen enkel social media platform actief te zijn.

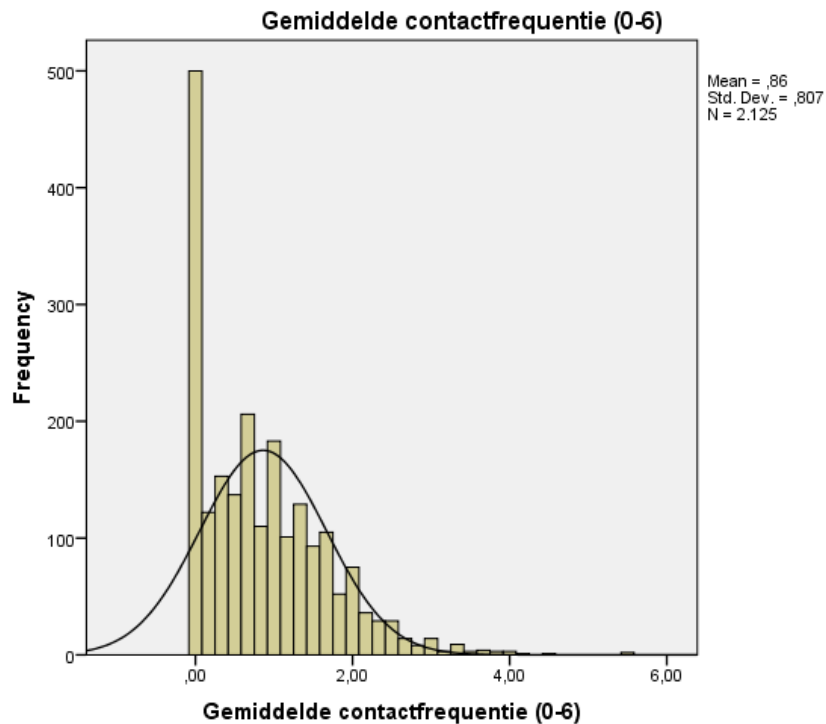
FIGUUR 15. INDEX 1: AANTAL PLATFORMS IN GEBRUIK

Index 2: gemiddelde contactfrequentie

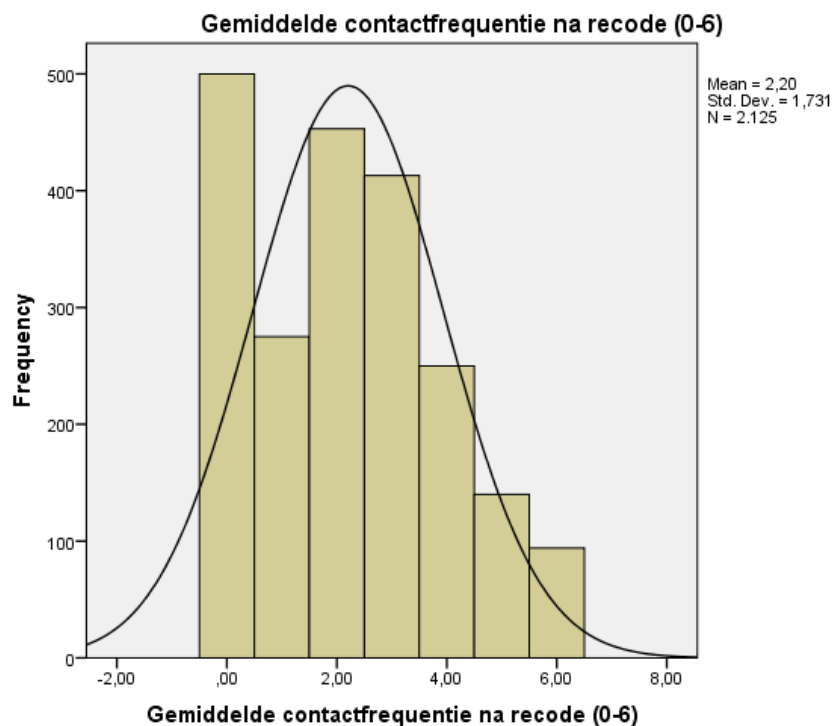
De index voor de gemiddelde frequentie van contact op zes verschillende social media platforms liet in haar eerste vorm een forse piek op 0 zien. Tevens zijn er een aantal 'dipjes' in de verdeling te zien, al lijkt deze de normaalverdeling redelijk te volgen. In Figuur 16 is te zien dat dit in een multimodale verdeling resulteert die flink naar rechts afloopt.

In deze vorm is de index niet goed te gebruiken voor het construeren van de uiteindelijke indicator Use Behavior. In een poging de respondenten binnen de index voor contactfrequentie gelijkmatiger te verdelen en het normale model dichter te benaderen is er een extra transformatie uitgevoerd. Het aantal mogelijke waarden dat de index kan aannemen is teruggebracht naar 6, en de outliers die zich

aan de bovenkant van de eerste index bevonden zijn bij elkaar gegroepeerd. Het resultaat van deze transformatie is te zien in Figuur 17. De verdeling is nog steeds bimodaal, maar de uitschieter in de 0-waarde is veel minder groot ten opzichte van de overige waarden. Afgezien van de grote groep respondenten met de laagst mogelijke contactfrequentie is de index een behoorlijk normaal verdeeld. De tweede versie van deze index is nu bruikbaar voor het creëren van de overkoepelende index voor Use Behavior.

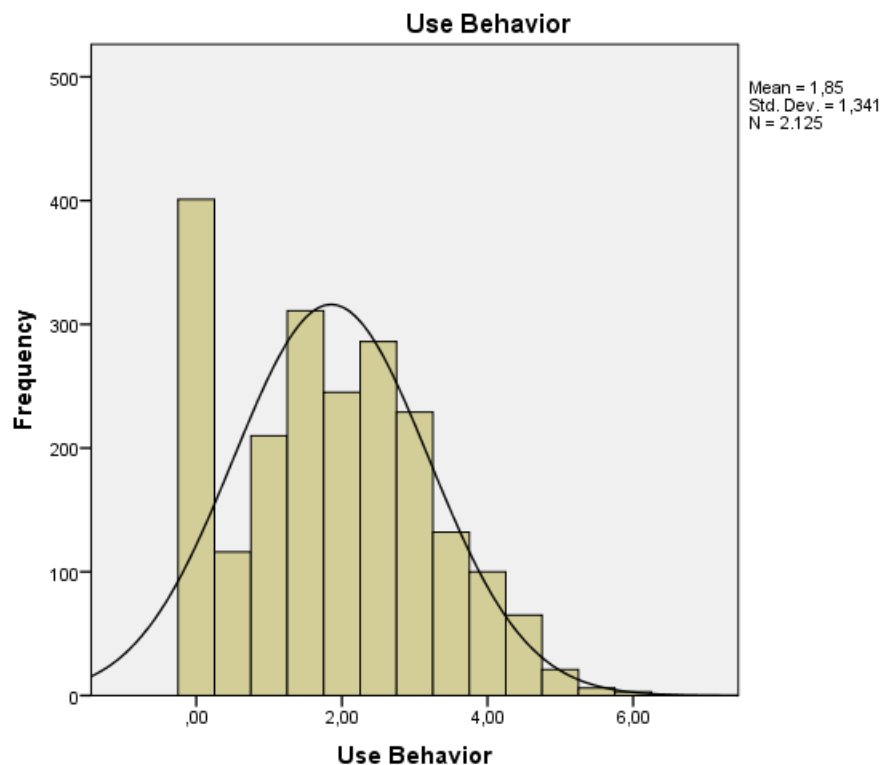
FIGUUR 16. INDEX 2: GEMIDDELDE CONTACTFREQUENTIE

FIGUUR 17. INDEX 2A: GEMIDDELDE CONTACTFREQUENTIE NA HERCODERING

Index 3: Use Behavior

De index die in het aangepaste UTAUT-model de rol van afhankelijke variabele gaat spelen is geconstrueerd door het gemiddelde van index 1 (aantal platforms) en index 2a (gemiddelde contactfrequentie na hercodering) te berekenen. Het resultaat is te zien in Figuur 18. Er is tevens gekeken naar de samenhang tussen index 1 en index 2a. In Appendix C. staat een kruistabel waaruit blijkt dat er een sterke positieve samenhang bestaat tussen de indices.

FIGUUR 18. INDEX 3: USE BEHAVIOR (AFHANKELIJKE VARIABLE)

Index 3a: Use Behavior (verder vereenvoudigd)

Voor de volledigheid is er ook onderzocht of een verdere vereenvoudiging van index 3 wenselijk is. Deze vereenvoudiging is vergelijkbaar met de transformatie van index 2 naar index 2a; door waarden die dicht bij elkaar liggen samen te groeperen ontstaat er een verdeling welke het normale model nog iets beter benadert. Het bijbehorende histogram is in Appendix C opgenomen. Er is echter voor gekozen om niet met deze vereenvoudigde index verder te gaan, omdat dit niet leidde tot een grotere verklarende kracht van het model.

4.5 Constructie van Performance Expectancy, Effort Expectancy en Social Influence

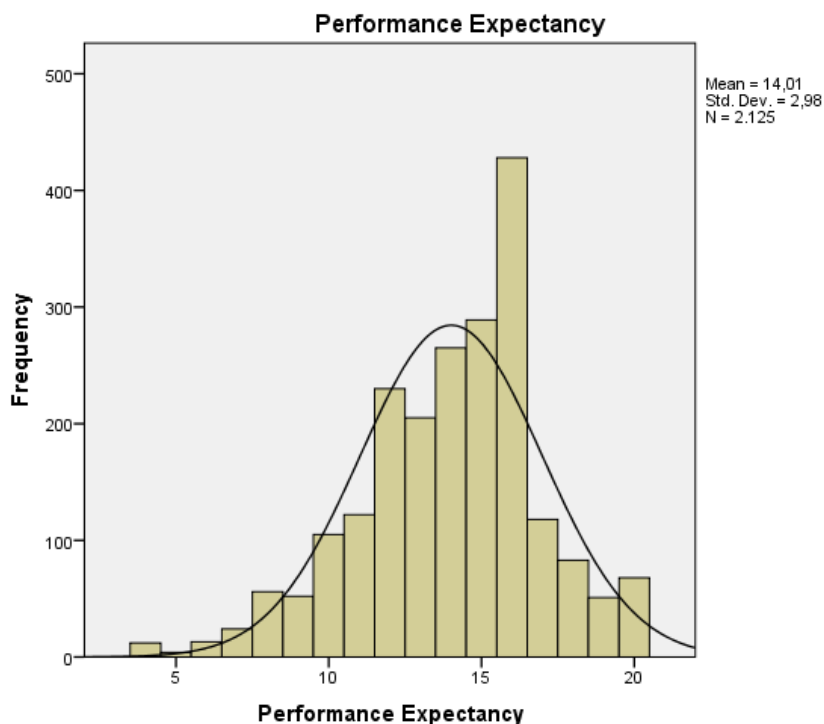
De indicatoren Performance Expectancy, Effort Expectancy en Social Influence vormen drie van de vier onafhankelijke variabelen binnen het aangepaste UTAUT-model. Deze drie indicatoren bestaan allemaal uit een samengestelde schaal op basis van vier bijbehorende items zoals besproken in paragraaf 3.3. Voor elke schaal is een betrouwbaarheidsanalyse uitgevoerd om te controleren of er (voldoende) samenhang bestaat tussen de achterliggende items. De volledige betrouwbaarheidsanalyses zijn gebundeld en opgenomen in Appendix D.

In Tabel 11 zijn de resultaten van deze analyses beknopt weergegeven. De samengestelde schalen laten allemaal een acceptabele waarde voor Cronbach's Alpha zien, wat betekent dat de achterliggende items positief met elkaar correleren en er voldoende interne consistentie in de schalen aanwezig is. De interne consistentie zou in het geval van Effort Expectancy en Social Influence iets verhoogd kunnen worden door uit beide schalen 1 item te verwijderen. Er is bewust voor gekozen om dit niet te doen omdat dit in beide gevallen slechts een minimale verbetering op zou leveren maar wel ten koste zou gaan van het inhoudelijk bereik van de betreffende indicatoren.

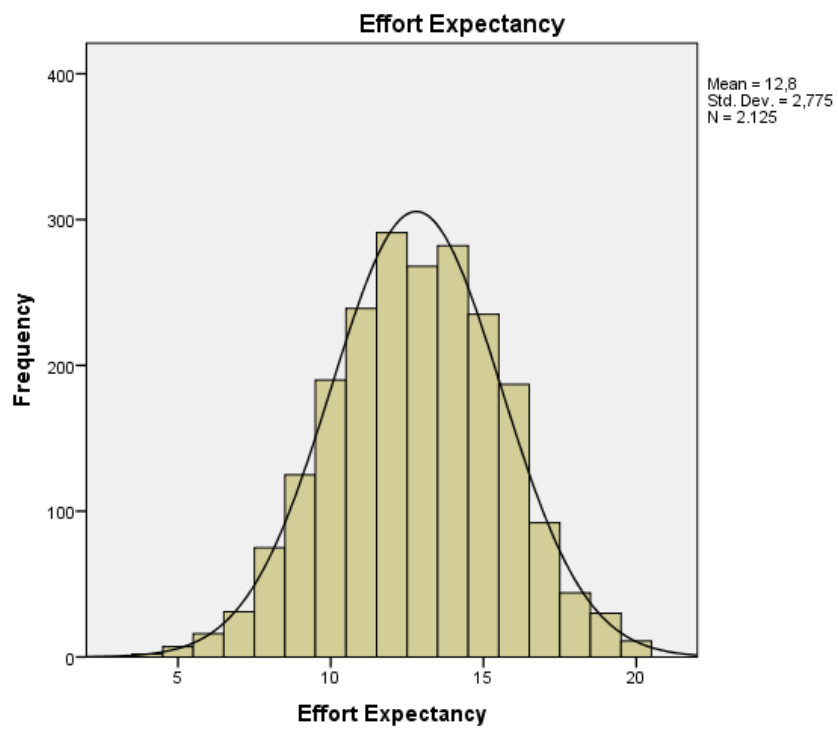
TABEL 11. BETROUWBAARHEID VAN SAMENGESTELDE SCHALEN

Schaal	Aantal Items	Cronbach's Alpha
Performance Expectancy (PE)	4	.85
Effort Expectancy (EE)	4	.67
Social Influence (SI)	4	.66

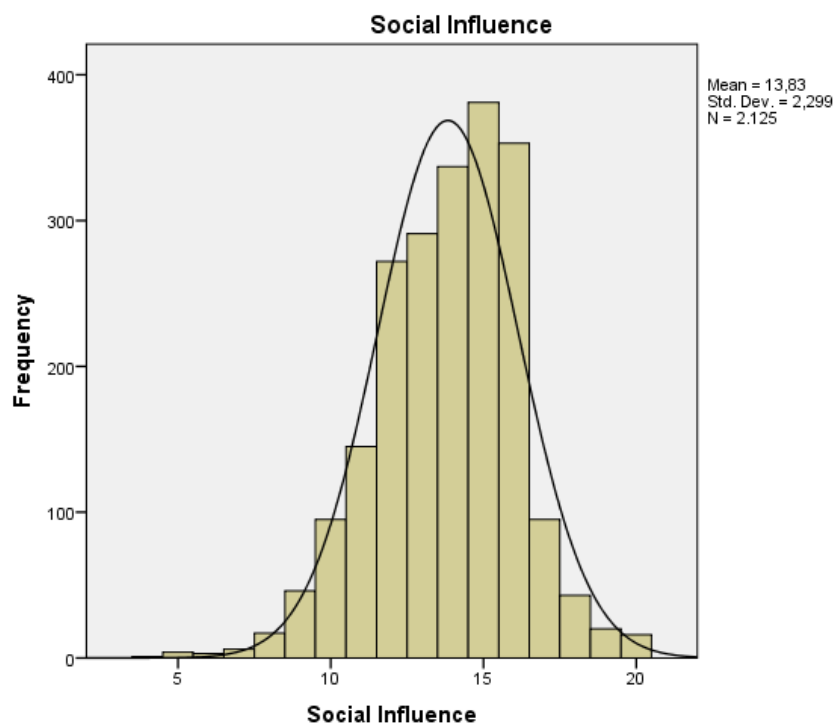
Naast het samenstellen en beoordelen van de schalen is er bekeken hoe de respondenten binnen de schalen verdeeld zijn. De histogrammen in Figuur 19, Figuur 20 en Figuur 21 laten verdelingen zien die de normaalverdeling redelijk goed volgen. Hierdoor zijn deze drie indicatoren geschikt om in regressieanalyse van het aangepaste UTAUT-model te gebruiken.

FIGUUR 19. VERDELING VAN RESPONDENTEN OVER PERFORMANCE EXPECTANCY

FIGUUR 20. VERDELING VAN RESPONDENTEN OVER EFFORT EXPECTANCY

FIGUUR 21. VERDELING VAN RESPONDENTEN OVER SOCIAL INFLUENCE

4.6 Data-analyse

Er zijn verschillende analyses uitgevoerd om vast te stellen of er significante verbanden bestaan tussen de indicatoren die in het aangepaste UTAUT-model gebruikt worden en of de aard van deze verbanden overeenkomt met de hypothesen die naar het voorbeeld van het oorspronkelijke UTAUT-model zijn opgesteld.

Als eerste is onderzocht hoe Performance Expectancy, Effort Expectancy, Social Influence en Facilitating Conditions zich samen tot Use Behavior verhouden door lineaire regressie toe te passen op de data van de complete responsgroep. Daarnaast zijn er losse regressieanalyses uitgevoerd voor mannelijke, vrouwelijke, jonge en oude respondenten. De resultaten van deze analyses worden besproken in paragraaf 4.6.1.

Om de mogelijke effecten van de moderatoren geslacht en leeftijd op de indicatoren Performance Expectancy, Effort Expectancy en Social Influence beter inzichtelijk te maken is er daarna voor elk van deze indicatoren een trivariate analyse uitgevoerd. De resultaten van deze analyses worden besproken in paragraaf 4.6.2.

Tot slot is een model opgesteld waarin zowel de directe effecten van alle indicatoren als de interactie-effecten tussen de moderatoren en indicatoren zijn opgenomen. Dit model wordt besproken in paragraaf 4.6.3.

4.6.1 Lineaire regressiemodellen

In Tabel 12 zijn de correlaties tussen de vier indicatoren van het aangepaste UTAUT-model weergegeven. In de tweede kolom is af te lezen dat de afhankelijke variabele van dit onderzoek (Use Behavior) significante correlaties vertoont met elk van de overige indicatoren. In Tabel 13 de regressieanalyse van het aangepaste UTAUT-model voor de volledige responsgroep weergegeven. Figuur 22 laat het aangepaste UTAUT-model voor de volledige responsgroep zien met daarin de gestandaardiseerde coëfficiënten en de door het model verklaarde variantie.

TABEL 12. CORRELATIES (VOLLEDIGE RESPONSGROEP)

Pearson Correlation	Use Behavior	Performance Expectancy	Effort Expectancy	Social Influence	Facilitating Conditions
Use Behavior	1,000				
Performance Expectancy	,506*	1,000			
Effort Expectancy	,545*	,646*	1,000		
Social Influence	,301*	,476*	,304*	1,000	
Facilitating Conditions	-,084*	-,063**	-,063**	-,024***	1,000

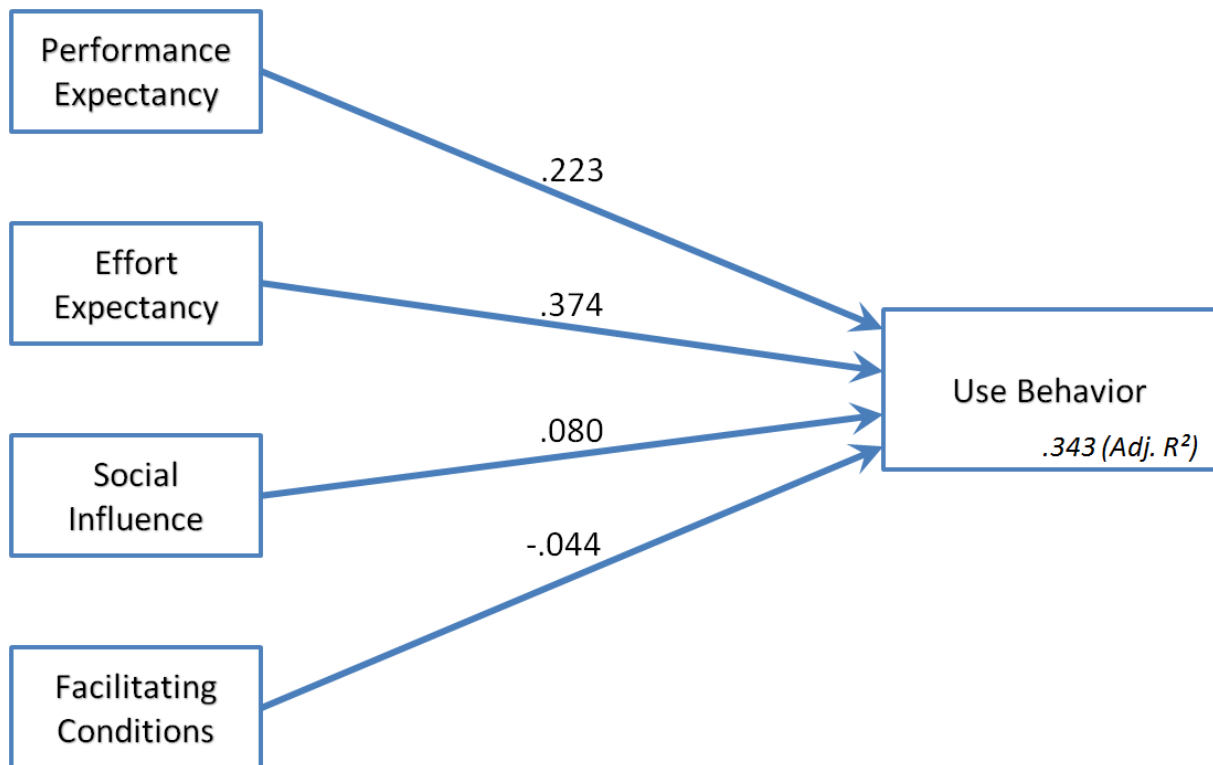
* $p < .001$ ** $p < .01$ *** $p > .05$ (niet significant)

TABEL 13. COËFFICIËNTEN (VOLLEDIGE RESPONSGROEP)

	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
(Constant)	-2,401	,168		-14,282	,000
Performance Expectancy	,101	,011	,223	8,942	,000
Effort Expectancy	,181	,011	,374	16,198	,000
Social Influence	,047	,012	,080	3,995	,000
Facilitating Conditions	-,142	,057	-,044	-2,489	,013

a. Dependent Variable: Use Behavior

Het model laat een duidelijke positieve relatie tussen de indicatoren Performance Expectancy, Effort Expectancy en Social Influence en de afhankelijke variabele Use Behavior zien. Deze resultaten ondersteunen de eerste drie hoofdhypothesen (H1, H2 en H3) die op basis van het originele UTAUT-model zijn opgesteld⁵. De indicator Facilitating Conditions laat echter een negatieve relatie met Use Behavior zien, wat niet in lijn is met de bijbehorende hoofdhypothese H4⁶.

FIGUUR 22. AANGEPAST UTAUT-MODEL INCLUSIEF REGRESSIECOËFFICIËNTEN

⁵ H1: Performance Expectancy (PE) van gemeenteraadsleden heeft een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.

H2: Effort Expectancy (EE) van gemeenteraadsleden heeft een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.

H3: Social Influence (SI) heeft een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.

⁶ H4: Facilitating Conditions (FC) hebben een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.

Lineaire regressie naar geslacht

In Tabel 14 en Tabel 16 zijn de correlaties tussen de vier indicatoren van het aangepaste UTAUT-model voor mannelijke en vrouwelijke respondenten weergegeven. In Tabel 15 en Tabel 17 zijn de bijbehorende regressieanalyses weergegeven. Figuur 23 laat het aangepaste UTAUT-model voor zowel mannelijke (M) als vrouwelijke (V) respondenten zien met daarin de gestandaardiseerde coëfficiënten voor beide groepen.

TABEL 14. CORRELATIES (MANNELIJKE RESPONDENTEN)

Pearson Correlation	Use Behavior	Performance Expectancy	Effort Expectancy	Social Influence	Facilitating Conditions
Use Behavior	1,000				
Performance Expectancy	,521*	1,000			
Effort Expectancy	,538*	,653*	1,000		
Social Influence	,297*	,461*	,298*	1,000	
Facilitating Conditions	-,104*	-,070**	-,068**	-,031***	1,000

* $p < .001$ ** $p < .01$ *** $p > .05$ (niet significant)

TABEL 15. COËFFICIËNTEN (MANNELIJKE RESPONDENTEN)

	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
(Constant)	-2,403	,198		-12,163	,000
Performance Expectancy	,117	,013	,258	8,867	,000
Effort Expectancy	,167	,013	,344	12,714	,000
Social Influence	,043	,014	,073	3,179	,002
Facilitating Conditions	-,193	,066	-,060	-2,914	,004

a. Dependent Variable: Use Behavior
b. Selecting only cases for which Geslacht (Dummy) = Man

TABEL 16. CORRELATIES (VROUWELIJKE RESPONDENTEN)

Pearson Correlation	Use Behavior	Performance Expectancy	Effort Expectancy	Social Influence	Facilitating Conditions
Use Behavior	1,000				
Performance Expectancy	,454*	1,000			
Effort Expectancy	,564*	,627*	1,000		
Social Influence	,302*	,508*	,319*	1,000	
Facilitating Conditions	-,030***	-,048***	-,051***	-,011***	1,000

* $p < .001$ ** $p < .01$ *** $p > .05$ (niet significant)

TABEL 17. COËFFICIËNTEN (VROUWELIJKE RESPONDENTEN)

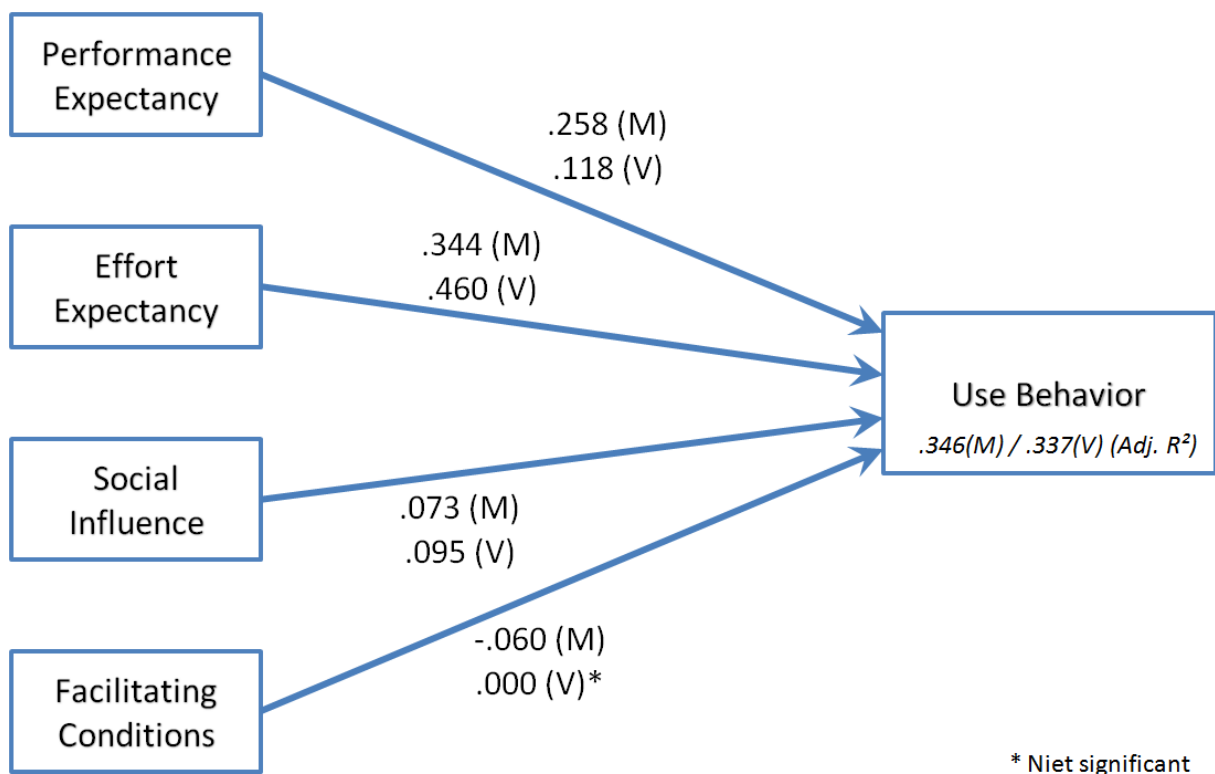
	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
(Constant)	-2,304	,320		-7,204	,000
Performance Expectancy	,052	,021	,118	2,421	,016
Effort Expectancy	,218	,021	,460	10,413	,000
Social Influence	,053	,022	,095	2,390	,017
Facilitating Conditions	,001	,111	,000	,009	,993

a. Dependent Variable: Use Behavior
b. Selecting only cases for which Geslacht (Dummy) = Vrouw

De regressiemodellen op basis van geslacht laten behoorlijke verschillen tussen mannelijke en vrouwelijke respondenten zien;

- De invloed van Performance Expectancy op Use Behavior is sterker voor mannen dan voor vrouwen.
- De invloed van Effort Expectancy op Use Behavior is sterker voor vrouwen dan voor mannen.
- De invloed van Social Influence op Use Behavior is sterker voor vrouwen dan voor mannen.

Deze verschillen komen overeen met de subhypothesen H1a, H2a en H3a⁷. Figuur 23 laat daarnaast ook voor de indicator Facilitating Conditions verschillende coëfficiënten voor mannen en vrouwen zien. Er is geen subhypothese voor dit verschil opgesteld, omdat geslacht naar verwachting geen modererend effect heeft op de invloed die indicator Facilitating Conditions uitoefent op Use Behavior.

FIGUUR 23. AANGEPAST UTAUT-MODEL INCLUSIEF REGRESSIECOËFFICIËNTEN VOOR MANNELIJKE (M) EN VROUWELIJKE (V) RESPONDENTEN

⁷ H1_a: De invloed van PE op UB is sterker voor mannelijke gemeenteraadsleden dan voor vrouwelijke gemeenteraadsleden.
H2_a: De invloed van EE op UB is sterker voor vrouwelijke gemeenteraadsleden dan voor mannelijke gemeenteraadsleden.
H3_a: De invloed van SI op UB is sterker voor vrouwelijke gemeenteraadsleden dan voor mannelijke gemeenteraadsleden.

Lineaire regressie naar leeftijd

In Tabel 18 en Tabel 20 zijn de correlaties tussen de vier indicatoren van het aangepaste UTAUT-model voor jonge en oude respondenten weergegeven. In Tabel 19 en Tabel 21 zijn de bijbehorende regressieanalyses weergegeven. Figuur 24 laat het aangepaste UTAUT-model voor zowel jonge (J) als oude (O) respondenten zien met daarin de gestandaardiseerde coëfficiënten voor beide groepen.

TABEL 18. CORRELATIES (JONGE RESPONDENTEN)

Pearson Correlation	Use Behavior	Performance Expectancy	Effort Expectancy	Social Influence	Facilitating Conditions
Use Behavior	1,000				
Performance Expectancy	,489*	1,000			
Effort Expectancy	,487*	,567*	1,000		
Social Influence	,320*	,421*	,226*	1,000	
Facilitating Conditions	-,102**	-,018***	-,023***	-,038	1,000

* $p < .001$ ** $p < .01$ *** $p > .05$ (niet significant)

TABEL 19. COËFFICIËNTEN (JONGE RESPONDENTEN)

	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
(Constant)	-2,193	,331		-6,633	,000
Performance Expectancy	,107	,020	,252	5,333	,000
Effort Expectancy	,145	,020	,311	7,076	,000
Social Influence	,069	,020	,140	3,517	,000
Facilitating Conditions	-,234	,100	-,085	-2,344	,019

a. Dependent Variable: Use Behavior
b. Selecting only cases for which Leeftijd (Dummy, 3 groepen, 25/50/25) = Jong (18-44 jaar)

TABEL 20. CORRELATIES (OUDE RESPONDENTEN)

Pearson Correlation	Use Behavior	Performance Expectancy	Effort Expectancy	Social Influence	Facilitating Conditions
Use Behavior	1,000				
Performance Expectancy	,504*	1,000			
Effort Expectancy	,536*	,644*	1,000		
Social Influence	,331*	,568*	,407*	1,000	
Facilitating Conditions	-,072**	-,090**	-,027***	-,040***	1,000

* $p < .001$ ** $p < .05$ *** $p > .05$ (niet significant)

TABEL 21. COËFFICIËNTEN (OUDE RESPONDENTEN)

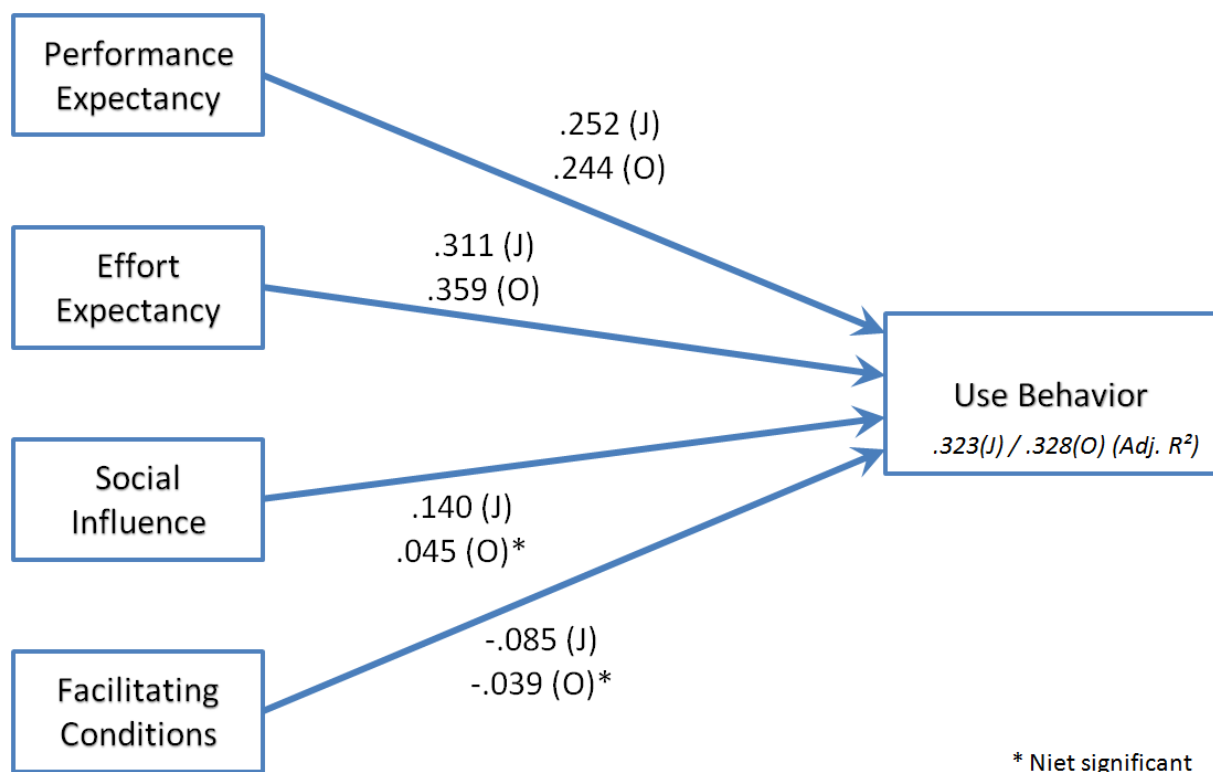
	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
(Constant)	-2,581	,345		-7,477	,000
Performance Expectancy	,120	,026	,244	4,682	,000
Effort Expectancy	,189	,025	,359	7,663	,000
Social Influence	,028	,027	,045	1,023	,307
Facilitating Conditions	-,139	,129	-,039	-1,075	,283

a. Dependent Variable: Use Behavior
b. Selecting only cases for which Leeftijd (Dummy, 3 groepen, 25/50/25) = Oud (62-80 jaar)

De regressiemodellen op basis van leeftijd laten subtiele verschillen tussen jonge c.q. oude respondenten zien;

- De invloed van Performance Expectancy op Use Behavior is sterker voor jonge respondenten dan voor oude respondenten.
- De invloed van Effort Expectancy op Use Behavior is sterker voor oude respondenten dan voor jonge respondenten.
- De invloed van Social Influence op Use Behavior is sterker voor jonge respondenten dan voor oude respondenten.

In het geval van Performance Expectancy en Effort Expectancy liggen de verschillen tussen de gestandaardiseerde coëfficiënten in lijn met de subhypothesen H1b en H2b⁸. In het geval van Social Influence en Facilitating Conditions zijn de coëfficiënten voor oude respondenten niet significant, waardoor er geen uitspraken mogelijk zijn over H3b en H4 en H4a⁹.

FIGUUR 24. AANGEPAST UTAUT-MODEL INCLUSIEF REGRESSIECOËFFICIËNTEN VOOR JONGE (J) EN OUDE (O) RESPONDENTEN

⁸ H1_b: De invloed van PE op UB is sterker voor jongere gemeenteraadsleden dan voor oudere gemeenteraadsleden.

H2_b: De invloed van EE op UB is sterker voor oudere gemeenteraadsleden dan voor jongere gemeenteraadsleden.

⁹ H3_b: De invloed van SI op UB is sterker voor oudere gemeenteraadsleden dan voor jongere gemeenteraadsleden.

H4: Facilitating Conditions (FC) hebben een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.

H4_a: De invloed van FC op UB is sterker voor oudere gemeenteraadsleden dan voor jongere gemeenteraadsleden.

Voorlopige conclusies

In Tabel 22 is af te lezen dat het aangepaste UTAUT-model een R^2 -waarde van .344 heeft opgeleverd. Dit betekent dat ongeveer een derde van de variantie binnen de afhankelijke variabele Use Behavior verklaard kan worden op basis van de indicatoren van het aangepaste UTAUT-model. De regressiemodellen voor mannelijke, vrouwelijke, jonge en oude respondenten leveren vergelijkbare waarden op.

TABEL 22. DIVERSE REGRESSIEMODELLEN NAAST ELKAAR

	Totaal	Man	Vrouw	Jong (18-44)	Oud (62-80)
N	2125	1563	562	519	562
R Square	.344	.347	.341	.328	.333
Adjusted R Square	.343	.346	.337	.323	.328
Std. Error of the Estimate	1,08717	1,09316	1,06113	1,00627	1,12696

De modellen zoals deze in Figuur 22, Figuur 23 en Figuur 24 zijn weergegeven laten zien dat Performance Expectancy, Effort Expectancy en Social Influence een positieve invloed hebben op Use Behavior. Op basis van deze resultaten kunnen H1, H2 en H3 (voorlopig) worden aanvaardt. De indicator Facilitating Conditions lijkt Use Behavior op negatieve wijze te beïnvloeden, maar is niet in alle gevallen significant. H4 kan daarom op dit moment nog niet worden aangenomen of verworpen.

De afzonderlijke regressiemodellen op basis van geslacht en leeftijd vertonen behoorlijke verschillen tussen mannelijke en vrouwelijke respondenten en jonge en oude respondenten. De resultaten lijken de subhypothesen grotendeels te ondersteunen, maar niet mogelijk om op basis van deze verschillen al definitieve conclusies te trekken wat betreft de modererende invloed van geslacht en leeftijd op de indicatoren PE, EE en SI.

4.6.2 Trivariate analyses van afzonderlijke indicatoren met moderatoren

Om de mogelijke effecten van de moderatoren geslacht en leeftijd op de onafhankelijke variabelen beter inzichtelijk te maken zijn er zes trivariate analyses uitgevoerd. Om dat mogelijk te maken zijn er eerst drie nieuwe versimpelde schalen van de indicatoren Performance Expectancy, Effort Expectancy en Social Influence gecreëerd, waarin de respondenten verdeeld zijn over drie groepen die ongeveer even groot zijn. Appendix E. bevat de bijbehorende SPSS syntax en frequentietabellen en histogrammen van de oorspronkelijke schalen en de versimpelde schalen. Vervolgens zijn er voor elk van de indicatoren twee trivariate analyses uitgevoerd om te onderzoeken of hun invloed op Use Behavior gemodereerd wordt door geslacht en/of leeftijd. Figuur 25 laat de resultaten in de vorm van plots zien. In Appendix F. is de SPSS output van deze analyses te vinden.

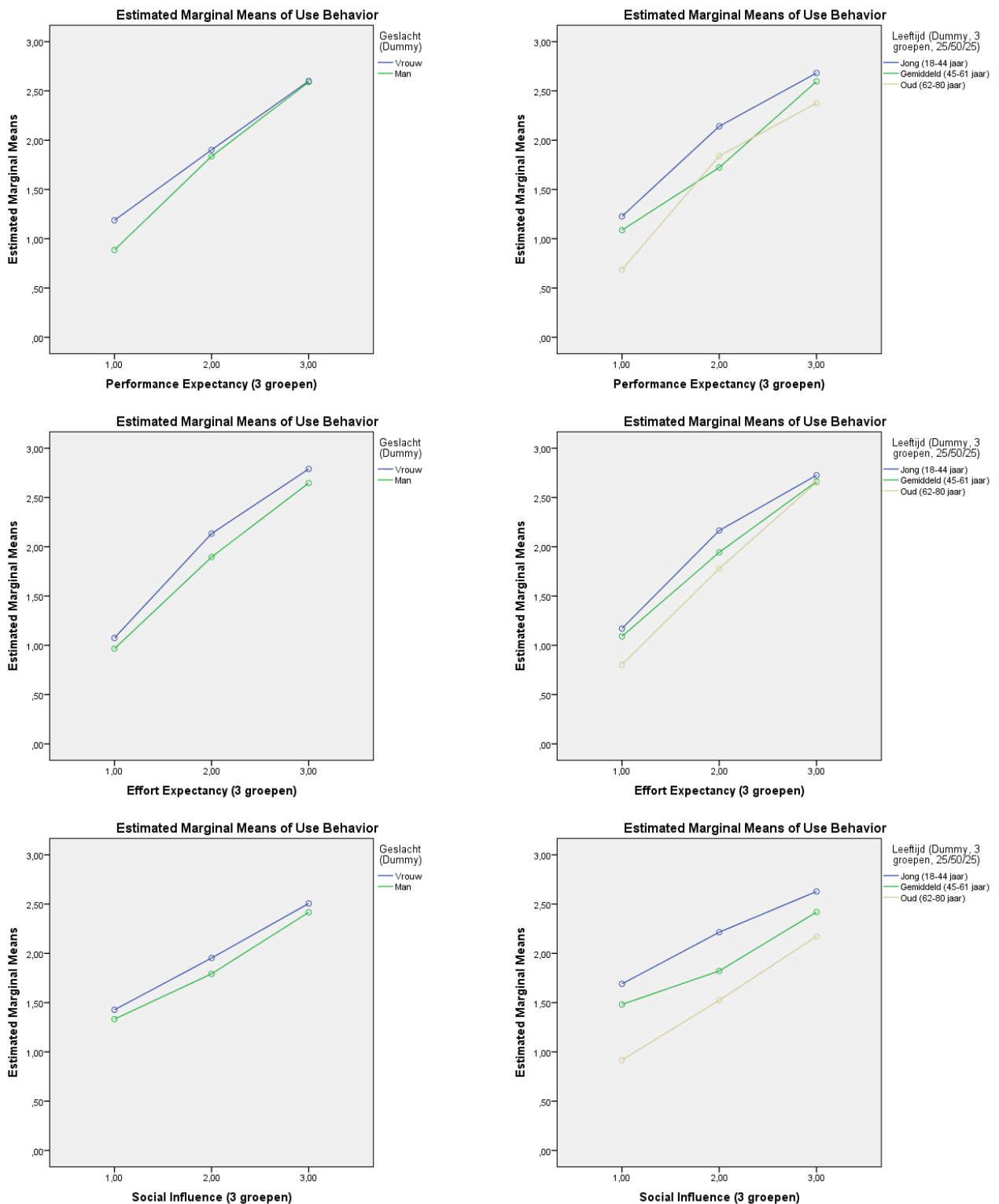
Voor alle drie de indicatoren geldt dat er een duidelijk positief hoofdeffect ten opzichte van Use Behavior in de plots zichtbaar is: hoe hoger respondenten scoren op de versimpelde schalen voor PE, EE en SI, hoe hoger het gebruik (UB) van deze respondenten gemiddeld ligt. Deze positieve correlatie tussen de hoofdeffecten PE, EE, SI en de afhankelijke variabele UB is in alle gevallen statistisch significant ($p < .001$). Op basis van deze constatering kan nu met iets meer zekerheid worden gesteld dat de hoofdhypothesen H1, H2 en H3 aangenomen kunnen worden¹⁰. Dan de interactie-effecten: De interactie tussen Performance Expectancy en geslacht is net niet significant ($p = .051$), maar de

¹⁰ H1: Performance Expectancy (PE) van gemeenteraadsleden heeft een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.

H2: Effort Expectancy (EE) van gemeenteraadsleden heeft een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.

H3: Social Influence (SI) heeft een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.

interactie tussen PE en leeftijd is dat wel. In het geval van EE zijn beide interacties significant. Voor SI is alleen de interactie met leeftijd significant. Ten opzichte van de hoofdeffecten leveren de interactie-effecten echter slechts een zeer beperkte bijdrage aan de verklarende kracht van het model. Dit komt ook duidelijk naar voren uit de plots in Figuur 25: er zit qua helling weinig verschil tussen de afzonderlijke lijnen voor mannen en vrouwen en de afzonderlijke lijnen voor jonge, gemiddelde en oud respondenten.

FIGUUR 25. PLOTS VAN ZES TRIVARIATE ANALYSES

4.6.3 Regressiemodel inclusief interactie-effecten

Als derde en laatste analysemethode is er een regressieanalyse uitgevoerd waarbij alle indicatoren en hun moderatoren zijn opgenomen. Dit maakt het mogelijk om de invloed van Performance Expectancy, Effort Expectancy, Social Influence en Facilitating Conditions op Use Behavior te modelleren, inclusief de interactie-effecten die als gevolg van de moderatoren geslacht en leeftijd ontstaan. De volledige SPSS-output van deze analyse is aanwezig in Appendix G.

In Tabel 23 zijn de correlaties tussen de indicatoren en interactietermen weergegeven. In Tabel 24 komen de regressiecoëfficiënten aan bod. Deze tabel vormt de belangrijkste onderbouwing voor het beoordelen van de opgestelde hypothesen. Ter volledigheid laat Tabel 25 een vergelijking tussen het regressiemodel met en zonder interactie-effecten zien. Figuur 26 biedt een visuele weergave van het aangepaste UTAUT-model met de regressiecoëfficiënten van de indicatoren en bijbehorende interactie-effecten van de moderatoren.

TABEL 23. CORRELATIES (AANGEPAST UTAUT-MODEL MET INTERACTIE-EFFECTEN)

Pearson Correlation	UB	PE	PE*G	PE*L	EE	EE*G	EE*L	SI	SI*G	SI*L	FC	FC*L
UB	1,00											
PE	,506	1,00										
PE*Geslacht	,113	,273	1,00									
PE*Leeftijd	-,051	,066	,133	1,00								
EE	,545	,646	,195	-,095	1,00							
EE*Geslacht	,122	,162	,948	,075	,314	1,00						
EE*Leeftijd	-,034*	-,033*	,108	,953	,012*	,122	1,00					
SI	,301	,476	,088	,024*	,304	,036	-,024*	1,00				
SI*Geslacht	,017*	,062	,933	,124	,056	,912	,121	,196	1,00			
SI*Leeftijd	-,137	-,120	,075	,948	-,214	,040	,929	,095	,150	1,00		
FC	-,084	-,063	-,044	,053	-,063	-,043	,059	-,024*	-,029*	,071	1,00	
FC*Leeftijd	-,194	-,216	,011*	,697	-,249	,001*	,702	-,103	,064	,734	,570	1,00

* $p > .05$ (niet significant)

TABEL 24. COËFFICIËNTEN (AANGEPAST UTAUT-MODEL MET INTERACTIE-EFFECTEN)

	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
(Constant)	-2,298	,172		-13,354	,000
Performance Expectancy	,052	,025	,115	2,059	,040
PE * Geslacht	,068	,026	,336	2,633	,009
PE * Leeftijd	-,002	,016	-,016	-,133	,895
Effort Expectancy	,197	,024	,408	8,217	,000
EE * Geslacht	-,060	,024	-,274	-2,504	,012
EE * Leeftijd	,025	,015	,168	1,663	,096
Social Influence	,085	,022	,146	3,800	,000
SI * Geslacht	-,020	,021	-,096	-,969	,333
SI * Leeftijd	-,028	,014	-,203	-2,028	,043
Facilitating Conditions	-,176	,092	-,055	-1,919	,055
FC * Leeftijd	,041	,077	,023	,525	,600

a. Dependent Variable: Use Behavior

TABEL 25. COËFFICIËNTEN VAN HET AANGEPASTE UTAUT-MODEL MET EN ZONDER INTERACTIE-EFFECTEN

	<i>Directe effecten</i>		<i>Directe effecten + interacties</i>	
	Beta	Sig.	Beta	Sig.
Performance Expectancy (PE)	,223	,000	,115	,040
PE * Geslacht			,336	,009
PE * Leeftijd			-,016	,895
Effort Expectancy (EE)	,374	,000	,408	,000
EE * Geslacht			-,274	,012
EE * Leeftijd			,168	,096
Social Influence (SI)	,080	,000	,146	,000
SI * Geslacht			-,096	,333
SI * Leeftijd			-,203	,043
Facilitating Conditions (FC)	-,044	,013	-,055	,055
FC * Leeftijd			,023	,600

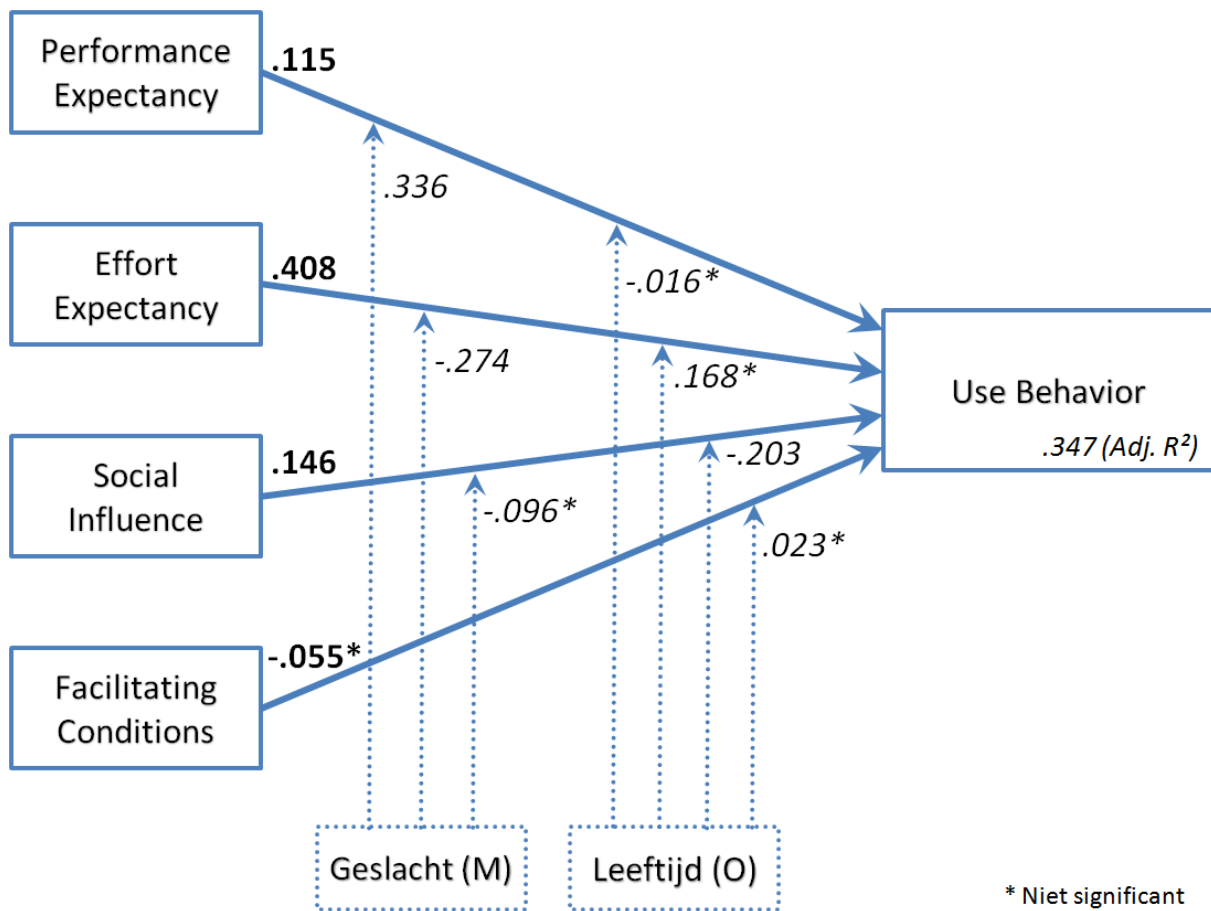
Het regressiemodel inclusief interactie-effecten laat zien dat de indicatoren Performance Expectancy, Effort Expectancy en Social Influence alle drie een significant positief effect hebben op Use Behavior, en biedt daarmee ondersteuning voor hoofdhypothesen H1, H2 en H3.

De interactie tussen PE en geslacht is significant en positief van aard. Dit betekent dat het effect van PE op UB voor mannelijke respondenten significant sterker is dan voor vrouwelijke respondenten, waarmee bewijs wordt geleverd voor subhypothese H1a. Leeftijd is in dit regressiemodel geen significant moderator van PE ten opzichte van UB, waardoor er geen bewijs voor subhypothese H1b aanwezig is.

De interactie tussen EE en geslacht is significant en negatief van aard. Dit betekent dat het effect van EE op UB voor vrouwelijke respondenten significant sterker is dan voor mannelijke respondenten, waarmee bewijs wordt geleverd voor subhypothese H2a. Leeftijd is in dit regressiemodel geen significant moderator van EE ten opzichte van UB, waardoor er geen bewijs voor subhypothese H2b aanwezig is.

Dit regressiemodel laat geen significant interactie tussen SI en geslacht zien, waardoor er geen onderbouwing van subhypothese H3a geleverd wordt. Leeftijd vormt echter wel een significant moderator voor het effect van SI op UB. Het interactie-effect is negatief van aard, wat betekent dat het effect van SI op UB afneemt naarmate respondenten ouder zijn. Dit gegeven staat lijnrecht tegenover subhypothese H3b, waarin juist een positief moderatie-effect van leeftijd op SI ten opzichte van UB werd verwacht. Subhypothese H3b wordt daarom verworpen.

Het effect van de indicator Facilitating Conditions op Use Behavior is (zoals ook al bij enkele voorgaande analyses het geval was) niet significant. Ook het interactie-effect tussen FC en leeftijd is niet van significant invloed op Use Behavior. Dit model biedt hierdoor onvoldoende bewijs om hoofdhypothese H4 en subhypothese H4a aan te nemen ofwel te verwerpen.

FIGUUR 26. AANGEPAST UTAUT-MODEL MET REGRESSIECOËFFICIËNTEN VOOR INDICATOREN EN MODERATOREN

4.7 Toetsing van de hypothesen

In deze paragraaf wordt een definitief oordeel geveld over de hypothesen die bij aanvang van dit onderzoek zijn opgesteld op basis van het originele UTAUT-model. Er wordt telkens begonnen met de beoordeling van hoofdhypothese, waarna de bijbehorende subhypothesen behandeld worden. Elke hypothese wordt aangenomen, verworpen, of als twijfelgeval aangemerkt. Tabel 26 biedt een compleet overzicht van alle hypothesen met bijbehorende resultaten.

Performance Expectancy

De verschillende data-analyses die aan bod zijn gekomen in paragraaf 4.6 leveren een uitgebreide ondersteuning van hypothese H1. Het hoofdeffect van PE op UB kwam in elke analyse naar voren als de op één na sterkste indicator binnen het aangepaste UTAUT-model, na de indicator EE. In alle afzonderlijke modellen was het effect van PE op UB significant en positief van aard, met of zonder moderatie door geslacht of leeftijd. Er is voldoende bewijs geleverd om H1 definitief aan te nemen:

- ✓ **H1: Performance Expectancy (PE) van gemeenteraadsleden heeft een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.**

Subhypothese H1a stelt dat de invloed van PE op UB sterker is voor mannelijke raadsleden dan voor vrouwelijke raadsleden. Op basis van de eerste analyses bestonden al het vermoeden dat dit inderdaad zo is. Het regressiemodel met interactie-effecten heeft uiteindelijk voldoende bewijs geleverd subhypothese H1a definitief aan te nemen:

- ✓ *H1_a: De invloed van PE op UB is sterker voor mannelijke gemeenteraadsleden dan voor vrouwelijke gemeenteraadsleden.*

Subhypothese H1b stelt dat de invloed van PE op UB sterker is voor jonge raadsleden dan voor oude raadsleden. De verschillende regressiemodellen lijken er inderdaad op te duiden dat leeftijd een negatieve moderator is van het effect van PE op UB, maar de verschillen tussen jonge en oude respondenten waren maar klein en bovendien niet significant. Er is niet voldoende bewijs om H1b aan te nemen, maar ook niet om deze subhypothese definitief te verwerpen. Daarom is H1b als twijfelgeval aangemerkt:

- ? *H1_b: De invloed van PE op UB is sterker voor jongere gemeenteraadsleden dan voor oudere gemeenteraadsleden.*

Effort Expectancy

De verschillende data-analyses die aan bod zijn gekomen in paragraaf 4.6 leveren een uitgebreide ondersteuning van hypothese H2. EE kwam in elke analyse naar voren als de sterkste indicator binnen het aangepaste UTAUT-model. In alle afzonderlijke modellen was het effect van EE op UB significant en positief van aard, met of zonder moderatie door geslacht of leeftijd. Er is voldoende bewijs geleverd om hoofdhypothese H2 definitief aan te nemen:

- ✓ **H2: Effort Expectancy (EE) van gemeenteraadsleden heeft een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.**

Subhypothese H2a stelt dat de invloed van EE op UB sterker is voor vrouwelijke raadsleden dan voor mannelijke raadsleden. De verschillende regressiemodellen bieden allen ondersteuning voor deze veronderstelling. Het regressiemodel met interactie-effecten heeft uiteindelijk doorslaggevend bewijs geleverd om subhypothese H2a definitief aan te nemen:

- ✓ *H2_a: De invloed van EE op UB is sterker voor vrouwelijke gemeenteraadsleden dan voor mannelijke gemeenteraadsleden.*

Subhypothese H2b stelt dat de invloed van EE op UB sterker is voor oudere raadsleden dan voor jongere raadsleden. Alle uitgevoerde analyses lijken erop te wijzen dat deze veronderstelling klopt. De losse regressiemodellen naar leeftijd laten een behoorlijk verschil zien tussen de EE-coëfficiënten van jonge en oude raadsleden, en in de daaropvolgende trivariate analyse was de invloed van het betreffende interactie-effect klein, maar wel significant. Het regressiemodel met interactie-effecten laat ook een positief effect zien van de moderator leeftijd op het hoofdeffect van EE op UB, maar dit effect is helaas net niet statistisch significant te noemen ($p = .096$). Ondanks het sterke vermoeden dat er een positief modererend effect uitgaat van leeftijd op het hoofdeffect van EE op UB hebben de uitgevoerde analyses niet voldoende bewijs opgeleverd om H2b definitief aan te nemen. De resultaten geven echter ook geen aanleiding om deze subhypothese definitief te verwerpen, en daarom is H2b als twijfelgeval aangemerkt:

- ? *H2_b: De invloed van EE op UB is sterker voor oudere gemeenteraadsleden dan voor jongere gemeenteraadsleden.*

Social Influence

De verschillende data-analyses die aan bod zijn gekomen in paragraaf 4.6 leveren een uitgebreide ondersteuning van hypothese H3. In alle afzonderlijke modellen was het effect van SI op UB telkens significant en positief van aard, met of zonder moderatie door geslacht of leeftijd. De invloed van SI op UB is een stuk kleiner dan die van de indicatoren PE en EE, maar wel consequent aanwezig. Er is door de verschillende analyses voldoende bewijs geleverd voor het bestaan van een positief effect van SI op UB, en daarom is besloten om hoofdhypothese H3 definitief aan te nemen:

- ✓ **H3: Social Influence (SI) heeft een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.**

Subhypothese H3a stelt dat de invloed van SI op UB sterker is voor vrouwelijke raadsleden dan voor mannelijke raadsleden. De aparte regressieanalyses per geslacht laten inderdaad een klein verschil tussen de SI-coëfficiënt van mannen en vrouwen zien, maar tijdens de trivariate analyses blijkt de interactie tussen SI en geslacht geen significante invloed op het hoofdeffect van SI op UB te hebben. Het regressiemodel inclusief interacties laat voor vrouwen wel een iets sterker effect van SI op UB zien, maar de moderatie is wederom niet statistisch significant, waardoor hard bewijs voor een modererend effect van geslacht op het hoofdeffect van SI op UB ontbreekt. Vanwege dit gebrek aan ondersteuning voor H3a is besloten om subhypothese H3a te verwerpen:

- X *H3_a: De invloed van SI op UB is sterker voor vrouwelijke gemeenteraadsleden dan voor mannelijke gemeenteraadsleden.*

Subhypothese H3b stelt dat de invloed van SI op UB sterker is voor oudere raadsleden dan voor jongere raadsleden. De aparte regressieanalyses op basis van leeftijd laten echter een ander beeld zien: de SI-coëfficiënt van jonge raadsleden is een stuk groter dan die van oude raadsleden, welke bovendien niet significant is. De trivariate analyse laat een significante interactie tussen SI en leeftijd zien, maar verschaft geen duidelijkheid over de richting van de interactie. Tijdens de regressieanalyse inclusief interacties ontstaat er eindelijk duidelijkheid over de invloed van de moderator leeftijd op het hoofdeffect van SI op UB: Het interactie-effect is negatief van aard, wat betekent dat het effect van SI op UB niet sterker maar juist zwakker is naarmate respondenten ouder zijn. Dit gegeven staat lijnrecht tegenover subhypothese H3b, waarin leeftijd juist een positieve invloed heeft op het

hoofdeffect van SI. Op basis van de resultaten van de verschillende analyses is daarom besloten om subhypothese H3b te verwerpen:

X *H3_b: De invloed van SI op UB is sterker voor oudere gemeenteraadsleden dan voor jongere gemeenteraadsleden.*

Facilitating Conditions

Hoofdhypothese H4 veronderstelt een positief effect van indicator FC op UB, en subhypothese H4a stelt dat het effect van FC op UB sterker is voor oudere raadsleden dan voor jongere raadsleden. Er is zowel voor H4 als voor H4a weinig tot geen ondersteuning binnen de resultaten van de verschillende analyses aangetroffen. De oorzaak kan in de opbouw van de indicator schuilen; deze bestaat slechts uit de resultaten van één dichotoom item. Dat maakt deze indicator minder goed geschikt voor toepassing in regressieanalyses dan de schalen zoals die voor PE, EE en SI zijn gebruikt. Ondanks dit gebrek is toch besloten om FC in alle regressiemodellen op te nemen.

In het eerste regressiemodel laat de indicator FC een negatieve relatie met Use Behavior zien, wat niet in lijn is met de hoofdhypothese H4. In de daaropvolgende regressiemodellen naar geslacht en leeftijd blijft de invloed van FC op UB onduidelijk; voor mannelijke raadsleden is er sprake van een klein negatief maar significant hoofdeffect, terwijl het hoofdeffect van FC bij vrouwen zo goed als nul is, en daardoor niet significant. Binnen de modellen naar leeftijd is het effect van FC voor jonge raadsleden wederom klein, negatief en significant, maar bij oudere raadsleden is het effect van FC op UB niet significant. Er is geen trivariate analyse voor FC uitgevoerd vanwege de opbouw van deze indicator.

Binnen het regressiemodel inclusief interacties is het hoofdeffect van de indicator FC op UB niet significant, en ook de interactie tussen FC en leeftijd heeft geen significant effect op Use Behavior. De uitgevoerde analyses en verschillende modellen bieden onvoldoende houvast het effect van FC op UB inhoudelijk te beoordelen. Vanwege de twijfels over de opzet en gebruik van de indicator FC in het aangepaste UTAUT-model is besloten om de hoofdhypothese H4 en subhypothese H4a noch aan te nemen noch te verwerpen;

? **H4: Facilitating Conditions (FC) hebben een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.**

? *H4_a: De invloed van FC op UB is sterker voor oudere gemeenteraadsleden dan voor jongere gemeenteraadsleden.*

TABEL 26. OVERZICHT VAN HYPOTHESEN INCLUSIEF RESULTATEN

Afkorting	Hypothese	Resultaat
H1	Performance Expectancy (PE) van gemeenteraadsleden heeft een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.	✓ Aangenomen
H1a	De invloed van PE op UB is sterker voor mannelijke gemeenteraadsleden dan voor vrouwelijke gemeenteraadsleden.	✓ Aangenomen
H1b	De invloed van PE op UB is sterker voor jongere gemeenteraadsleden dan voor oudere gemeenteraadsleden.	? Twijfel
H2	Effort Expectancy (EE) van gemeenteraadsleden heeft een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.	✓ Aangenomen
H2a	De invloed van EE op UB is sterker voor vrouwelijke gemeenteraadsleden dan voor mannelijke gemeenteraadsleden.	✓ Aangenomen
H2b	De invloed van EE op UB is sterker voor oudere gemeenteraadsleden dan voor jongere gemeenteraadsleden.	? Twijfel
H3	Social Influence (SI) heeft een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.	✓ Aangenomen
H3a	De invloed van SI op UB is sterker voor vrouwelijke gemeenteraadsleden dan voor mannelijke gemeenteraadsleden.	X Verworpen
H3b	De invloed van SI op UB is sterker voor oudere gemeenteraadsleden dan voor jongere gemeenteraadsleden.	X Verworpen
H4	Facilitating Conditions (FC) hebben een positieve invloed op het gebruik (UB) van social media door gemeenteraadsleden om met burgers te communiceren.	? Twijfel
H4a	De invloed van FC op UB is sterker voor oudere gemeenteraadsleden dan voor jongere gemeenteraadsleden.	? Twijfel

5 Conclusies

Dit hoofdstuk vormt het slotakkoord van deze bachelor thesis. In hoofdstuk 4 zijn de resultaten van het onderzoek gepresenteerd. Op basis van deze resultaten wordt in dit hoofdstuk antwoord gegeven op de vraag die ten grondslag lag aan de rest van het onderzoek; de centrale onderzoeksvraag zoals die is beschreven in paragraaf 1.2.

In dit onderzoek staat het verklaren van de acceptatie en het gebruik van social media door Nederlandse gemeenteraadsleden om met de burger in contact te komen centraal. De centrale onderzoeksvraag is in paragraaf 1.2 als volgt geformuleerd:

“Welke factoren beïnvloeden de acceptatie en het gebruik van social media onder Nederlandse gemeenteraadsleden om met de burger in contact te komen?”

Om deze vraag te beantwoorden is gekozen voor het UTAUT-model van Venkatesh et al. De indicator Effort Expectancy bleek het sterkste effect op de afhankelijke variabele Use Behavior te hebben in het aangepaste UTAUT-model, op de voet gevolgd door de indicator Performance Expectancy. De indicator Social Influence heeft ten slotte ook een licht effect op het gebruik van social media door raadsleden.

Op basis van deze resultaten kan worden geconcludeerd dat de acceptatie en het gebruik van social media onder Nederlandse raadsleden voornamelijk wordt beïnvloed door de inspanningsverwachting (EE) en de prestatieverwachting (PE) die raadsleden ten opzichte van social media koesteren. Sociale invloeden spelen slechts een kleine rol in de keuze van het raadslid om wel of geen gebruik te maken van social media.

De centrale onderzoeksvraag is nu in de vorm van drie stellingen te beantwoorden:

1. Hoe meer een gemeenteraadslid verwacht dat het gebruiken van social media enige vorm van ongemak, extra moeite of tijdverlies oplevert, hoe minder dat gemeenteraadslid via social media in contact komt met de burger. Voor vrouwelijke raadsleden spelen deze inspanningsverwachtingen een belangrijkere rol dan voor mannelijke raadsleden. (“Wat kost het me?”)
2. Hoe meer een gemeenteraadslid verwacht dat het gebruiken van social media nuttig is voor zijn of haar praktisch en/of professioneel functioneren, hoe meer dat gemeenteraadslid via social media in contact komt met de burger. Voor mannelijke raadsleden spelen deze prestatieverwachtingen een belangrijkere rol dan voor vrouwelijke raadsleden. (“Wat levert het met op?”)
3. Hoe meer een gemeenteraadslid in de veronderstelling is dat het gebruiken van social media door mensen uit de omgeving (zowel raadsleden als burgers) van hem of haar verlangd wordt, hoe meer dat gemeenteraadslid via social media in contact komt met de burger. (“Wat verwacht men van me?”)

Overzicht van Figuren

Figuur 1. Het oorspronkelijke UTAUT-model	10
Figuur 2. Basisconcept van de 8 acceptatie- en gebruiksmodellen die de basis voor UTAUT vormen.	11
Figuur 3. Aangepast UTAUT-model	12
Figuur 4. Aangepast UTAUT-model inclusief hypothesen	14
Figuur 5. Verdeling over geslacht	21
Figuur 6. Verdeling over politieke partijen	22
Figuur 7. Verdeling over functies	23
Figuur 8. Verdeling over raadsposities	23
Figuur 9. Verdeling over fractiegroottes	24
Figuur 10. Verdeling over gemeentegroottes	24
Figuur 11. Verdeling over provincies	25
Figuur 12. Gebruik van verschillende social media platforms door respondenten	26
Figuur 13. Aantal social media platforms in gebruik door respondenten	26
Figuur 14. Frequentie van contact tussen respondenten en burgers per platform	27
Figuur 15. Index 1: aantal platforms in gebruik	28
Figuur 16. Index 2: Gemiddelde Contactfrequentie	29
Figuur 17. Index 2a: Gemiddelde Contactfrequentie na hercodering	29
Figuur 18. Index 3: Use Behavior (afhankelijke variabele)	30
Figuur 19. Verdeling van respondenten over Performance Expectancy	31
Figuur 20. Verdeling van respondenten over Effort Expectancy	32
Figuur 21. Verdeling van respondenten over Social Influence	32
Figuur 22. Aangepast UTAUT-model inclusief regressiecoëfficiënten	34
Figuur 23. Aangepast UTAUT-model inclusief regressiecoëfficiënten voor mannelijke (M) en vrouwelijke (V) respondenten	36
Figuur 24. Aangepast UTAUT-model inclusief regressiecoëfficiënten voor jonge (J) en oude (O) respondenten	38
Figuur 25. Plots van zes trivariate analyses	40
Figuur 26. Aangepast UTAUT-model met regressiecoëfficiënten voor indicatoren en moderatoren ..	43

Overzicht van Tabellen

Tabel 1. Performance Expectancy items in het oorspronkelijke UTAUT-model	18
Tabel 2. Performance Expectancy items in het aangepaste UTAUT-model.....	18
Tabel 3. Effort Expectancy items in het oorspronkelijke UTAUT-model	18
Tabel 4. Effort Expectancy items in het aangepaste UTAUT-model	18
Tabel 5. Social Influence items in het oorspronkelijke UTAUT-model.....	18
Tabel 6. Social Influence items in het aangepaste UTAUT-model	18
Tabel 7. Facilitating Conditions items in het oorspronkelijke UTAUT-model	19
Tabel 8. Facilitating Conditions item in het aangepaste UTAUT-model	19
Tabel 9. Respons.....	20
Tabel 10. Gemiddelde leeftijd van raadsleden.....	22
Tabel 11. Betrouwbaarheid van samengestelde schalen.....	31
Tabel 12. Correlaties (volledige responsgroep).....	33
Tabel 13. Coëfficiënten (volledige responsgroep)	33
Tabel 14. Correlaties (mannelijke respondenten).....	35
Tabel 15. Coëfficiënten (mannelijke respondenten).....	35
Tabel 16. Correlaties (vrouwelijke respondenten).....	35
Tabel 17. Coëfficiënten (vrouwelijke respondenten).....	35
Tabel 18. Correlaties (jonge respondenten).....	37
Tabel 19. Coëfficiënten (jonge respondenten)	37
Tabel 20. Correlaties (oude respondenten)	37
Tabel 21. Coëfficiënten (oude respondenten)	37
Tabel 22. Diverse regressiemodellen naast elkaar.....	39
Tabel 23. Correlaties (aangepast UTAUT-model met interactie-effecten)	41
Tabel 24. Coëfficiënten (aangepast UTAUT-model met interactie-effecten)	41
Tabel 25. Coëfficiënten van het aangepaste UTAUT-model met en zonder interactie-effecten.....	42
Tabel 26. Overzicht van hypothesen inclusief resultaten	47

Literatuurlijst

- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179–211. doi:10.1016/0749-5978(91)90020-T
- Ajzen, I., & Fishbein, M. (1980). *Understanding attitudes and predicting social behavior* (p. 278). Englewood Cliffs, NY: Prentice Hall.
- Alshehri, M., Drew, S., & Alghamdi, R. (2012). Analysis Of Citizens' Acceptance For e-Government Services: Applying The UTAUT Model. In *IADIS International Conferences Theory and Practice in Modern Computing and Internet Applications and Research 2012* (pp. 69–76). Retrieved from <http://arxiv.org/ftp/arxiv/papers/1304/1304.3157.pdf>
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. PrenticeHall series in social learning theory (Vol. 1, p. 617).
- Barends, I. (2014, March 10). Raadsleden leveren veeleisend werk tegen schoonmakerstarief. *Trouw*, pp. 1–6. Retrieved from <http://www.trouw.nl/tr/nl/4324/Nieuws/article/detail/3610360/2014/03/10/Raadsleden-leveren-veeleisend-werk-tegen-schoonmakerstarief.dhtml>
- Beens, M. J., de Jager-de Lange, A., & Flos, B. J. (2015). *Nationaal Raadsledenonderzoek 2014* (pp. 1–82). Nijmegen. Retrieved from www.nationaalraadsledenonderzoek.nl
- Belle, J. Van, & Cupido, K. (2013). Increasing Public Participation in Local Government by Means of Mobile Phones: What do South African Youth Think? *The Journal of Community Informatics*. Retrieved from <http://ci-journal.net/index.php/ciej/article/view/983>
- Boekee, S., Engels, C., & van der Veer, N. (2014). *Nationale Social Media Onderzoek 2014*.
- Boogers, M., & Salome, L. (2014). *Gemeenteraadsverkiezingen 2014: Wie stemt, wat en waarom?* Retrieved from <http://www.arbeidenoverheid.nl/rapporten-publicaties/gemeenteraadsverkiezingen-2014-wie-stemt,-wat-en-waarom/>
- Compeau, D. R., & Higgins, C. A. (1995). Application of Social Cognitive Theory to Training for Computer Skills. *Information Systems Research*, 6(2), 118–143. doi:10.1287/isre.6.2.118
- Davis, F. D. (1989). Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology. *MIS Quarterly*, 13(3), 319–340. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/249008>
- Davis, F. D., Bagozzi, R. P., & Warshaw, P. R. (1992). Extrinsic and Intrinsic Motivation to Use Computers in the Workplace' FRED D. DAVIS. *Business*, 22, 1111–1132.
- De Jager-de Lange, A., & Post, W. E. J. (2008). *Het gemeenteraadslid* (pp. 1–42). Nijmegen. Retrieved from <http://www.daadkracht.nl/advies-en-projecten/onderzoek/raadsledenonderzoek/>
- Flos, B.-J., de Jager-de Lange, A., & Snijder, E. J. (2010). *Nationaal Raadsledenonderzoek 2009* (pp. 1–45). Nijmegen. Retrieved from <http://www.daadkracht.nl/advies-en-projecten/onderzoek/raadsledenonderzoek/>

- Flos, B.-J., de Jager-de Lange, A., & Theuns, L. (2012). *Nationaal Raadsledenonderzoek 2012* (pp. 1–35). Nijmegen. Retrieved from <http://www.daadkracht.nl/advies-en-projecten/onderzoek/raadsledenonderzoek/>
- Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media. *Business Horizons*, 53(1), 59–68. doi:10.1016/j.bushor.2009.09.003
- Kester, J. (2014). Bijna helft NL'ers kent geen raadsleden. Retrieved from <http://www.ipsos-nederland.nl/content.asp?targetid=1268>
- Moore, G. C., & Benbasat, I. (1991). Development of an Instrument to Measure the Perceptions of Adopting an Information Technology Innovation. *Information Systems Research*, 2, 192–220.
- Peters, K., Stipdonk, V. Van, & Castenmiller, P. (2014). *Verkenning van lokale democratie in Nederland* (pp. 1–89).
- Raad voor het openbaar bestuur. (2010). *Vertrouwen op democratie*. Den Haag.
- Raad voor het openbaar bestuur. (2012). *In gesprek of verkeerd verbonden? Kansen en risico's van sociale media in de representatieve democratie*. Den Haag.
- Rogers, E. M. (1995). *Diffusion of innovations. An integrated approach to communication theory and research* (Vol. 65, p. 519). doi:10.1525/aa.1963.65.5.02a00230
- Salim, B. (2012). An Application of UTAUT Model for Acceptance of Social Media in Egypt: A Statistical Study. *International Journal of Information Science*, 2(6), 92–105. doi:10.5923/j.ijis.20120206.05
- Tan, P. J. B. (2013). Applying the UTAUT to Understand Factors Affecting the Use of English E-Learning Websites in Taiwan. *SAGE Open*, 3(4), 1–12. doi:10.1177/2158244013503837
- Thompson, R. L., Higgins, C. A., & Howell, J. M. (1991). Personal Computing: Toward a Conceptual Model of Utilization. *MIS Quarterly*, 15(1), 125–143. doi:10.2307/249443
- Venkatesh, V., & Davis, F. D. (2000). A Theoretical Extension of the Technology Acceptance Model: Four Longitudinal Field Studies. *Management Science*, 45(2), 186–204.
- Venkatesh, V., Morris, M., Davis, G., & Davis, F. (2003). User acceptance of information technology: Toward a unified view. *MIS Quarterly*, 27(3), 425–478. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/30036540>
- Williams, M. D., Rana, N., Dwivedi, Y., & Lal, B. (2011). Is UTAUT really used or just cited for the sake of it? a systematic review of citations of UTAUT's originating article. *ECIS*. Retrieved from <http://is2.lse.ac.uk/asp/aspecis/20110235.pdf>

Appendix A. Vragenlijst

Nationaal Raadsledenonderzoek 2014

Nationaal Raadsledenonderzoek 2014

DAADKRACHT
VOOR DE OVERHEID

In samenwerking met:
UNIVERSITEIT TWENTE

Geachte {value:PERSaanh2} {value:PERSachternaam},

Van harte welkom bij de vierde editie van het Nationaal Raadsledenonderzoek!

Opbouw
Deze enquête bestaat uit maximaal 25 vragen en neemt ongeveer 15 minuten van uw tijd in beslag.

De volgende onderwerpen komen aan bod:
Algemene vragen
Werkzaamheden en tijdsbesteding
Relatie burger - bestuur
Social Media
De enquête bevat voornamelijk gesloten vragen. Op de laatste pagina kunt u eventuele opmerkingen en vragen vermelden.

Uitleg
Met de knoppen "Volgende" en "Vorige" kunt u vooruit en terug in de enquête. U kunt dus nog wijzigingen aanbrengen. Gebruik voor het vooruit- en teruggaan alleen de knoppen onderaan de vragenlijst en niet de knoppen van uw webbrowser.

Het is mogelijk om tussentijds te stoppen met het invullen van de enquête, en op een later moment weer verder te gaan. Uw voortgang wordt opgeslagen op het moment dat u op "Volgende" klikt, zodat u altijd weer verder kunt gaan vanaf de pagina waar u gebleven was.

Controle van uw gegevens
In het kader van dit onderzoek hebben wij verschillende gegevens van gemeenteraadsleden verzameld. Ondanks een zorgvuldige controle van deze gegevens is het mogelijk dat er onjuistheden in voorkomen. Wij willen u daarom vragen om uw gegevens te controleren, en eventuele onjuistheden aan te geven. Hieronder worden uw gegevens weergegeven zoals die bij ons bekend zijn.

	Uw gegevens:	Onjuist?
Achternaam:	{value:PERSachternaam}	☐
Geslacht:	{value:PERSgeslacht}	☐
Gemeente:	{value:PERSgemeente}	☐
Partij:	{value:PERSpartij}	☐
Positie in de raad (Coalitie of Oppositie):	{value:PERSraadpositie}	☐
Functie (Raadslid of Fractievoorzitter):	{value:PERSfunctie}	☐

Correctie achternaam:

Correctie geslacht:

Correctie gemeente:

Correctie partij:

Correctie raadpositie:

Correctie functie:

Veiligheid en privacy
Om uw privacy te waarborgen verwerken wij uw gegevens en antwoorden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid. Uw antwoorden worden via een versleutelde verbinding naar ons verzonden. Aan de hand van de onderzoeksresultaten stelt Daadkracht een rapport op met algemene conclusies en aanbevelingen, waarvan de inhoud nooit persoonlijk tot u of uw fractie herleidbaar is.

Vorige

Volgende

Algemene vragen

Wat is uw leeftijd?

Wat is uw hoogst genoten opleiding?

- ☐ Geen opleiding
- ☐ Lager onderwijs
- ☐ Middelbaar onderwijs
- ☐ Lager beroepsopleiding (LBO)
- ☐ Middelbaar beroepsopleiding (MBO)
- ☐ Hoger beroepsopleiding (HBO)
- ☐ Universitair onderwijs (WO)

Vorige

Volgende

Algemene vragen

Heeft u een betaalde baan en/of volgt u een opleiding naast het raadswerk?

- ☐ Ja, een betaalde baan
- ☐ Ja, een opleiding
- ☐ Ja, een betaalde baan en een opleiding
- ☐ Nee

Hoeveel uur (exclusief reistijd) besteedt u gemiddeld per week aan uw betaalde baan?

Hoeveel uur (exclusief reistijd) besteedt u gemiddeld per week aan uw opleiding?

Hoeveel uur (exclusief reistijd) besteedt u gemiddeld per week aan uw betaalde baan?

Hoeveel uur (exclusief reistijd) besteedt u gemiddeld per week aan uw opleiding?

Vorige

Volgende

Algemene vragen

Hoeveel periodes bent u actief als gemeenteraadslid, inclusief de huidige periode?

Een gebroken periode (instroom/uitstroom tussentijds) kunt u als een volledige periode meenemen.

- ☐ 1
- ☐ 2
- ☐ 3 of meer

Wilt u zich weer verkiesbaar stellen na afloop van uw huidige ambtsperiode als raadslid?

- ☐ Ja, ik stel me verkiesbaar en wil graag een nieuwe periode als raadslid
- ☐ Ja, ik stel me verkiesbaar, maar wil niet meer een nieuwe periode als raadslid
- ☐ Nee, ik stel me niet meer verkiesbaar
- ☐ Weet ik nog niet / Wil ik niet zeggen

Heeft u de ambitie wethouder te worden in de volgende periode?

- ☐ Ja
- ☐ Nee
- ☐ Weet ik nog niet / Wil ik niet zeggen

Vorige

Volgende

Werkzaamheden en tijdsbesteding

Hieronder is een lijst opgenomen met (mogelijke) werkzaamheden van raadsleden.

Geef u voor elke werkzaamheid, die van toepassing is, aan hoeveel uur (afgerond op hele uren) u er gemiddeld per maand aan besteedt.

Werkzaamheden die u niet kunt indelen onder de genoemde werkzaamheden kunt u onder "overig" invullen. Als u geen tijd besteed aan een bepaalde werkzaamheid, vul dan het getal 0 in.

Het totaal aantal uur dat u per maand aan het raadswerk besteedt kunt u onderaan deze pagina berekenen door op "Bereken totaal aantal uur per maand" te klikken.

N.B. De inschatting van de uren bevat een waardeoordeel. Als u aan een activiteit geen of juist heel veel uren besteedt wil dat niet zeggen dat deze activiteit (on)belangrijker is dan andere activiteiten.

Lezen van vergaderstukken, nota's en rapporten	
Raadsvergadering	
Commissievergadering	
Fractievergadering	
Coalitievergadering	
Partijvergadering / Partijbijeenkomsten	
Politieke avond / Spreekuur	
Buurt- en wijkbijeenkomsten	
Werkbezoeken	
Stadhuiswerk: maken van notities en opstellen schriftelijke vragen	
Persoonlijk contact met (groepen van) burgers	
Contact met media	
Telefonische contacten	
Internetactiviteiten: e-mail, social media, blogs, fora	
Activiteiten binnen maatschappelijke organisaties, verenigingen of vrijwilligerswerk	
Overige activiteiten	

Totaal aantal uur dat u gemiddeld per maand aan raadswerk besteedt: **(value:WTBtotaal)**

[Vorige](#)
[Bereken totaal aantal uur per maand](#)
[Volgende](#)

Werkzaamheden en tijdsbesteding

Uw totale tijdsbesteding aan het raadswerk bedraagt gemiddeld (value:WTBtotaal) uur per maand.

Bent u tevreden over het totaal aantal uur dat u gemiddeld per maand aan raadswerk besteedt?

- ☐ Ja
☐ Nee, ik zou graag meer tijd aan het raadswerk willen besteden
☐ Nee, ik zou graag minder tijd aan het raadswerk willen besteden

In dit onderzoek beschrijven we de werkzaamheden die een raadslid voor zijn/haar functie uitvoert als **bestuurlijke of volksvertegenwoordigende** taken.

Onder de bestuurlijke taken vallen de kaderstellende en controlerende werkzaamheden:

Lezen van vergaderstukken, nota's en rapporten
 Raadsvergadering
 Commissievergadering
 Fractievergadering
 Coalitievergadering
 Partijvergadering/bijeenkomsten
 Stadhuiswerk: maken van notities en opstellen schriftelijke vragen
 Telefonische contacten

Onder de volksvertegenwoordigende taken vallen de maatschappelijke activiteiten om in contact te komen met burgers en belangengroepen om hun wensen en belangen te horen:

Persoonlijk contact met (groepen van) burgers
 Activiteiten in maatschappelijke organisaties, bijv. verenigingsleven of vrijwilligerswerk
 Politieke avond/spreekuur (e.a. vormen van nieuwe vergadermodellen; carrousel, rondetafelgesprekken)
 Buurt- en wijkbijeenkomsten
 Werkbezoeken
 Contact met media

Bent u tevreden over de huidige verdeling van uw tijd over de bestuurlijke en volksvertegenwoordigende taken?

- ☐ Ja, ik ben tevreden met de huidige tijdsverdeling
☐ Nee, als het mogelijk zou zijn zou ik mijn tijd anders verdelen

Vorige

Volgende

Werkzaamheden en tijdsbesteding

Werkzaamheid (huidig gemiddeld aantal uren per maand):

Lezen van vergaderstukken, nota's en rapporten ({value:WTB1a})	Werkbezoeken ({value:WTB1i})
Raadsvergadering ({value:WTB1b})	Stadhuiswerk: maken van notities en opstellen schriftelijke vragen ({value:WTB1j})
Commissievergadering ({value:WTB1c})	Persoonlijk contact met (groepen van) burgers ({value:WTB1k})
Fractievergadering ({value:WTB1d})	Contact met media ({value:WTB1l})
Coalitievergadering ({value:WTB1e})	Telefonische contacten ({value:WTB1m})
Partijvergadering/bijeenkomsten ({value:WTB1f})	Internetactiviteiten: e-mail, social media, blogs, fora ({value:WTB1n})
Politieke avond/sprekkuur ({value:WTB1g})	Activiteiten binnen maatschappelijke organisaties, verenigingen of vrijwilligerswerk ({value:WTB1o})
Buurt- en wijkbijeenkomsten ({value:WTB1h})	Overig ({value:WTB1p})

Wilt u voor de volgende werkzaamheden aangeven of u er het liefst minder, evenveel, of meer tijd aan zou willen besteden?

	Liefst minder tijd aan besteden	Liefst evenveel tijd aan besteden	Liefst meer tijd aan besteden
Lezen van vergaderstukken, nota's en rapporten	☐	☐	☐
Raadsvergadering	☐	☐	☐
Commissievergadering	☐	☐	☐
Fractievergadering	☐	☐	☐
Coalitievergadering	☐	☐	☐
Partijvergadering / Partijbijeenkomsten	☐	☐	☐
Politieke avond / Spreekuur	☐	☐	☐
Buurt- en wijkbijeenkomsten	☐	☐	☐
Werkbezoeken	☐	☐	☐
Stadhuiswerk: maken van notities en opstellen schriftelijke vragen	☐	☐	☐
Persoonlijk contact met (groepen van) burgers	☐	☐	☐
Contact met media	☐	☐	☐
Telefonische contacten	☐	☐	☐
Internetactiviteiten: e-mail, social media, blogs, fora	☐	☐	☐
Activiteiten binnen maatschappelijke organisaties, verenigingen of vrijwilligerswerk	☐	☐	☐
Overige activiteiten	☐	☐	☐

[Vorige](#)
[Volgende](#)

Vergoeding

Wat vindt u van de vergoeding die u krijgt voor uw werkzaamheden als gemeenteraadslid?

- ☐ De vergoeding is te hoog
☐ De vergoeding volstaat
☐ De vergoeding is te laag

Wilt u uw antwoord op bovenstaande vraag toelichten?

In welke mate bent u het eens met de volgende stellingen:

	volledig mee eens	mee eens	neutraal	niet mee eens	geheel niet mee eens
Als ik meer tijd en vergoeding krijg voor het raadswerk, dan lever ik beter werk.	☐	☐	☐	☐	☐
De functie van raadslid zou goed als fulltime functie ingevuld kunnen worden.	☐	☐	☐	☐	☐

[Vorige](#)
[Volgende](#)

Relatie tussen burger en bestuur

Raadsleden hebben verschillende opvattingen over de rol die zij als vertegenwoordigers van burgers in de gemeenteraad zouden moeten spelen. Hieronder zijn 16 stellingen over dit onderwerp weergegeven. Kunt u per stelling aangeven hoeveel belang u er aan hecht?

Hoe belangrijk vindt u het persoonlijk dat raadsleden...

	niet of van weinig belang	niet erg belangrijk	tamelijk belangrijk	belangrijk	zeer belangrijk
deskundig zijn	☐	☐	☐	☐	☐
contact onderhouden met burgers en organisaties uit de lokale samenleving	☐	☐	☐	☐	☐
oog hebben voor de lange termijn	☐	☐	☐	☐	☐
op de hoogte zijn van wat er leeft onder burgers en organisaties uit de samenleving	☐	☐	☐	☐	☐
naar geslacht een goede afspiegeling vormen van de bevolking	☐	☐	☐	☐	☐
zich inzetten voor het realiseren van hun partijprogramma	☐	☐	☐	☐	☐
oog hebben voor het belang van de gemeente als geheel	☐	☐	☐	☐	☐
naar etnische of culturele achtergrond een goede afspiegeling vormen van de bevolking	☐	☐	☐	☐	☐
bewaken dat het gemeentebestuur in zijn beslissingen ook echt rekening houdt met de inbreng van burgers in de besluitvorming	☐	☐	☐	☐	☐
van één partij met één stem spreken en eensgezind optreden	☐	☐	☐	☐	☐
in hun beslissingen rekening houden met wat er leeft onder burgers en organisaties uit de samenleving	☐	☐	☐	☐	☐
zorgen dat het gemeentebestuur burgers voldoende mogelijkheden biedt om mee te beslissen over het gemeentelijk beleid	☐	☐	☐	☐	☐
in het raadsdebat een duidelijk herkenbaar politiek geluid laten horen	☐	☐	☐	☐	☐
naar beroep en inkomen een goede afspiegeling vormen van de bevolking	☐	☐	☐	☐	☐
bewaken dat in hun gemeente besluiten democratisch worden genomen	☐	☐	☐	☐	☐
naar leeftijd een goede afspiegeling vormen van de bevolking	☐	☐	☐	☐	☐

[Vorige](#)
[Volgende](#)

Relatie tussen burger en bestuur

	Goed op de hoogte	Voldoende op de hoogte	Matig op de hoogte	Slecht op de hoogte	Weet ik niet
In welke mate bent u als individueel raadslid op de hoogte van de wensen en behoeften van burgers en/of organisaties?	☐	☐	☐	☐	☐
Hoe vindt u dat andere raadsleden op de hoogte zijn van de wensen en behoeften van burgers en/of organisaties?	☐	☐	☐	☐	☐

[Vorige](#)
[Volgende](#)

Relatie tussen burger en bestuur

Raadsleden komen op uiteenlopende wijze met burgers in contact. Dat contact kan persoonlijk van aard zijn (bijvoorbeeld met burgers binnen de woon- en werkomgeving van een raadslid), of op het gemeentehuis plaatsvinden (bijvoorbeeld voor/na een raadsvergadering of tijdens een politiek spreekuur). Het is ook mogelijk om contact te hebben via de telefoon of via diverse internetplatforms (bijvoorbeeld via e-mail, social media of een weblog).

Hoe vaak komt u als raadslid met burgers in contact op persoonlijke basis, op het gemeentehuis, per telefoon en via internet?

	minstens 1 keer per dag	minstens 1 keer per week	minstens 1 keer per maand	minder dan 1 keer per maand/nooit
Persoonlijk (informeel)	☐	☐	☐	☐
Op het gemeentehuis (rondom vergaderingen, spreekuur, andere bijeenkomsten)	☐	☐	☐	☐
Telefonisch	☐	☐	☐	☐
Via internet (e-mail, social media, fractiesite, blogs)	☐	☐	☐	☐

[Vorige](#)
[Volgende](#)

Social Media

De komst van het internet en de explosieve groei van social media is overal om ons heen te merken, ook in de lokale politiek.

Dit onderzoek beschouwt de volgende digitale platforms als 'social media':

(Let op: E-mail, een persoonlijke website en een fractiewebsite vallen dus niet onder de noemer 'social media'):

Facebook
Twitter
LinkedIn
YouTube
Pinterest
Instagram

Maakt u tijdens een raadsvergadering wel eens gebruik van social media?

- ☐ Ja, vaak
☐ Ja, soms
☐ Nee

Op welke manier bent u tijdens een raadsvergadering actief op social media?

(Let op: u kunt meerdere antwoorden aankruisen.)

Tijdens een raadsvergadering...

- ☐ ... geef ik via social media mijn mening over een onderwerp waar de raad zich op dat moment over buigt.
☐ ... plaats ik een bericht op social media nadat de raad een (in mijn ogen) belangrijk of opvallend besluit genomen heeft.
☐ ... bekijk ik wat de andere raadsleden van mijn gemeente plaatsen op social media.
☐ ... ga ik via social media in debat met andere raadsleden binnen mijn gemeenteraad.
☐ ... heb ik contact met burgers over onderwerpen die op de vergaderagenda staan.
☐ ... gebruik ik social media ook voor zaken buiten het raadswerk.

Welk(e) digitale platform(s) gebruikt u om als raadslid in contact te komen met de burger?

(Let op: u kunt meerdere antwoorden aankruisen.)

- ☐ E-mail ☐ Twitter ☐ LinkedIn ☐ Pinterest
☐ Website/Blog ☐ Facebook ☐ YouTube ☐ Instagram
☐ Anders, namelijk... ☐ Geen van bovenstaande

Welk(e) digitale platform(s) bent u van plan in de toekomst te gebruiken om met burgers in contact te komen?

(Let op: u kunt meerdere antwoorden aankruisen.)

- ☐ E-mail ☐ Twitter ☐ LinkedIn ☐ Pinterest
☐ Website/Blog ☐ Facebook ☐ YouTube ☐ Instagram
☐ Anders, namelijk... ☐ Geen van bovenstaande

U heeft aangegeven dat u als raadslid actief bent op Facebook. Onder welke naam bent u op Facebook te vinden?

Facebookaccount: facebook.com/

U heeft aangegeven dat u als raadslid actief bent op Twitter. Onder welke naam bent u op Twitter te vinden?

Twitteraccount: @

[Vorige](#)
[Volgende](#)

Social Media

U heeft eerder tijdens deze enquête aangegeven dat u (value:CON1c) via Internet als raadslid in contact komt met de burger.

Hoe vaak komt u (als raadslid) gemiddeld via onderstaande kanalen in contact met burgers?

	een paar keer per dag	1 keer per dag	een paar keer per week	1 keer per week	een paar keer per maand	1 keer per maand	minder dan 1 keer per maand / nooit
E-mail	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Website/Blog	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Twitter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Facebook	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
LinkedIn	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
YouTube	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Instagram	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pinterest	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vorige

Volgende

Social Media

Dit onderzoek beschouwt de volgende digitale platforms als 'social media':

(Let op: E-mail, een persoonlijke website en een fractiewebsite vallen dus niet onder de noemer 'social media'.)

Facebook
Twitter
LinkedIn
YouTube
Pinterest
Instagram

In welke mate bent u het eens met de volgende stellingen:

	zeer mee eens	mee eens	neutraal	mee oneens	zeer mee oneens
Ik vind social media te veel gedoe.	☐	☐	☐	☐	☐
Collega-raadsleden vinden het normaal dat een raadslid voor burgers bereikbaar is via social media.	☐	☐	☐	☐	☐
Via social media kan ik sneller in contact komen met burgers dan via andere kanalen.	☐	☐	☐	☐	☐
Het gebruik van social media is nuttig voor het onderhouden van contacten met burgers.	☐	☐	☐	☐	☐
Het gebruik van social media kost veel tijd.	☐	☐	☐	☐	☐
Burgers verwachten van mij dat ik via social media bereikbaar ben en contacten met hen onderhoud.	☐	☐	☐	☐	☐
Binnen mijn gemeente zijn er veel raadsleden (politiek) actief op social media.	☐	☐	☐	☐	☐
Via social media kan ik mijzelf en mijn partij profileren naar de kiezers.	☐	☐	☐	☐	☐
Binnen mijn gemeenteraad staat men over het algemeen positief tegenover het gebruik van social media (om met burgers te communiceren).	☐	☐	☐	☐	☐
Ik vind het gemakkelijk om via social media in contact te komen met burgers.	☐	☐	☐	☐	☐
Ik begrijp goed hoe verschillende social media werken.	☐	☐	☐	☐	☐
Door via social media met burgers te communiceren krijg ik een beter beeld van wat er speelt in mijn gemeente.	☐	☐	☐	☐	☐

Vorige

Volgende

Ondersteuning vanuit uw gemeente

Computers, tablets en smartphones zijn niet meer weg te denken bij het bedrijfsleven en de overheid. Sommige gemeenten voorzien hun raadsleden van een smartphone, laptop, tablet (iPad) of andere technische apparatuur ter ondersteuning van het raadswerk.

Verstrekt uw gemeente apparatuur aan haar raadsleden?

- ☐ Ja
☐ Nee
☐ Weet ik niet

Welke apparatuur wordt er door uw gemeente aan raadsleden verstrekt?

(Let op: u kunt meerdere antwoorden aankruisen.)

- ☐ Smartphone
☐ Tablet
☐ Laptop
☐ Een ander apparaat, namelijk...

Bestaan er binnen uw gemeente een richtlijn, gedragscode of andere afspraken op het gebied van social media-gebruik door raadsleden?

- ☐ Ja
☐ Nee
☐ Weet ik niet

Bent u wel eens bedreigd via social media naar aanleiding van uw raadswerk?

- ☐ Ja, meerdere keren
☐ Ja, 1 keer
☐ Nee

Vorige

Volgende

Afsluiting

Dit is het einde van deze enquête.

Hartelijk dank voor uw deelname aan het Nationaal Raadsledenonderzoek 2014!

In de loop van 2015 publiceert Daadkracht een rapport met daarin een overzicht van de onderzoeksresultaten.

Wilt u de resultaten van het Nationaal Raadsledenonderzoek 2014 ontvangen?

- ☐ Ja
☐ Nee

Als u opmerkingen of vragen heeft naar aanleiding van deze enquête kunt u deze hieronder vermelden.
 U ontvangt binnen twee werkdagen een persoonlijke reactie.

Vorige

Afsluiten

Appendix B. Representativiteit

Geslacht

Populatie			Responsgroep	
	<i>Aantal</i>	<i>%</i>	<i>Aantal</i>	<i>%</i>
Man	6496	71,6%	1563	73,6%
Vrouw	2581	28,4%	562	26,4%
Totaal	9077	100%	2125	100%

Binomial Test						
		Category	N	Observed Prop.	Test Prop.	Exact Sig. (1-tailed)
Geslacht (dummy)	Group 1	Man	1563	,736	,716	,024
	Group 2	Vrouw	562	,264		
	Total		2125	1,000		

Leeftijd

One-Sample Statistics				
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Leeftijd in jaren	2125	52,41	12,138	,263

One-Sample t-Test						
	Test Value = 51.6					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
Leeftijd in jaren	3,090	2124	,002	,814	,30	1,33

Politieke partij

Populatie			Responsgroep	
	<i>Aantal</i>	<i>%</i>	<i>Aantal</i>	<i>%</i>
CDA	1584	17,5%	387	18,2%
VVD	1145	12,6%	249	11,7%
PvdA	878	9,7%	206	9,7%
D66	829	9,1%	231	10,9%
SP	456	5,0%	107	5,0%
CU	381	4,2%	84	4,0%
GL	364	4,0%	110	5,2%
SGP	232	2,6%	52	2,4%
Partijcombinaties	167	1,8%	30	1,4%
Lokale partijen	3041	33,5%	669	31,5%
Totaal	9077	100%	2125	100%

Chi-Square Test			
	Observed N	Expected N	Residual
CDA	387	370,8	16,2
VVD	249	268,1	-19,1
PvdA	206	205,5	,5
D66	231	194,1	36,9
SP	107	106,8	,2
CU	84	89,2	-5,2
GL	110	85,2	24,8
SGP	52	54,3	-2,3
Partijcombinaties	30	39,1	-9,1
Lokale partijen	669	711,9	-42,9
Total	2125		

Test Statistics	
Chi-Square	21,400 ^a
df	9
Asymp. Sig.	,011
a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 39,1.	

Functie

	Populatie		Responsgroep	
	Aantal	%	Aantal	%
Fractievoorzitter	2852	31,4%	759	35,7%
Regulier raadslid	6225	68,6%	1366	64,3%
Totaal	9077	100%	2125	100%

Binomial Test						
Functie (Dummy)		Category	N	Observed Prop.	Test Prop.	Exact Sig. (1-tailed)
	Group 1	Fractievoorzitter	759	,357	,314	,000
	Group 2	Raadslid	1366	,643		
	Total		2125	1,000		

Raadspositie

	Populatie		Responsgroep	
	Aantal	%	Aantal	%
Raadspositie				
Coalitie	5225	57,6%	1293	60,8%
Oppositie	3852	42,4%	832	39,2%
Totaal	9077	100%	2125	100%

Binomial Test						
Raadspositie (Dummy)		Category	N	Observed Prop.	Test Prop.	Exact Sig. (1-tailed)
	Group 1	Oppositie	832	,391529	,424000	,001 ^a
	Group 2	Coalitie	1293	,608471		
	Total		2125	1,000000		
a. Alternative hypothesis states that the proportion of cases in the first group < ,424000.						

Fractiegrootte

Populatie			Responsgroep	
Aantal fractieleden	Aantal	%	Aantal	%
1	524	5,8%	154	7,2%
2	1440	15,9%	371	17,5%
3	1841	20,3%	415	19,5%
4	1752	19,3%	397	18,7%
5	1321	14,6%	292	13,7%
6	819	9,0%	196	9,2%
7	446	4,9%	105	4,9%
8	383	4,2%	84	4,0%
9	261	2,9%	55	2,6%
10	79	0,9%	16	0,8%
11	77	0,8%	16	0,8%
12	36	0,4%	7	0,3%
13	26	0,3%	8	0,4%
14	42	0,5%	7	0,3%
15	30	0,3%	2	0,1%
Totaal	9077	100%	2125	100%

Chi-Square Test			
	Observed N	Expected N	Residual
1	154	122,7	31,3
2	371	337,1	33,9
3	415	431,0	-16,0
4	397	410,2	-13,2
5	292	309,3	-17,3
6	196	191,7	4,3
7	105	104,4	,6
8	84	89,7	-5,7
9	55	61,1	-6,1
10	16	18,5	-2,5
11	16	18,0	-2,0
12	7	8,4	-1,4
13	8	6,1	1,9
14	7	9,8	-2,8
15	2	7,0	-5,0
Total	2125		

Test Statistics	
Chi-Square	20,266 ^a
df	14
Asymp. Sig.	,122
a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 6,1.	

Gemeentegrootte

	Populatie		Responsgroep	
	Aantal	%	Aantal	%
0 - 14.000 inwoners	1080	11,9%	242	11,4%
14.001 - 30.000 inwoners	3062	33,7%	754	35,5%
30.001 - 50.000 inwoners	2228	24,5%	519	24,4%
50.001 - 100.000 inwoners	1624	17,9%	366	17,2%
100.001 - 150.000 inwoners	507	5,6%	123	5,8%
> 150.000 inwoners	576	6,3%	121	5,7%
Totaal	9077	100%	2125	100%

Chi-Square Test			
	Observed N	Expected N	Residual
0 - 14.000	242	252,8	-10,8
14.001 - 30.000	754	716,8	37,2
30.001 - 50.000	519	521,6	-2,6
50.001 - 100.000	366	380,2	-14,2
100.001 - 150.000	123	118,7	4,3
> 150.000	121	134,8	-13,8
Total	2125		

Test Statistics	
Chi-Square	4,512 ^a
df	5
Asymp. Sig.	,478
a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 118,7.	

Provincie

	Populatie		Responsgroep	
	<i>Aantal</i>	<i>%</i>	<i>Aantal</i>	<i>%</i>
Drenthe	297	3,3%	83	3,9%
Flevoland	164	1,8%	27	1,3%
Friesland	473	5,2%	108	5,1%
Gelderland	1239	13,6%	299	14,1%
Groningen	413	4,5%	93	4,4%
Limburg	725	8,0%	174	8,2%
Noord-Brabant	1465	16,1%	342	16,1%
Noord-Holland	1203	13,3%	265	12,5%
Overijssel	627	6,9%	162	7,6%
Utrecht	619	6,8%	144	6,8%
Zeeland	281	3,1%	72	3,4%
Zuid-Holland	1571	17,3%	356	16,8%
Totaal	9077	100%	2125	100%

Chi-Square Test			
	Observed N	Expected N	Residual
Drenthe	83	69,5	13,5
Flevoland	27	38,4	-11,4
Friesland	108	110,7	-2,7
Gelderland	299	290,1	8,9
Groningen	93	96,7	-3,7
Limburg	174	169,7	4,3
Noord-Brabant	342	343,0	-1,0
Noord-Holland	265	281,6	-16,6
Overijssel	162	146,8	15,2
Utrecht	144	144,9	-,9
Zeeland	72	65,8	6,2
Zuid-Holland	356	367,8	-11,8
Total	2125		

Test Statistics	
Chi-Square	10,114 ^a
df	11
Asymp. Sig.	,520
a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 38,4.	

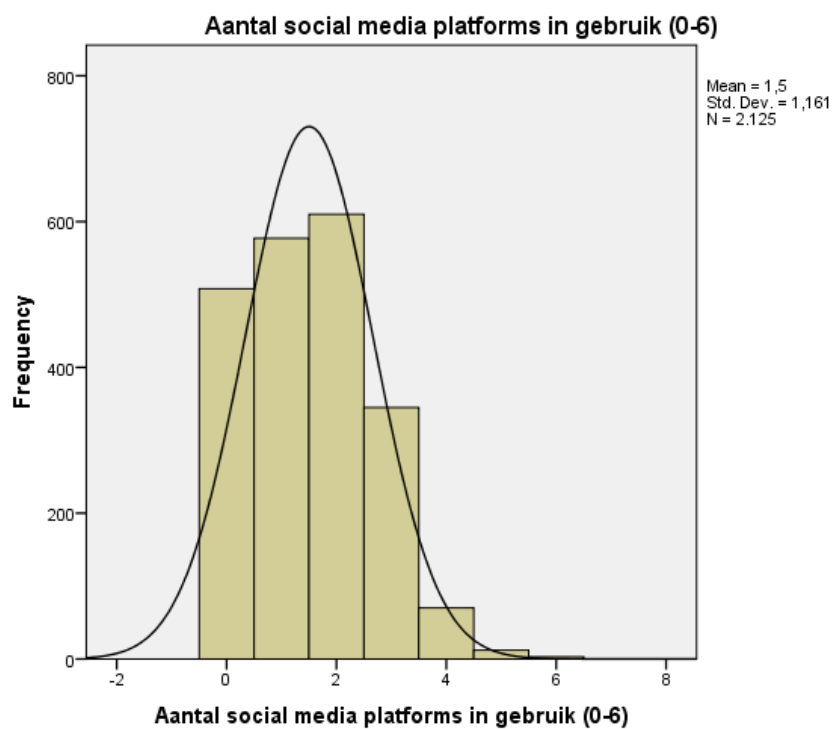
Appendix C. Constructie Use Behavior

Overzicht van uitgevoerde handelingen

1	Variabelen:	Input: "ICTcontactBurgerTWITTER", "ICTcontactBurgerFACEBOOK", "ICTcontactBurgerLINKEDIN", "ICTcontactBurgerYOUTUBE", "ICTcontactBurgerINSTAGRAM", "ICTcontactBurgerPINTEREST" Output: "AantalPlatforms_6"
	Handeling:	Een 0-6 index creëren door het 0-1 gebruik van 6 social media platforms te sommeren.
	Syntax:	COMPUTE AantalPlatforms_6=SUM(ICTcontactBurgerTWITTER,ICTcontactBurgerFACEBOOK,ICTcontactBurgerLINKEDIN,ICTcontactBurgerYOUTUBE,ICTcontactBurgerINSTAGRAM,ICTcontactBurgerPINTEREST). EXECUTE.
2	Variabelen:	Input: "ContactfrequentieTwitter", "ContactfrequentieFacebook", "ContactfrequentieLinkedIn", "ContactfrequentieYouTube", "ContactfrequentieInstagram", "ContactfrequentiePinterest" Output: "MeanContactfrequentie_6_platforms"
	Handeling:	Een nieuwe variabele creëren door het gemiddelde van de contactfrequenties van 6 social media platforms te berekenen.
	Syntax:	COMPUTE MeanContactfrequentie_6_platforms=MEAN(ContactfrequentieTwitter,ContactfrequentieFacebook,ContactfrequentieLinkedIn,ContactfrequentieYouTube,ContactfrequentieInstagram,ContactfrequentiePinterest). EXECUTE.
3	Variabelen:	Input: "MeanContactfrequentie_6_platforms" Output: "MeanContactfrequentie_6_platforms_6_groepen"
	Handeling:	Herocodering van "MeanContactfrequentie_6_platforms" zodat er 6 categorieën overblijven waardoor de verdeling het normale model dichter benaderd.
	Syntax:	RECODE MeanContactfrequentie_6_platforms (0=0) (0.1 thru 0.49=1) (0.5 thru 0.99=2) (1 thru 1.49=3) (1.5 thru 1.99=4) (2 thru 2.49=5) (2.5 thru 6=6) INTO MeanContactfrequentie_6_platforms_6_groepen. EXECUTE.
4	Variabelen:	Input: "MeanContactfrequentie_6_platforms_6_groepen", "AantalPlatforms_6" Output: "USE_BEHAVIOR"
	Handeling:	De uiteindelijke index voor Use Behavior creëren door het gemiddelde te nemen van de gemiddelde contactfrequentie en het aantal toepassingen waarop men actief is.
	Syntax:	COMPUTE USE_BEHAVIOR=MEAN(MeanContactfrequentie_6_platforms_6_groepen,AantalPlatforms_6). EXECUTE.

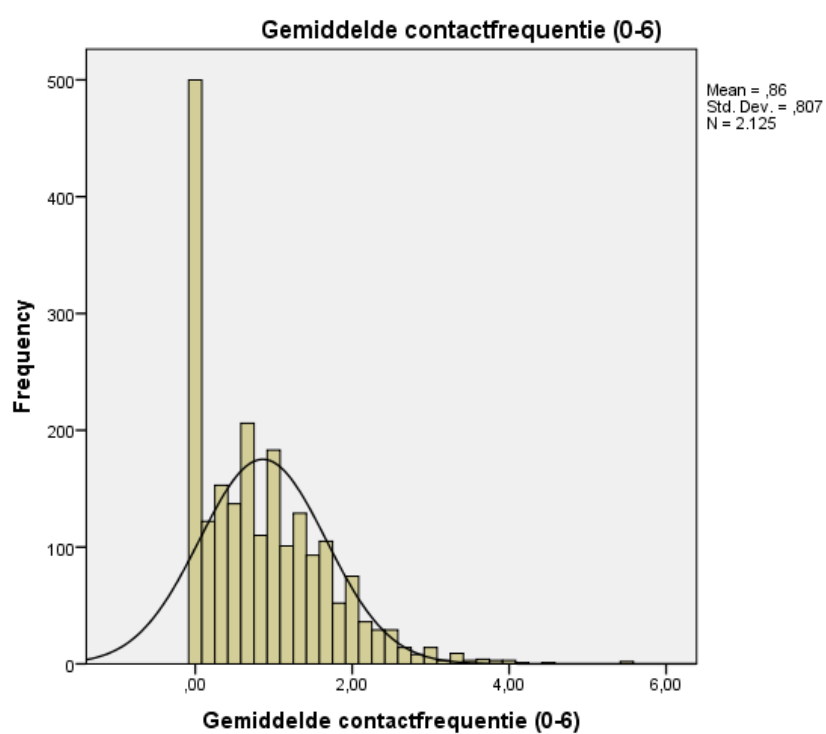
Output handling 1

Aantal social media platforms in gebruik (0-6)					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	508	23,9	23,9	23,9
	1	577	27,2	27,2	51,1
	2	610	28,7	28,7	79,8
	3	345	16,2	16,2	96,0
	4	70	3,3	3,3	99,3
	5	12	,6	,6	99,9
	6	3	,1	,1	100,0
	Total	2125	100,0	100,0	

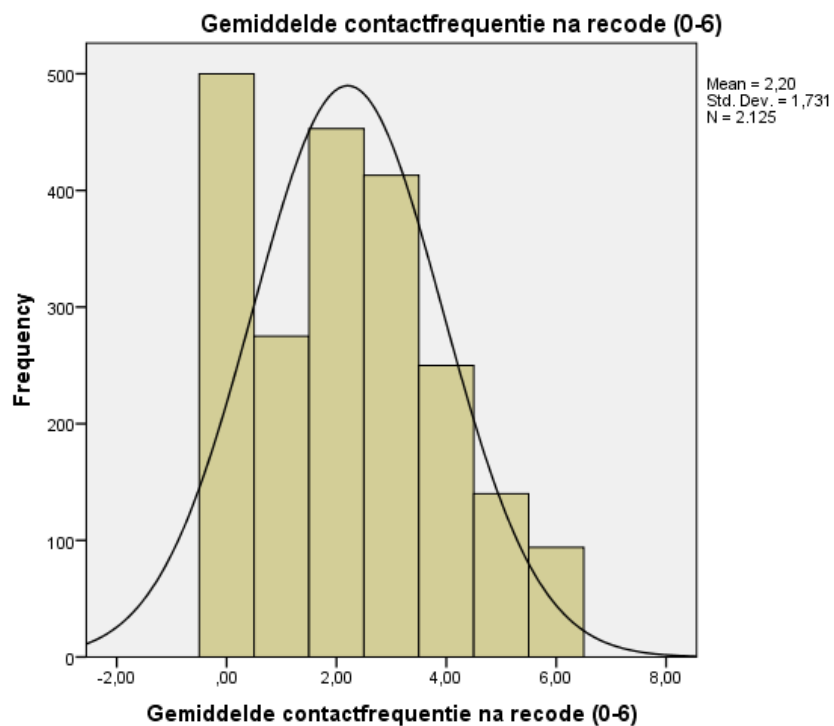
Output handling 2

Gemiddelde contactfrequentie (0-6)					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	500	23,5	23,5	23,5
	,17	122	5,7	5,7	29,3
	,33	153	7,2	7,2	36,5
	,50	137	6,4	6,4	42,9
	,67	206	9,7	9,7	52,6
	,83	110	5,2	5,2	57,8
	1,00	183	8,6	8,6	66,4
	1,17	101	4,8	4,8	71,2
	1,33	129	6,1	6,1	77,2
	1,50	93	4,4	4,4	81,6
	1,67	105	4,9	4,9	86,5
	1,83	52	2,4	2,4	89,0
	2,00	75	3,5	3,5	92,5
	2,17	36	1,7	1,7	94,2
	2,33	29	1,4	1,4	95,6
	2,50	29	1,4	1,4	96,9
	2,67	14	,7	,7	97,6
	2,83	8	,4	,4	98,0
	3,00	14	,7	,7	98,6
	3,17	3	,1	,1	98,8
	3,33	9	,4	,4	99,2
	3,50	3	,1	,1	99,3
	3,67	4	,2	,2	99,5
	3,83	3	,1	,1	99,7
	4,00	3	,1	,1	99,8
	4,17	1	,0	,0	99,9
	4,50	1	,0	,0	99,9
	5,50	2	,1	,1	100,0
Total		2125	100,0	100,0	

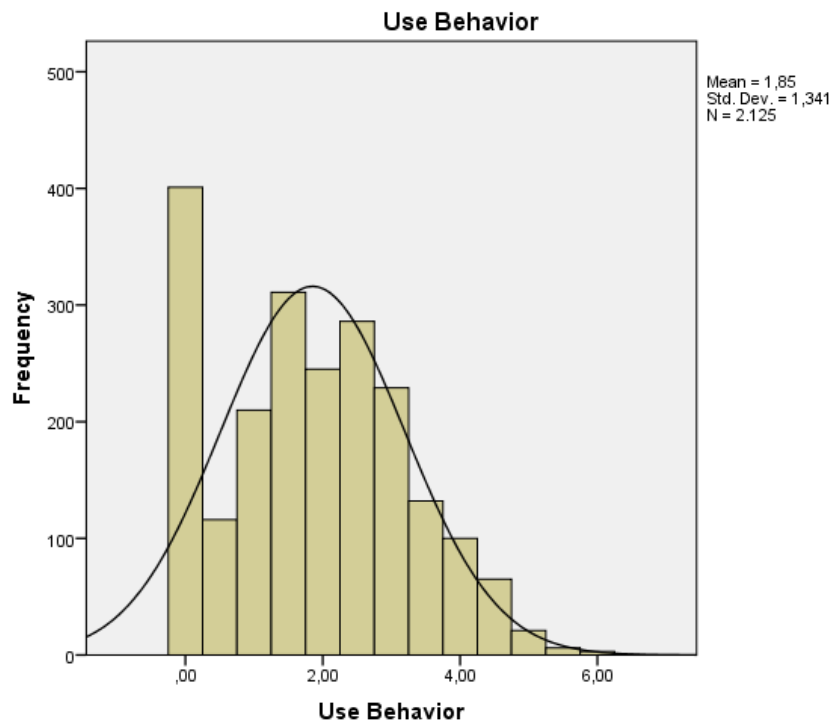
Output handling 3

Gemiddelde contactfrequentie na recode (0-6)					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	500	23,5	23,5	23,5
	1,00	275	12,9	12,9	36,5
	2,00	453	21,3	21,3	57,8
	3,00	413	19,4	19,4	77,2
	4,00	250	11,8	11,8	89,0
	5,00	140	6,6	6,6	95,6
	6,00	94	4,4	4,4	100,0
	Total	2125	100,0	100,0	

Output handling 4

Use Behavior					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	401	18,9	18,9	18,9
	,50	116	5,5	5,5	24,3
	1,00	210	9,9	9,9	34,2
	1,50	311	14,6	14,6	48,8
	2,00	245	11,5	11,5	60,4
	2,50	286	13,5	13,5	73,8
	3,00	229	10,8	10,8	84,6
	3,50	132	6,2	6,2	90,8
	4,00	100	4,7	4,7	95,5
	4,50	65	3,1	3,1	98,6
	5,00	21	1,0	1,0	99,6
	5,50	6	,3	,3	99,9
	6,00	3	,1	,1	100,0
	Total	2125	100,0	100,0	

Samenhang tussen indices

Gemiddelde contactfrequentie na recode (0-6) * Aantal social media platforms in gebruik (0-6)

Crosstabulation

		Aantal social media platforms in gebruik (0-6)							Total
		0	1	2	3	4	5	6	
Gemiddelde contactfrequentie na recode (0-6)	0	401 78,9%	65 11,3%	24 3,9%	7 2,0%	3 4,3%	0 0,0%	0 0,0%	500 23,5%
	1	51 10,0%	151 26,2%	57 9,3%	13 3,8%	3 4,3%	0 0,0%	0 0,0%	275 12,9%
	2	35 6,9%	237 41,1%	127 20,8%	47 13,6%	7 10,0%	0 0,0%	0 0,0%	453 21,3%
	3	10 2,0%	95 16,5%	216 35,4%	81 23,5%	9 12,9%	2 16,7%	0 0,0%	413 19,4%
	4	7 1,4%	18 3,1%	130 21,3%	81 23,5%	11 15,7%	3 25,0%	0 0,0%	250 11,8%
	5	2 0,4%	9 1,6%	40 6,6%	71 20,6%	17 24,3%	1 8,3%	0 0,0%	140 6,6%
	6	2 0,4%	2 0,3%	16 2,6%	45 13,0%	20 28,6%	6 50,0%	3 100,0%	94 4,4%
	Total	508 100,0%	577 100,0%	610 100,0%	345 100,0%	70 100,0%	12 100,0%	3 100,0%	2125 100,0%

Symmetric Measures

		Value	Asymp. Std. Error ^a	Approx. T ^b	Approx. Sig.
Interval by Interval	Pearson's R	,710	,013	46,453	,000 ^c
Ordinal by Ordinal	Spearman Correlation	,725	,013	48,557	,000 ^c
N of Valid Cases		2125			

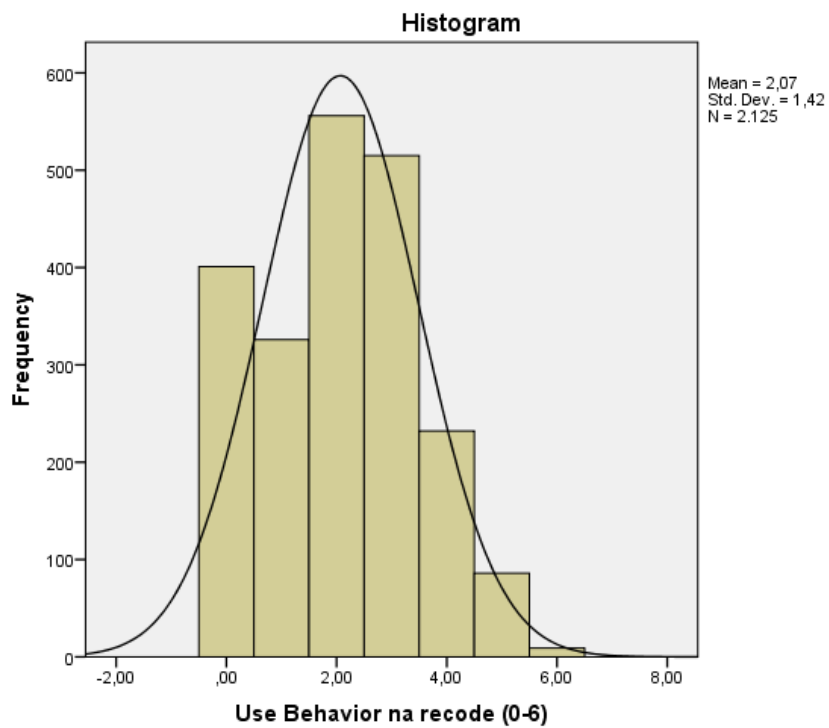
a. Not assuming the null hypothesis.

b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

c. Based on normal approximation.

EXTRA: Index 3a: Use Behavior (vereenvoudigd)

Use Behavior na recode (0-6)					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	401	18,9	18,9	18,9
	1,00	326	15,3	15,3	34,2
	2,00	556	26,2	26,2	60,4
	3,00	515	24,2	24,2	84,6
	4,00	232	10,9	10,9	95,5
	5,00	86	4,0	4,0	99,6
	6,00	9	,4	,4	100,0
	Total	2125	100,0	100,0	

Appendix D. Betrouwbaarheidsanalyses

Performance Expectancy (PE)

“Performance expectancy is the degree to which an individual believes that using the system will help him or her to attain gains in job performance.”

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,853	,855	4

Scale Statistics			
Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
14,01	8,882	2,980	4

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
PE1: Het gebruik van social media is nuttig voor het onderhouden van contacten met burgers.	3,58	,849	2125
PE2: Via social media kan ik sneller in contact komen met burgers dan via andere kanalen.	3,50	,918	2125
PE3: Door via social media met burgers te communiceren krijg ik een beter beeld van wat er speelt in mijn gemeente.	3,22	,975	2125
PE4: Via social media kan ik mijzelf en mijn partij profileren naar de kiezers.	3,71	,827	2125

Inter-Item Correlation Matrix				
	PE1	PE2	PE3	PE4
PE1: Het gebruik van social media is nuttig voor het onderhouden van contacten met burgers.	1,000			
PE2: Via social media kan ik sneller in contact komen met burgers dan via andere kanalen.	,686	1,000		
PE3: Door via social media met burgers te communiceren krijg ik een beter beeld van wat er speelt in mijn gemeente.	,610	,579	1,000	
PE4: Via social media kan ik mijzelf en mijn partij profileren naar de kiezers.	,603	,535	,564	1,000

Item-Total Statistics					
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
PE1: Het gebruik van social media is nuttig voor het onderhouden van contacten met burgers.	10,42	5,234	,753	,578	,790
PE2: Via social media kan ik sneller in contact komen met burgers dan via andere kanalen.	10,51	5,120	,702	,521	,810
PE3: Door via social media met burgers te communiceren krijg ik een beter beeld van wat er speelt in mijn gemeente.	10,79	4,977	,679	,462	,822
PE4: Via social media kan ik mijzelf en mijn partij profileren naar de kiezers.	10,30	5,632	,654	,435	,830

Effort Expectancy (EE)

"Effort expectancy is the degree of ease associated with use of the system."

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,671	,665	4

Scale Statistics			
Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
12,80	7,699	2,775	4

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
EE1: Ik begrijp goed hoe verschillende social media werken.	3,59	,915	2125
EE2: Ik vind het gemakkelijk om via social media in contact te komen met burgers.	3,31	,951	2125
EE3: Het gebruik van social media kost veel tijd. (Inverse)	2,57	,941	2125
EE4: Ik vind social media te veel gedoe. (Inverse)	3,33	1,095	2125

Inter-Item Correlation Matrix				
	EE1	EE2	EE3 (Inv.)	EE4 (Inv.)
EE1: Ik begrijp goed hoe verschillende social media werken.	1,000			
EE2: Ik vind het gemakkelijk om via social media in contact te komen met burgers.	,438	1,000		
EE3: Het gebruik van social media kost veel tijd. (Inverse)	,104	,163	1,000	
EE4: Ik vind social media te veel gedoe. (Inverse)	,383	,556	,347	1,000

Item-Total Statistics					
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
EE1: Ik begrijp goed hoe verschillende social media werken.	9,21	5,155	,411	,220	,630
EE2: Ik vind het gemakkelijk om via social media in contact te komen met burgers.	9,48	4,581	,543	,369	,543
EE3: Het gebruik van social media kost veel tijd. (Inverse)	10,23	5,627	,265	,122	,716
EE4: Ik vind social media te veel gedoe. (Inverse)	9,47	3,860	,614	,398	,479

Social Influence (SI)

“Social influence is the degree to which an individual perceives that important others believe he or she should use the new system.”

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,661	,671	4

Scale Statistics			
Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
13,83	5,287	2,299	4

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
SI1: Burgers verwachten van mij dat ik via social media bereikbaar ben en contacten met hen onderhoud.	3,13	,903	2125
SI2: Collega-raadsleden vinden het normaal dat een raadslid voor burgers bereikbaar is via social media.	3,50	,790	2125
SI3: Binnen mijn gemeente zijn er veel raadsleden (politiek) actief op social media.	3,53	,862	2125
SI4: Binnen mijn gemeenteraad staat men over het algemeen positief tegenover het gebruik van social media (om met burgers te communiceren).	3,67	,696	2125

Inter-Item Correlation Matrix				
	SI1	SI2	SI3	SI4
SI1: Burgers verwachten van mij dat ik via social media bereikbaar ben en contacten met hen onderhoud.	1,000			
SI2: Collega-raadsleden vinden het normaal dat een raadslid voor burgers bereikbaar is via social media.	,304	1,000		
SI3: Binnen mijn gemeente zijn er veel raadsleden (politiek) actief op social media.	,220	,408	1,000	
SI4: Binnen mijn gemeenteraad staat men over het algemeen positief tegenover het gebruik van social media (om met burgers te communiceren).	,245	,407	,443	1,000

Item-Total Statistics					
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
SI1: Burgers verwachten van mij dat ik via social media bereikbaar ben en contacten met hen onderhoud.	10,71	3,388	,326	,114	,680
SI2: Collega-raadsleden vinden het normaal dat een raadslid voor burgers bereikbaar is via social media.	10,33	3,223	,507	,263	,550
SI3: Binnen mijn gemeente zijn er veel raadsleden (politiek) actief op social media.	10,30	3,115	,470	,262	,573
SI4: Binnen mijn gemeenteraad staat men over het algemeen positief tegenover het gebruik van social media (om met burgers te communiceren).	10,16	3,515	,493	,267	,569

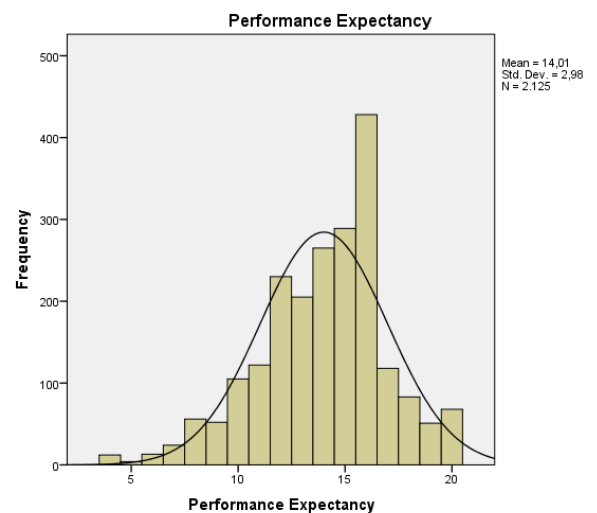
Appendix E. Transformaties Schalen

Performance Expectancy

SPSS Syntax:

RECODE PEScaleINVERSE (4 thru 12=1) (13 thru 15=2) (16 thru 20=3) INTO PE_3.
VARIABLE LABELS PE_3 'Performance Expectancy (3 groepen)'.

Performance Expectancy				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 4	12	,6	,6	,6
5	4	,2	,2	,8
6	13	,6	,6	1,4
7	24	1,1	1,1	2,5
8	56	2,6	2,6	5,1
9	52	2,4	2,4	7,6
10	105	4,9	4,9	12,5
11	122	5,7	5,7	18,3
12	230	10,8	10,8	29,1
13	205	9,6	9,6	38,7
14	265	12,5	12,5	51,2
15	289	13,6	13,6	64,8
16	428	20,1	20,1	84,9
17	118	5,6	5,6	90,5
18	83	3,9	3,9	94,4
19	51	2,4	2,4	96,8
20	68	3,2	3,2	100,0
Total	2125	100,0	100,0	

Performance Expectancy (3 groepen)				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1,00	618	29,1	29,1	29,1
2,00	759	35,7	35,7	64,8
3,00	748	35,2	35,2	100,0
Total	2125	100,0	100,0	

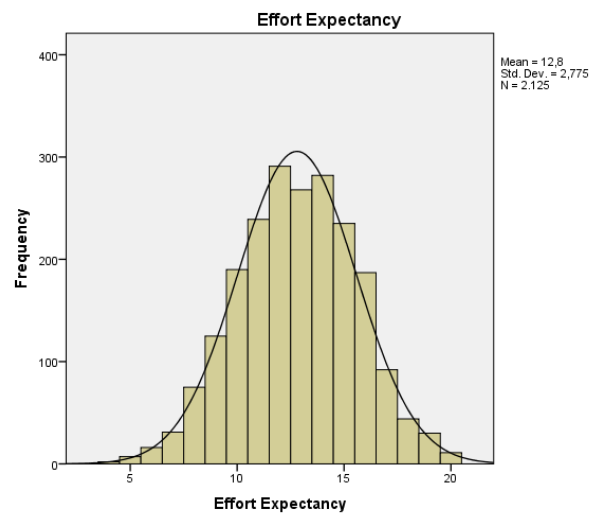

Effort Expectancy

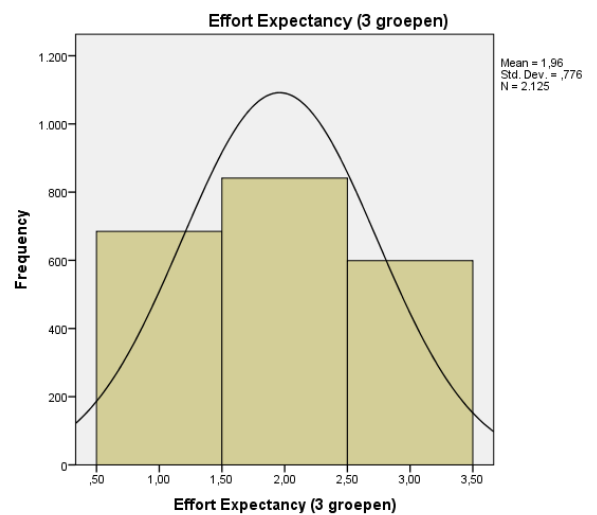
SPSS Syntax:

RECODE EEscaleINVERSE (4 thru 11=1) (12 thru 14=2) (15 thru 20=3) INTO EE_3.
VARIABLE LABELS EE_3 'Effort Expectancy (3 groepen)'.

Social Influence				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 4	1	,0	,0	,0
5	4	,2	,2	,2
6	3	,1	,1	,4
7	6	,3	,3	,7
8	17	,8	,8	1,5
9	46	2,2	2,2	3,6
10	95	4,5	4,5	8,1
11	145	6,8	6,8	14,9
12	272	12,8	12,8	27,7
13	291	13,7	13,7	41,4
14	337	15,9	15,9	57,3
15	381	17,9	17,9	75,2
16	353	16,6	16,6	91,8
17	95	4,5	4,5	96,3
18	43	2,0	2,0	98,3
19	20	,9	,9	99,2
20	16	,8	,8	100,0
Total	2125	100,0	100,0	

Effort Expectancy (3 groepen)				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1,00	685	32,2	32,2	32,2
2,00	841	39,6	39,6	71,8
3,00	599	28,2	28,2	100,0
Total	2125	100,0	100,0	

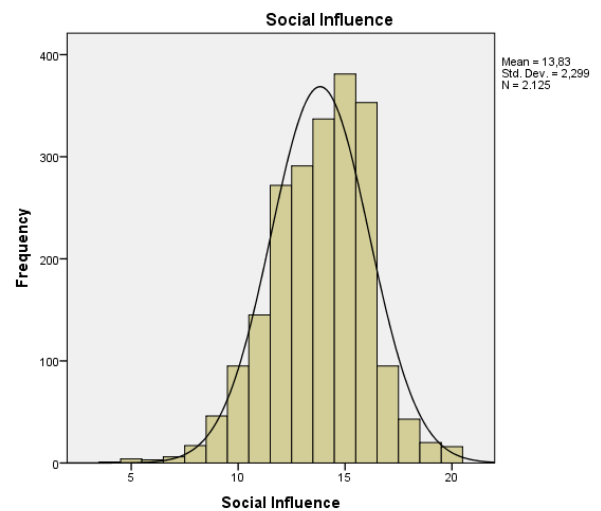

Social Influence

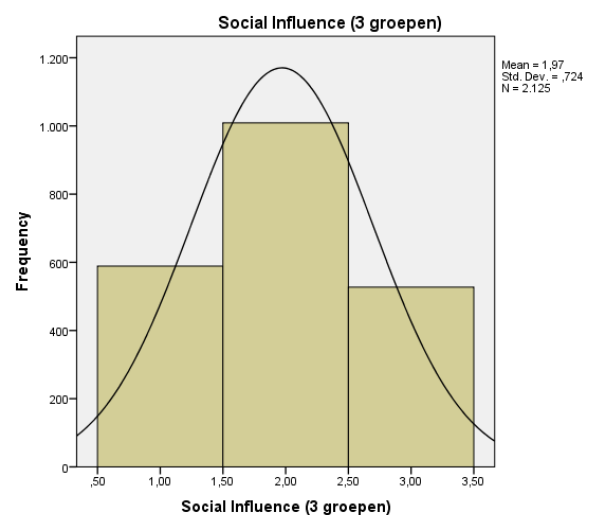
SPSS Syntax:

RECODE SIscaleINVERSE (4 thru 12=1) (13 thru 15=2) (16 thru 20=3) INTO SI_3.
VARIABLE LABELS SI_3 'Social Influence (3 groepen)'.

Social Influence				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 4	1	,0	,0	,0
5	4	,2	,2	,2
6	3	,1	,1	,4
7	6	,3	,3	,7
8	17	,8	,8	1,5
9	46	2,2	2,2	3,6
10	95	4,5	4,5	8,1
11	145	6,8	6,8	14,9
12	272	12,8	12,8	27,7
13	291	13,7	13,7	41,4
14	337	15,9	15,9	57,3
15	381	17,9	17,9	75,2
16	353	16,6	16,6	91,8
17	95	4,5	4,5	96,3
18	43	2,0	2,0	98,3
19	20	,9	,9	99,2
20	16	,8	,8	100,0
Total	2125	100,0	100,0	

Social Influence (3 groepen)				
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1,00	589	27,7	27,7	27,7
2,00	1009	47,5	47,5	75,2
3,00	527	24,8	24,8	100,0
Total	2125	100,0	100,0	

Appendix F. Trivariate Analyses

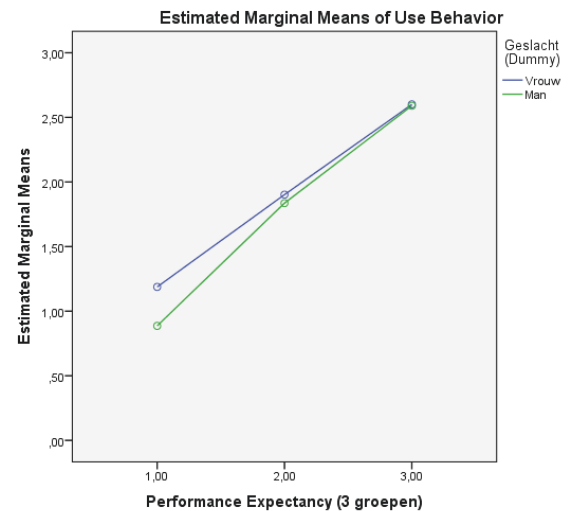
Performance Expectancy * Geslacht

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Use Behavior

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	917,092 ^a	5	183,418	133,846	,000
Intercept	5415,565	1	5415,565	3951,912	,000
PE_3	632,149	2	316,075	230,650	,000
Geslacht * PE_3	10,678	3	3,559	2,597	,051
Error	2903,805	2119	1,370		
Total	11115,000	2125			
Corrected Total	3820,897	2124			

a. R Squared = ,240 (Adjusted R Squared = ,238)

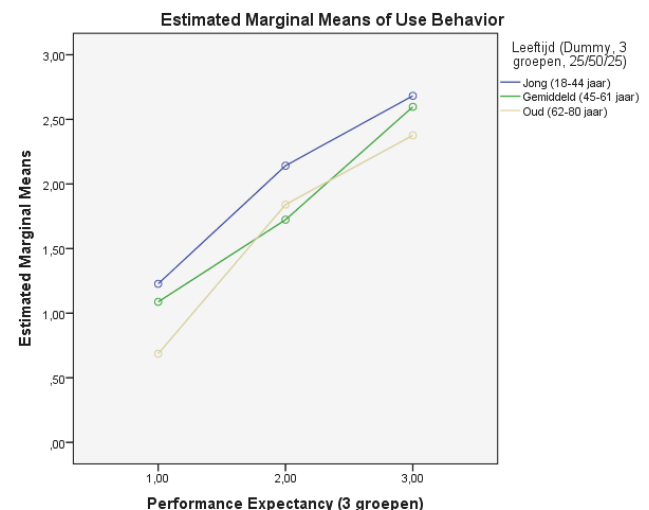
Performance Expectancy * Leeftijd

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Use Behavior

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	964,020 ^a	8	120,503	89,253	,000
Intercept	5552,028	1	5552,028	4112,215	,000
PE_3	623,874	2	311,937	231,042	,000
LeeftijdDUMMY2 * PE_3	57,607	6	9,601	7,111	,000
Error	2856,877	2116	1,350		
Total	11115,000	2125			
Corrected Total	3820,897	2124			

a. R Squared = ,252 (Adjusted R Squared = ,249)

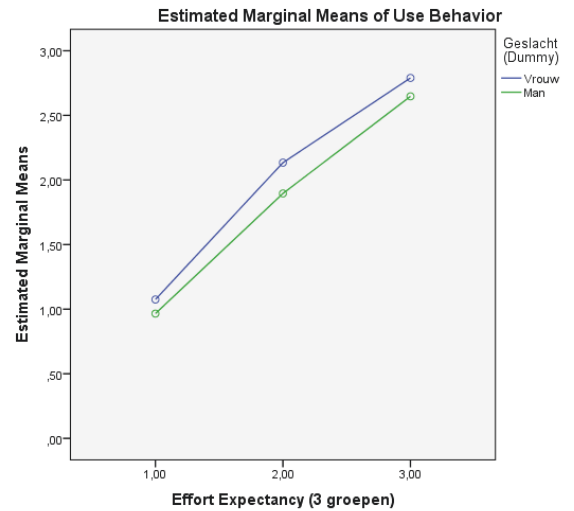
Effort Expectancy * Geslacht

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Use Behavior

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	944,652 ^a	5	188,930	139,190	,000
Intercept	5967,958	1	5967,958	4396,741	,000
EE_3	729,527	2	364,764	268,730	,000
Geslacht * EE_3	13,305	3	4,435	3,267	,021
Error	2876,245	2119	1,357		
Total	11115,000	2125			
Corrected Total	3820,897	2124			

a. R Squared = ,247 (Adjusted R Squared = ,245)

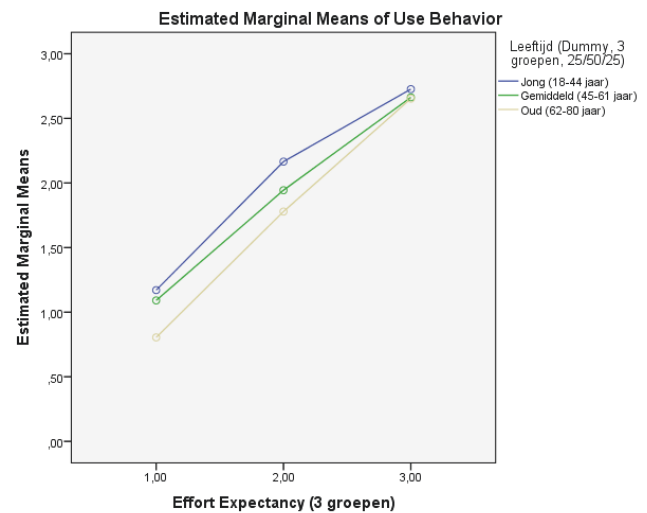
Effort Expectancy * Leeftijd

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Use Behavior

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	961,525 ^a	8	120,191	88,944	,000
Intercept	5750,647	1	5750,647	4255,609	,000
EE_3	670,516	2	335,258	248,099	,000
LeeftijdDUMMY2 * EE_3	30,178	6	5,030	3,722	,001
Error	2859,372	2116	1,351		
Total	11115,000	2125			
Corrected Total	3820,897	2124			

a. R Squared = ,252 (Adjusted R Squared = ,249)

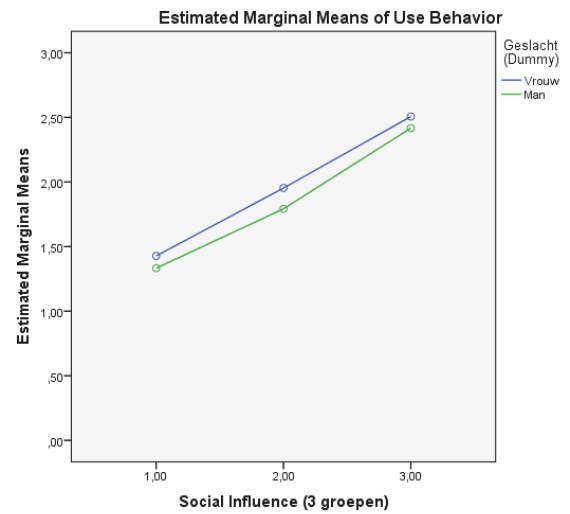
Social Influence * Geslacht

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Use Behavior

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	338,995 ^a	5	67,799	41,261	,000
Intercept	5418,980	1	5418,980	3297,858	,000
SI_3	247,928	2	123,964	75,441	,000
Geslacht * SI_3	6,950	3	2,317	1,410	,238
Error	3481,902	2119	1,643		
Total	11115,000	2125			
Corrected Total	3820,897	2124			

a. R Squared = ,089 (Adjusted R Squared = ,087)

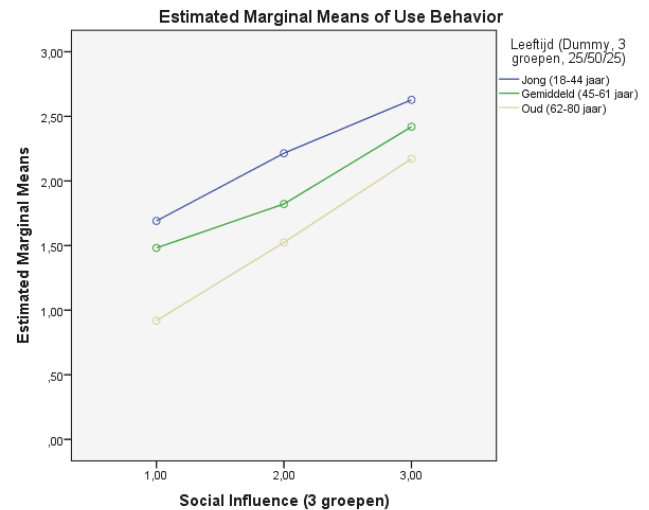
Social Influence * Leeftijd

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Use Behavior

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	453,732 ^a	8	56,717	35,642	,000
Intercept	5949,147	1	5949,147	3738,575	,000
SI_3	260,855	2	130,428	81,964	,000
LeeftijdDUMMY2 * SI_3	121,688	6	20,281	12,745	,000
Error	3367,165	2116	1,591		
Total	11115,000	2125			
Corrected Total	3820,897	2124			

a. R Squared = ,119 (Adjusted R Squared = ,115)

Filename: Appendix F. Trivariate Analyses.docx
Directory: D:\Users\User\Desktop\SCRIPTIE MAX\def
Template: C:\Users\User\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dot
m
Title:
Subject:
Author: Max Beens
Keywords:
Comments:
Creation Date: 25-8-2015 20:04:00
Change Number: 4
Last Saved On: 26-8-2015 18:55:00
Last Saved By: Max Beens
Total Editing Time: 2 Minutes
Last Printed On: 26-8-2015 18:55:00
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 3
Number of Words: 446 (approx.)
Number of Characters: 2.457 (approx.)

Appendix G. Regressie inclusief interacties

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Use Behavior	1,8527	1,34124	2125
Performance Expectancy	14,01	2,980	2125
PE * Geslacht	10,2226	6,64317	2125
PE * Leeftijd	13,5581	9,71554	2125
Effort Expectancy	12,80	2,775	2125
EE * Geslacht	9,3849	6,11369	2125
EE * Leeftijd	12,2659	8,81626	2125
Social Influence	13,83	2,299	2125
SI * Geslacht	10,1059	6,36874	2125
SI * Leeftijd	13,6762	9,84693	2125
Facilitating Conditions	,78	,415	2125
FC * Leeftijd	,8033	,75220	2125

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	FC * Leeftijd, EE * Geslacht, Social Influence, Effort Expectancy, Facilitating Conditions, Performance Expectancy, EE * Leeftijd, SI * Geslacht, SI * Leeftijd, PE * Leeftijd, PE * Geslacht ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: Use Behavior

b. All requested variables entered.

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,592 ^a	,350	,347	1,08402	,350	103,506	11	2113	,000

a. Predictors: (Constant), FC * Leeftijd, EE * Geslacht, Social Influence, Effort Expectancy, Facilitating Conditions, Performance Expectancy, EE * Leeftijd, SI * Geslacht, SI * Leeftijd, PE * Leeftijd, PE * Geslacht

b. Dependent Variable: Use Behavior

Correlations

		Correlations											
		Use Behavior	PE	PE * Geslacht	PE * Leeftijd	EE	EE * Geslacht	EE * Leeftijd	SI	SI * Geslacht	SI * Leeftijd	FC	FC * Leeftijd
Pearson Correlation	Use Behavior	1,000											
	PE	,506	1,000										
	PE * Geslacht	,113	,273	1,000									
	PE * Leeftijd	-,051	,066	,133	1,000								
	EE	,545	,646	,195	-,095	1,000							
	EE * Geslacht	,122	,162	,948	,075	,314	1,000						
	EE * Leeftijd	-,034	-,033	,108	,953	,012	,122	1,000					
	SI	,301	,476	,088	,024	,304	,036	-,024	1,000				
	SI * Geslacht	,017	,062	,933	,124	,056	,912	,121	,196	1,000			
	SI * Leeftijd	-,137	-,120	,075	,948	-,214	,040	,929	,095	,150	1,000		
	FC	-,084	-,063	-,044	,053	-,063	-,043	,059	-,024	-,029	,071	1,000	
FC * Leeftijd	-,194	-,216	,011	,697	-,249	,001	,702	-,103	,064	,734	,570	1,000	
Sig. (1- tailed)	Use Behavior	.											
	PE	,000	.										
	PE * Geslacht	,000	,000	.									
	PE * Leeftijd	,010	,001	,000	.								
	EE	,000	,000	,000	,000	.							
	EE * Geslacht	,000	,000	,000	,000	,000	.						
	EE * Leeftijd	,057	,063	,000	,000	,292	,000	.					
	SI	,000	,000	,000	,138	,000	,047	,133	.				
	SI * Geslacht	,215	,002	,000	,000	,005	,000	,000	,000	.			
	SI * Leeftijd	,000	,000	,000	,000	,000	,032	,000	,000	,000	.		
	FC	,000	,002	,022	,007	,002	,023	,003	,131	,089	,001	.	
FC * Leeftijd	,000	,000	,312	,000	,000	,491	,000	,000	,001	,000	,000	.	

ANOVA^a

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1337,921	11	121,629	103,506	,000 ^b
Residual	2482,976	2113	1,175		
Total	3820,897	2124			

a. Dependent Variable: Use Behavior

b. Predictors: (Constant), FC * Leeftijd, EE * Geslacht, Social Influence, Effort Expectancy, Facilitating Conditions, Performance Expectancy, EE * Leeftijd, SI * Geslacht, SI * Leeftijd, PE * Leeftijd, PE * Geslacht

Coefficients ^a												
Model	Unstandardized		Standardized	t	Sig.	95,0% Confidence		Correlations			Collinearity Statistics	
	Coefficients		Coefficients			Interval for B		Zero-order	Partial	Part	Tolerance	VIF
	B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound					
1 (Constant)	-2,298	,172		-13,354	,000	-2,635	-1,961					
PE	,052	,025	,115	2,059	,040	,002	,101	,506	,045	,036	,098	10,156
PE * Geslacht	,068	,026	,336	2,633	,009	,017	,118	,113	,057	,046	,019	52,932
PE * Leeftijd	-,002	,016	-,016	-,133	,895	-,034	,030	-,051	-,003	-,002	,022	45,819
EE	,197	,024	,408	8,217	,000	,150	,244	,545	,176	,144	,125	8,008
EE * Geslacht	-,060	,024	-,274	-2,504	,012	-,107	-,013	,122	-,054	-,044	,026	39,052
EE * Leeftijd	,025	,015	,168	1,663	,096	-,005	,056	-,034	,036	,029	,030	32,978
SI	,085	,022	,146	3,800	,000	,041	,129	,301	,082	,067	,209	4,786
SI * Geslacht	-,020	,021	-,096	-,969	,333	-,061	,021	,017	-,021	-,017	,031	31,878
SI * Leeftijd	-,028	,014	-,203	-2,028	,043	-,054	-,001	-,137	-,044	-,036	,031	32,418
FC	-,176	,092	-,055	-1,919	,055	-,356	,004	-,084	-,042	-,034	,381	2,626
FC * Leeftijd	,041	,077	,023	,525	,600	-,111	,192	-,194	,011	,009	,164	6,109

a. Dependent Variable: Use Behavior

Collinearity Diagnostics ^a															
Model	Dimension	Eigenvalue	Condition Index	Variance Proportions											
				(Constant)	PE	PE * Geslacht	PE * Leeftijd	EE	EE * Geslacht	EE * Leeftijd	SI	SI * Geslacht	SI * Leeftijd	FC	FC * Leeftijd
1	1	9,990	1,000	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00
	2	1,013	3,140	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,02
	3	,517	4,396	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,03	,00
	4	,309	5,682	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,00	,10	,07
	5	,064	12,446	,01	,00	,00	,00	,01	,01	,02	,02	,03	,02	,01	,00
	6	,040	15,754	,02	,01	,01	,04	,01	,01	,00	,00	,00	,00	,44	,37
	7	,035	16,829	,00	,03	,02	,01	,00	,01	,04	,00	,01	,01	,41	,50
	8	,014	26,772	,95	,01	,01	,01	,03	,00	,00	,06	,01	,00	,00	,02
	9	,007	36,929	,01	,00	,00	,01	,01	,16	,32	,00	,25	,55	,01	,01
	10	,004	51,004	,00	,02	,33	,77	,02	,17	,44	,00	,08	,15	,00	,00
	11	,003	57,487	,00	,00	,00	,00	,54	,37	,12	,63	,41	,19	,00	,00
	12	,002	73,715	,00	,93	,63	,16	,38	,27	,06	,29	,21	,06	,00	,01

a. Dependent Variable: Use Behavior

Residuals Statistics ^a					
	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	-,8432	4,1604	1,8527	,79367	2125
Residual	-3,57187	3,82239	,00000	1,08121	2125
Std. Predicted Value	-3,397	2,908	,000	1,000	2125
Std. Residual	-3,295	3,526	,000	,997	2125

a. Dependent Variable: Use Behavior